

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
KIADJA: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Tiszta sor.

Budapest, június 13.

(v.) Egyik laptársunk, mely nagy kedvvel keresi a csomót a kákán, a Széll és Thun közt létrejött kompromisszumot ma nyílt jogfeladásnak nevezi. Még pedig — jól megértjük — a pártközi megegyezéshez képest, amely csak 1903-ig biztosította volna a vámközösséget, holott az újabb kompromisszum 1907-ig biztosítja ezt. A határidőnek ez a kitolása — igaz — megtörtént. De hol van itt a jogfeladás? Ha megváltoztatjuk azt az időpontot, amelyben egy jogot gyakorolni kívánunk, ezzel azt a jogot még csak nem is gyöngítettük, nemhogy feladtuk volna. Ha a pusztá halasztás jogfeladást jelentene, akkor kő nem maradna kövön abban a jogrendben, amelyet a művelt világ a mai napig ismert. A mi tisztelt laptársunknak politikai vezérlete az ország egyik nagynevű jogászának kezében van mostanság; vajjon vállalna-e ez a jogásznobilitás pert azon az alapon, hogy az adósnak adott halasztás a hitelező részéről a jogról való lemondást feltételezi? Hát aminek a magánjogi képtelenségét minden exekutor ismeri, hogyan lehetne azt a tételt a közjogi téren valóul elfogadni?

De nem vitatkozni akarunk mi, hanem felvilágosítás utján kapacitálni. S figyelmeztetjük tehát laptársunkat, hogy több történt itt pusztá határidő-cserénél, amely kitol egy — szerinte — üdvös és sürgős miveletet. Állítjuk és be fogjuk bizonyítani, hogy 1903-ban az önálló vánterülethez való jog semmi szín alatt sem volt gyakorlatilag érvényesíthető s hogy reális az ez a jog éppen a határidőnek módosítása révén lett. Ez eredeti koncepció, amelyet a pártközi megegyezés a Bánffy-hagyaték leltárából

vett át, az volt, hogy a vámközösség ugyanakkor járjon le, amikor a nemzetközi szerződések. Am ezt a célt a Bánffy-hagyaték *tökéletlenül* valósította meg. Azt hitte, mindent elér, ha 1903-ra teszi a vámközösségnek időhatárát; s ezt azért hitte, mivel a nemzetközi szerződéseknek *egy része* csakugyan 1903-ig szól. A Bánffy-féle kiegyezésnek ebben a felfevésében két lényeges hiba van. Az első az, hogy vannak nemzetközi szerződések, amelyek nincsenek lejáratú időhöz kötve. A másik pedig az, hogy az 1903-ig szóló szerződések lejárni ugyan lejárnak abban az évben, de nem szükségképpen *szűnnek meg* ugyanakkor. A megszűnésük előzetes felmondást feltételez, amely ha elmarad, a szerződés a lejárat után is érvényben marad még egy esztendeig. Ezekből pedig az országnak 1903-ban beálló cselekvési szabadságára nézve mi következik? Magyarán kimondva: az, hogy cselekvési szabadságunk a Bánffy-féle kötés szerint nevétség utópia lett volna. Ez a cselekvési szabadság csupán akkor értékes, ha teljes; teljesnek pedig csakis akkor mondható, ha a vámközösség megszűnésének percében szabad kezét kapunk az egész vonalon kifelé is. Hát nézzük már most, megoldotta-e ezt a feladatot az 1903-iki időhatár? A lejáratú időhöz nem kötött nemzetközi szerződésekkel szemben egyáltalában nem oldotta meg; ezekről a Bánffy-féle kiegyezés egyszerűen megelégedett. Ha úgy marad minden, ahogy Bánffy ránk hagyta, Ausztriának módjában lett volna már ezen az egy ponton is teljesen meghiusítani cselekvési szabadságunkat. Csúpan azt kellett volna Ausztriának kijelentenie, hogy nem járul hozzá az időhatárhoz nem kötött szerződések felmondásához; s már ezzel magával csonkává és bénává tette volna

vámpolitikai akcióképességünket. De az sem állott Magyarországnak módjában, hogy az 1903-ig szóló szerződéseknek 1903-ban való megszűnéséről gondoskodjék. E szerződések-nél Ausztria és Magyarország mint együttes jogalany szerepel; s minthogy a megszűnést felmondásnak kell megelőznie, Ausztria hozzájárulása nélkül mi egyoldaluan nem gyakorolhattuk volna a felmondás jogát. Ausztriának kezében volt a hatalom, hogy meghiúsítsa ezeknek a szerződéseknek a lejáratú esztendőben való megszűnését. S ha nem akarta Magyarorságot kiereszteni a vámközösségből, csak élnie kellett ezzel a hatalmával, s már benn is rekedtünk abban, amiből a ratio legis szerint ki akartunk kemeregni. Azzal tehát, hogy 1903-ig szolt eredetileg a vámközösség, a gazdasági függetlenségnek úgyne nem nyert semmit. A törvény felszabadított volna ugyan 1903-ban egy addig lekötött jogot, de nem teremtette meg ama jog gyakorlati érvényesíthetőségének politikai előfeltételeit.

S vajjon mit tesz ezzel szemben a Széll és Thun közt létrejött újabb kompromisszum? Egyszerűen csak elhalasztja az 1903-iki időhatárt 1907-re? Nem; ez a kompromisszum megteremtí azokat az előfeltételeket, amelyekről a Bánffy-féle kiegyezés megelégedett. Gondoskodik az időhatárhoz nem kötött szerződéseknek kellő időben való felmondásáról, valamint arról is, hogy az 1903-ig szóló szerződések csúpan 1907-ig legyenek meghosszabbíthatók. Az új rend tehát az, hogy a vámközösség határideje kitolódott ugyan, de ez a kitolás meghozta az országnak a gazdaságpolitikai berendezkedés terén a *legteljesebb cselekvési szabadságot*. Az előbbi kiegyezésnek hézagait és tökéletlenségeit éppen ez a kitolás üti helyre. Sikeres életbe hívható, eleven joggá éppen az új

T Á R C A.

Chouet legjobb barátja.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: Philippe Monnier.

I.

Mikor Greubol megtudta, hogy öreg cimborája, Chouet, hirtelen meghalt, ez a hír semmi hatást nem tett rá. Később azonban szégyelto az érzéketlenségét. Ugy találta, hogy ez szivtelenség tőle. Hangosan, szinte hogy maga is hallja, mormogta hát:

— Szegény fiu, jó Chouet!

Hideg, komor ősz reggel volt. A spirítuszforraló fölött ott forrott a víz a kávéjához. Greubol éppen öltözködött, s ekközben egyszerre csak elszakadt a nadrágtartója. Dühös lett, szidta a gazdaasszonyát, Justenét asszonyt, s elhatározta, hogy el fogja csapni. Az utóbbi időben egészen kiállhatatlanná vált előtte: az elmult héten frissen mosott ingeket adott át neki kiszakadt gomblyukakkal; előtte való napon, amikor fel akarja húzni a cipőjét, hát nincs kitisztítva, ma pedig megfellekedzik arról, hogy jól összevarrja a nadrágtartóját. Ez így tovább nem tarthat, s ha ezeknek a hanyagságoknak vége nem lesz, úgy kirepül a házból, de úgy kirepül...

Ez az elhatározás megint visszaadta egy kicsit a kedvét, de azután újra eszébe jutott Chouet és ő fennhangon ismételte:

— Szegény Chouet, öreg cimborám.

És ámbár ebben a kijelentésben még több részvét rezgett, mint az előbbiben, sem Greubol szobájában, sem pedig a szivében nem keltett visszhangot.

Ezek után Greubol megitta a kávéját, elolvasta az újságát, rágyújtott egy szivarra s mikor végül észrevette, hogy az idő már későre jár, az üzletébe sietett.

II.

Egész nap nem is gondolt Chouetra, vagyis inkább arra gondolt, hogy egész napon át nem gondolt rá. Egy rioi kereskedőház aggasztotta, amelylyel üzleti összeköttetésben volt, s amely úgy látszik, mintha ingadoznék. Sokat veszekedett Miville-lel, a segédjével; meglátogatta őt az öreg Hongre, aki még mindig izmos, nyalka; politizált, vitatkozott barátjával, Rougezsal; majd eszébe ötlött, hogy a vendégloben ma kedvence ételét főzik és ennek nagyon örült; huncutkodott a pincéernővel; az écartéban megnyert egy Lanne-nál elköltendő vacsorát; megirt még nyolcüzleti levelet, aláírt husz számlát, eszébe jutott, hogy levelezőlapokat kell vásárolnia, miután egész nagy készletét elhasználta már, — de Chouetra nem gondolt.

Ez a bűnös közönyösség egy jó öreg barát iránt, akivel jó néhány pohárkát üritett, jó néhányszor kártyázgatót és nem egyszer a hámból is kirugott, nagyon bosszantotta s szemrehányást is tett magának miatta. Akképpen vélekedett, hogy ezen a napon nem kellene úgy élni, mint máskor. De hogy igazán megrázza az eset, ez sehoggy sem sikerült neki. Sőt némi büszkeséget is érzett, hogy csapás érte, amely az ismerőseit részvétre fogja indítani, amiből azonban ő maga semmit sem tudott érezni. Akivel csak össztalálkozott, mindenkitől megkérdezte:

— Tudja már, mi az újság?

— Micsoda?

— Chouet meghalt.

— Ah!

Ez volt minden. Aztán ment a dolgára. A mikor azonban ötöt ütött az óra, rájött arra, hogy

mind magának, mind pedig Chouetné asszonynak tartozik azzal, hogy részvéltárogatásra menjen el hozzá. Felöltötte tehát fekete kabátját, cilindereit végigsimított a könyökével, azután utra kelt.

A verőfényes utcákon élénken, vidáman pezsgett az élet. Akik a vidékről, vagy utazásból csak az imént érkeztek meg, rázogatgatták egymásnak a kezét és összemosolyogtak. Greubolt is elfogta az általános vidámság, ő is örült a kacagó napsugárnak és a jókedvű embereknek.

Utközben azon erőlködött, hogy valami áhitatos megilletődésbe dolgozza bele magát, hogy érzéseket keltsen magában, amelyeknek egy ép lelkületű emberben hasonló körülmények között meg kell lenniük föltétlenül. Főleleventette Chouetra való visszaemlékezéseit, képzeletben látta az ő jellemző mozdulatait, arckifejezését, a fekete hajfűrtöt szögletes, alacsony homlokán. Visszaemlékezett arra, hogyan dugta bele Chouet az asztalkendőt a gallérijába, mikor evéshez látott, hogyhán törtölte le bajuszáról a sörhabot, hogyan kacagott, hogyan tartotta a kártyát és mondta be a játékokat. Együtt jártak a gimnáziumba, együtt kerültek az iskolát, egyszerre konfirmáltak őket, egész életükön át csak szivességeket tettek egymásnak és megvendégelték egymást, mindig is ugyanazt a nyaralóhelyet választották, ugyanabba a kávéházba jártak, ugyanahhoz a szabadkőműves páholyhoz tartoztak — szóval barátok voltak. Chouet halála kétségkívül keményen sújtotta Greubolt, mert legrégibb és legbizalmasabb barátja volt neki. És ime, ő most árván maradt. Ez a katasztrófa jobban megbéníthatta őt, mint akárkit é földön, a szive közepébe markolhatott bele. Hát nem rabolta el tőle drága, pótolhatatlan öreg cimboráját! Greubol átlátta, hogy bánattal kell megteínie és mivel mind a gyászolók között mint az elhunytak barátja hozzá legközelebb állott, ez ok volt neki arra, hogy ezt a bánatot érezze is. Hogy még mélyebben bele vigye magát a

kompromisszum teszi Magyarországnak az önálló vámterülethez való jogát. E felvilágosítások után tisztelt laptársunk be fogja ismerni, hogy amit tévesen jogfeladásnak minősített, az inkább jogszilárdítás és megszerzés volt.

A mi szemünkben nyílt kérdés maradt, vajjon 1908-tól kezdve állítassanak-e fel a magyar vámsorompók. A nemzet gazdasági létfeltételeinek tekintetében mi dogmákat nem ismerünk. Valljuk és hirdetjük, hogy a rossz vámközösségnél jobb a gazdasági függetlenség; de hirdetjük és valljuk azt is, hogy a rossz függetlenségnél hasznosabb a jó vámközösség. Tisztelt laptársunk nincs ilyen kedvező helyzetben; neki dogmája a gazdasági különállás. Meggyőződését tiszteltjük, nem is vetünk reá miatta. De ha mi, akik nem vagyunk ellenségei a vámszövetségnek, örömmel köszöntjük azt az új megállapodást, amely egy határidő-kitolás árán eleven és realis joggá teszi az önálló vámterülethez való jogot, akkor méltán csodálkozhatunk azon, hogy éppen tisztelt laptársunk akar ebből az előnyös metamorfózisból minden értéket kivitetni.

Azon pedig már nemcsak csodálkozunk, hanem meg is ütközünk, hogy laptársunk azzal vádolja Széll Kálmán kiegyezését, hogy ime Magyarország kényszeríti bele Ausztriát a 14. §-szal való kormányzásba, vagyis az alig leplezett abszolútizmusba. Ha van humbug a világon, ez a szemrehányás bizonyára az. Hát nem hallotta tisztelt laptársunk soha az ischli klauzulának a híret? Nincsen arról tudomása, hogy ez a klauzula állandóvá éppen azért akarta tenni a vámközösséget, hogy beláthatatlan időkre tegye fölöslegessé Ausztriában a parlamentarizmust? Mi adott életet annak a klauzulának? Köztudomás szerint az az óhajítás, hogy a vámközösség sorsa kiragadtassék a parlamentek kezéből, nehogy odaát Ausztriában a gazdasági közösség áldozatává essék a nemzetiségi meghasonlásoknak. Ezt a klauzulát Széll Kálmán buktatta meg. S azzal, hogy megbuktatta és szilárd időhatárt szabott a vámközösségnek, időhatárt, amelyen túl ismét az osztrák parlament lesz urává e kérdés eldöntésének, gátat vetett egyúttal annak a törekvésnek, amely Ausztriában állandóvá akarta tenni a parlament nélkül való kormányzást. Széll Kálmán éppen az ellenkező-

jét tette annak, amivel laptársunk vádolja; s politikája éppen a Deák Ferenc alkotmányos tradíciójának szempontjából nem gáncsolat, hanem feltétlen dicséretet.

Amit laptársunk jogfeladásnak nézett, arról kimutattuk, hogy jogszilárdítás és megszerzés. A mit pedig az alkotmányosság szempontjából gáncsolat laptársunk, arról bizonyítottuk, hogy éppen az által lett ismét eleven tényező az osztrák parlament. A kritikát tiszteltjük, ha alapos és igazságos. De az a kritika, amelylyel itt foglalkoztunk, feülletes és igazságtalan. Széll Kálmán báberáit megtépzni és a magyar közvélemény gondolkodását hamis utra terelni ilyen bírálattal nem lehet. Ez tiszta sor.

BELFÖLD.

A választói lajstromok kiegészítése. A kuriai bíraskodásról szóló törvény életbelépése folytán a belügyminiszter rendeletileg utasította a központi választmányokat, hogy az új törvény értelmében azokat is vegyék föl a jövő évi választói névsorba, a kiknek eddig adóhátralék miatt nem volt meg a választói jogosultságuk. A központi választmányoknak ezeket a választókat külön jegyzékbe kell foglalni s az július 5-iktől kezdve közzé kell tenni.

„Az újjászervezett nemzetiségi ügyosztály.”

Ezzel a címmel egy napilap ma lenyomatta és meg is kommentálta a *Telegraful Roman* egy közleményét, amely arról szól, hogy a miniszterelnök egy román hírlapíró bízalmat politikai misszióval küldött az erdélyi románok közé. Erre a hírre a következő cáfolatot közli egy könyvatos:

Az újjászervezett nemzetiségi ügyosztály cím alatt a nagyszabású *Telegraful Roman*ban megjelent s egyik magyar napilap által átvett azon hír, mintha Széll Kálmán miniszterelnök Bukovinéban hírlapíróval román politikai és sajtómunkálatok ellenőrzésével megbízta volna, a *Keleti Értelme* szerint a valóságnak nem felel meg. A román lap adatai önkényes koholmányok: az a közkeletű fűzött kommentár pedig nem alapul jól értesült forrásból merített információ.

A szegedi katonai affaire a képviselőházban.

A szegedi katonai affaire ügyében, mint értesülünk, Holló Lajos, a képviselőház holnapi ülésén sürgős interpellációt intéz báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterhez.

Sima Ferenc ügye.

A képviselőház összehívhatatlansági bizottsága holnap délután 4 órakor Sima Ferenc esdőügyében ülést tart. Az összehívhatatlanságról szóló 1875. I. törvényeik szerint, ha egy

képviselő esdőügyében végérvényes ítélet hozott s az illető képviselő 48 óra alatt mandátumáról le nem mond, úgy az összehívhatatlansági bizottság elé kerül, mely ilyformán döntő határozatot hoz.

Az elintéztett válság.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 13.

A kormányok megállapodása forma szerint és a részletekben is kész, s Széll Kálmán miniszterelnök és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter már tegnap, Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi, Lukács László pénzügyi és Darányi Ignác földművelésügyi miniszterek pedig a ma reggeli gyorsvonattal hazautaztak. Holnap délután összeül a képviselőház és Széll Kálmán tájékoztatni fogja a történetekről a törvényhozást, s a közvéleményt. A miniszterelnöknek már a mai nap folyamán volt alkalma érintkezni pártjának és az ellenzéknek is vezető embereivel, s meggyőződnie arról, hogy az elért eredmények az összes politikai köröknek egyhangú helyesléssel és elismeréssel találkoznak. A Ház holnapi ülése tehát előreláthatólag általános, nagy bizalmi manifesztáció lesz a kormány kiegyezési politikájára mellett.

A tárgyalások befejezése.

A bécsi konferenciák befejezéséről, s az utólag felmerült differenciák elintézéséről a következő bécsi jelentés ad számot:

Vasárnap már úgy volt, hogy a két kormány meggyezett perfektuálva van s csupán a ratifikálás hiányzott. Ekkor azonban az osztrák kormány képviselőjében Thun és Kaizl a megállapodásoknak oly értelmezést tulajdonítottak, amely az *lényegében sértette*. Erre Széll, a ki már hazakészült, Bécsben maradt, s vasárnap délután kettőfél órától nyolcadfélig tárgyalat az osztrák kormányval. A tárgyalásban részt vett Goluchowski külügyminiszter is, alkalmasint azért, mert a kereskedelmi szerződések megújítására vonatkozó rendelkezések okozták a konfliktust. Vasárnap estére a meggyezés a legnagyobb részben sikerült s a még fennmaradt differenciát a tegnapi tanácskozáson végképpen eloszlatták. A meggyezés veleje az, hogy mind a gazdasági viszony, mind a bankszabadság és a kereskedelmi szerződések lejáratának határidejét sikerült Széllnek *egygyé tenni*; e határidő, amely a valutára is vonatkozik, 1907 december 31-ike. A kiegyezési javaslatokban foglalt minden *kötés teljesen épségben maradt*, természetesen a bank új statutumára, belső berendezésére, vezetésére, a magyar mezőgazdasági hitel nagyobb kiszolgálására és a leírásokra, valamint a valutarendel-

gyászos hangulatba, rá gondolt a hideg, merev halálra. Azt mondotta magának, hogy Chouet soha többé nem lesz vele együtt, soha többé nem fogja hallani a kacagását, soha többé nem fog neki kezet nyújtani ezekkel a szavakkal: „Hogy vagy Chouet, mindig csak vigan öreg, he?” Sőt borzalmas dolgokat is idézett fel a lelkében: a sir férgét, a halott feloszlatását, a teljes, a föltétlen elhagyatottságot a leszegett koporsóban, mélyen a sulyos föld alatt a temetőben. És miközben ballagott szépen, egyre ismételtette: Igen, igen! Ez a mi örök veztetünk! Milyen nyomorult teremtmények is vagyunk voltaképpen!... Hogy ezenkívül Chouet lakására ért, csaknem meg volt rendelve.

A szobaleány a fogadószobába vezette, ahol a terjedelmes Chouetné fekete selyembe foglalt, megtörtén egy karosszékre omlva fogadta.

Szó nélkül, mintha csak a némaság lehetne egyetlen, méltó tolmácsolója fájdalomának, szorította meg Greubol az övgye kezét.

Kis idő múlva tompán megszólalt:

— En egy igazi barátot vesztettem el.

Chouetné őnagsága sirni kezdett. A mikor Chouet meglátta a könnyeket, visszaemlékezett arra, hogy reggel, amikor a nadrágtartója elszakadt, mennyire részvélen volt, tehát most duplán szegyezte magát. Csak most fogta fel annak az érzésnek a komolyságát és jelentőségét, amelyet egy olyan hajlék kelt az emberben, ahol valami szerencsétlenség történt. Minden körülötte, a butor és egyéb holmi, ott nyugodott, ahol azelőtt; ebbe a fogadószobába, amelyet csak olykor nyitottak meg, némely jó ebédek után ide vonult az asztal örömeitől elbágyadt társaság kényelmes tanyázására, édesen emésztésre... Chouetné őnagsága még mindig sirt, s mikor végre mégis felőrlötte könnyeit, ily szókra nyitott ajka:

— Őt annyira szerettem! Gyakran mondotta nekem: Greubol mégis csak a legjobb barátom!

Az ön jó tanácsait sokra becsülte s kijelentette, hogy üzleti ügyekben senki annyira meg nem bízható, mint ön. Ugy-e, nem fog bennünket megfosztani attól a vigasztól, hogy a temetésen mint családtag legyen jelen?

Greubol kegyetlenül meg volt hatva és mindenbe beleegyezett.

— Ó olyan jó ember volt, az én kedves, szegény barátom!... Vajjon sokat szenvedett-e?

— Ó nem, ő nem szenvedett; legalább nem látszott meg rajta. Claudine minden este adta az ágyához rendes italát, tojásárgáját cukorral forró vízben. Még csak tegnap is azt mondtam Claudine-nak: „Kérem, legyen gondja rá, hogy estére az ur innivalója jó forró legyen; öntsön belé egy kis rumot is, az jó a gyomornak.” Claudine behozta az italt. A beteg lázszólag egészen jól érezte magát, csak egy kicsit piros volt és az orráig belebujt a takaróba.

Azt mondta: „Tege esik oda, angyalom.” Szeretett tréfálkozni, s jókedvét, mondhatni, az utolsó percig megőrizte. Ez a jókedv az ő megszeretettéltőbb tulajdonságai közé tartozott. Ki gondolta azután, hogy ezek az ő utolsó szavai! Kevéselt azután nesz hallatszott a szobájából. Besietünk — és akkor ott fektült az ágy előtt a szőnyegen, meredten. Halott volt.

— Hja ja! Ilyen az élet; ez mindnyájunkkal megeshetik! — jegyezte meg Greubol sóhajta.

Ekkor jöttek Pacheék. Greubol nem szenvedhette ezt a népet, az embert dühös kakasnak tartotta, az asszonyt kényes bábunak. Feszesen köszönt nekik. Az eset sokkal inkább tartozott *ő rá*, mint erre a népségre; a boldogultnak legbizalmasabb barátja mégis csak ő volt; ő volt régi gyerekkori pajtása, neki volt itt jogos helye ennél a ravatálnál. Pacheék csak idegenek voltak, mondhatni betolakodók, akikkel nem bántak mint rokonokkal. Greubol azon erőlködött, hogy a köztük lévő különbséget, ha lehet, még világosabban és még meg-

törtebb testtartással tüntesse ki, miközben Chouetné iránt egyre úgy viselkedett, mint egy bönös házi barát.

Jöttek aztán még más látogatók: Oreilleék, Mottucék, Sarnierék. Sarnier ur olyan gyöngéd és figyelmes volt, hogy Greubolnak ezt mondotta:

— Ön, Greubol ur, szintén sulyos veszteséget szenvedett; ön egy kedves öreg barátot veszített el!

Greubol erős világitásban állott a fogadószobában. Hangosan ezt felelte:

— Ez olyan csapás volt, amely a szívemen talált.

Amikor végül mindenki elbucszott, csak Greubol maradt ott. Beszélt elmúlt időről, sóhajtozott, megemlítette azt is, hogy a gondviselés utjai kifürkészhetetlenek s hogy készen kell lennünk mindenre. Adott aztán még néhány tanácsot, megígérte a bánatos özvegynek, hogy nem fogja elhagyni, engedelmet kért arra, hogy a szükséges hivatalos ügyekben eljárjon — szóval, nagyon meg volt magával elégedve és meg volt arról győződve, hogy megfelelően viselkedett és szerepét jól játszotta.

Végre felállott és szerény, fátyolozott hangon kérdezte:

— Mondhatok-e neki egy utolsó istenhozzátot?

Chouetné gyertyát gyújtott és bevezette a szomszéd szobába.

A halott egy nagy ágyon fektült; nyaka fehér selyemkendővel volt átkötte s gypotkabát volt rajta, amelyet reggel viselt volt borotválkozásához. Ott fektült úgy, minden méltóság nélkül, közönségesen; azt lehetett hinni, hogy nem is esődnes halott, hanem valami felöltözött viaszbábú, tipusa a jól táplált kedélyes fickóknak. És mivelhogy sohasem tartották kiválóan szellemesnek, természetes, hogy halálában sem látszott valami szellemesnek. Kezét, az istentagadónak, összekulcsolták a szívére. Egy légáramlás a nyitott ablak felől meglebbentette ágyának függőnyeit.

zés terén való kooperációra vonatkozó intézkedések is sértetlenül kerültek ki a konfliktusból. Mivel pedig Széll Kálmán politikai integritásának és az ellenzékkel kötött paktumnak teljes tiszteletben tartásával ment bele az osztrák kormányminiszterelnök való nagy küzdelmébe és mivel a határidők meghosszabbítása előtt attól, ami a paktumban foglaltatik: a pártközi egyezményben résztvevő ellenzék, mint szerződés féltől, fölmentvényt és hozzájárulást fog kérni.

Ez ma meg is történt.

A kormány és a pártok.

Széll Kálmán miniszterelnök a mai nap nagy részét arra használta fel, hogy érintkezze az ellenzéki pártok vezérferfiival, főképp pedig azokkal, akik annak idején a békeegyezmény feletti tárgyalásokban résztvettek. Délelőtt 11 és 12 óra között Kossuth Ferencel, Thaly Kálmánnal, Györy Elekkel és Juth Gyulával; 3 és 4 óra között Ugron Gáborral, Bartha Miklóssal és Polónyi Gézával, délután 4 és 5 óra között pedig Molnár Jánossal és Rakovszky Istvánnal közölte az osztrák kormányminiszterelnökkel megállapodásokat.

A miniszterelnök részletesen elmondotta a Bécsben támadt nehézségeket, elmondotta a küzdelem összes fázisait és végül behatóan referált a bécsi tárgyalások eredményéről.

Ez az eredmény egy törvényjavaslatban jut kifejezésre, melynek szövegét a miniszterelnök fölolvasta az ellenzéki vezérferfiaknak. Ezt a törvényjavaslatot a miniszterelnök a Ház holnapi ülésében fogja betérjeszteni. Az ellenzék vezérferfiainak meggyőződtek arról, hogy a javaslat nem tartalmaz oly módosításokat, melyek a pártközi paktum lényegét alterálnák, és meggyőződtek arról, hogy a módosítások a paktumot csak javítják és Magyarország érdekeinek valamint jogainak előnyére válnak.

A néppárt bizalmi emberei a miniszterelnökkel folytatott konferenciák folyamán kijelentették, hogy az új megegyezéshez föltétlenül hozzájárulnak. A függetlenségi pártok képviselői pedig kijelentették, hogy az új megegyezésben sérelmet nem látnak, hogy a módosítások előnyt biztosítsanak, azonban saját ismert elveiket fenntartják.

A miniszterelnök este megjelent a szabad-élvű pártkörben, ahol nagy lelkesedéssel fogadták a rendkívül nagy számban jelenlevő párttagok. Eljötték Hegedűs, Darányi és Lukács miniszterek is, akiket szintén rokonszenves gratulációkkal halmoztak el. A klubban egész este nagy élénkség volt. Az érdeklődés központja természetesen Széll Kálmán miniszterelnök személye volt. A vidékről is nagyobbára megérkeztek a képviselők. Holnap megérkezik gróf Apponyi Albert is. A miniszterelnök a klubban a párt tagjaival s egyes kitűnőségekkel folytatott beszélgetéseket. A pártnak holnap déli értekezlete elé a párt tagjai nagy érdeklődéssel néznek a párt hangulata után itélve a győzelmes vezér holnap már a klubban még zajosabb ovációk központja lesz.

Greubol lesütött szempillákkal némán szemlélte a halottat, kezét keresztbe tartva a kalapján. Azt akarta, hogy az élet e komoly, e legmagasztosabb pillanatában, e rövid és örök istenhozzádnál a megfelelő érzéstől megkapottnak lássék. Ha könnyek toltak volna elő szeméből, semmit sem tett volna a visszafojtásukra. Mögötte állott Chouetné, a gyertyát a magasba tartva és látni lehetett, mennyire vigyáz, hogy új ruháját le ne esőpontosse stearinnal.

Amikor Greubol végre úgy gondolta, hogy ez a jelenet elég ideig tartott, megindult hangon így szólt:

— Isten veled, Chouet! Isten veled, derék barátom. A viszontlátásra!

Aztán megfogta Chouetné kezét, egy percig hosszasan magánál tartotta és eltávozott lassan, hallgatagon, amint jött.

III.

Este a kávéházban, ahová huszonöt év óta jár már, Greubol közönyösnek és szórakoztatónak mutatkozott. Nagyon keveset beszélt. Hiába tárgyalták mellette a rioi veszedelmes üzleti viszonyokat, amelyekről pedig bizonyára megvoltak neki is a maga jól megokolt nézetei, ez a dolog sem hatott rá. Leste, hogy kérdezzék tőle: „Mi baja van önnek, Greubol? Hisz ön mélabusnak látszik!” De levertséget, szomorúságot, sajátságos, nem vették észre. Ez a figyelmetlenség, amelyet az érzéketlen emberi önzésnek tulajdonított, egy kis kint okozott neki.

De amikor később Chalumeau haza kísérté, hogy utközben egy fiatal rokonát a figyelmébe ajánlja, akkor már nem tűrtöztethette magát, hogy így szóljon:

— Ma engem nagy fájdalom ért.

— Ne mondja! Szegény barátom!... De mi történt?

— Elvesztettem Chouet barátomat.

A függetlenségi és 48. pártjának Ugron Gábor vezetése alatt sorakozó frakciója ma este Ugron Gábor lakásán értekezletet tartott, melyen jelen voltak: Ugron Gábor, Bartha Miklós, Okolicsányi László, Visontai Soma, Virossy Gyula, Szalay Károly, Kalocsay Alán, Polónyi Géza. Az értekezlet a miniszterelnök bizalmas közlései alapján megállapította a kormányminiszterelnökkel szemben követendő eljárást.

A szabad-élvű párt, mint már jeleztük, holnap déli 12 órakor, közvetlenül a képviselőház ülése előtt tart értekezletet, hogy meghallgassa a miniszterelnök előterjesztését. A függetlenségi pártnak Kossuth Ferenc elnöke alatt tanácskozó része szintén holnap délelőtt 10 órakor tartja meg konferenciáját.

A kiegyezés a Házban.

Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőház holnapi ülésén benyújtja az új kiegyezési javaslatot és egyúttal kijelenti, hogy a kormány a múlt ülészakban előterjesztett összes kiegyezési javaslatokat, kettőnek kivételével, amelyek az új javaslat következtében tárgyalanokká váltak, magáévá teszi és újból benyújtottnak óhajtja tekinteni.

A javaslatok tárgyalása előreláthatólag már hétfőn megkezdődik. Parlamenti körök nézete szerint ez a vita körülbelül két hetet fog igénybe venni.

A bank és a kiegyezés.

Bécs, június 13.

Az Osztrák-Magyar Bank tárgyaló bizottsága holnap ülést tart, a melyen a kormányzó és a vezértitkár jelentést fog tenni a kiegyezési kompromisszumnak a bankot érintő részéről. Mint biztosan állítják, a kiegyezés pénzügyi feltételei épségben maradnak és abban az esetben, ha a kereskedelmi és vámszerződés 1907-ben nem jó létre s a bankprivilegium 1910 helyett már 1907-ben megszűnik, a kormányok megállapodtak a megfelelő kompenzációkban, a melyeket a tárgyaló bizottság már holnap, az igazgatótanács pedig legközelebb fog megvitatni. Az igazgatótanácsnak holnap bizalmas ülése lesz, hogy a közgyűlésen teendő indítványokat megszövegezzék. A két kormány képviselői ma hosszabban tanácskoztak a bank vezetőivel a kompenzációkról, a melyek tekintetében aligha lesznek nehézségek.

KÜLFÖLD.

A francia válság.

Budapest, június 13.

A Dupuy-kabinet bukása olyan helyzetbe sodorta a francia köztársaságot, amelynek csak a köztársaság ellenségei örülhetnek. Biztatják is ezek magukat a válság megoldásának nehéz voltával, mert minél tovább tartana a válság, annál előnyösebb lenne a helyzet a nacionalistákra nézve. Tagadhatatlan, hogy azt a kis koalíciót leszámítva, amely a kabinet mellett szavazott, minden párt meglepedéssel fogadja Dupuy bukását. A republikánus partok vezérferfiain, mikor az auteuili eset után a miniszterelnöknél jártak, többnemű szemrehányást tettek neki a revízió ügyében tanúsított magatartása miatt. Dupuy válasza nem volt kielégítő s ennek köszönheti, hogy tegnap elbukott. Az auteuili botrány és a longchamps futtatás incidensei csak az ürügyet szolgáltatják ehhez. Mindezek után azt kell hinni, hogy nem lesz nehéz új kabinetet alakítani olyan vezérferfiúval az élén, akiben a köztársaság hívei megbízhatnak s nincs kizárva a lehetősége Brisson visszatérésének sem, aki azért bukott volt meg, mert azt akarta, aminek a nemteljesítése miatt most Dupuyt elejtették, igazabban mondván: elesaptak. Lélepfő kormányférfiú még alig találkozott olyan egyetemes, egyhangú elítéléssel, mint Dupuy. Egyetlen rokonszenves sőt sem ír róla az egész párisi sajtó.

(Tárgyalások.)

A Havas-ügynökség közlése szerint Loubet köztársasági elnöknek a szenátus és a képviselőház elnökeivel ma délelőtt folyt beszélgetése során az elnök azt kívánta, hogy a miniszterválság minél gyorsabban fejeződjék be. Azt hiszik, hogy Loubet ma délután meghívja Poincarét és megbizná a kabinetalakítással.

Hír szerint Poincaré elfogadja a megbízást és az egyes tarcákra máris a következő jelölteket emlegetik: Poincaré elnökség és közoktatás. Del-

casté belügy, Bourgeois külügy, Krantz hadügy, Rowier vagy Delombre pénzügy, Waldeck-Rousseau vagy Monis igazságügy, Lanessan kereskedelem, Sarrien közmunkaügy, Dupuy szenátor földművelésügy és Guillaín gyarmatügy.

Páris, június 13.

Poincaré délután 4¹/₂ órakor az elnöki palotába ment, a hol 1¹/₂ óráig maradt. A palotából való távozásakor a hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy Loubet elnök csak azért hívta őt, hogy tanácsát kikérje.

A kormánybukás visszhangja.

Az összes pártfőnyalatu újságok egyetértéssel annak konstatálásában, hogy Dupuy ravaszágával és furfangjával lassankint elkedvtelenítette még legjobb barátjait is. Viselkedésének okát nagyon nehéz kitalálni. Mindenki hütlenséggel vádolja a megbukott miniszterelnököt. Az egész sajtó Dupuy bukásán való örömet fejezi ki. Nagyon érdekes volt az a többség, amely Dupuyt tegnap megbuktatta, a legfurcsább módon alakult össze; benne volt Mun gróf és Mackau báró a jobboldalról, Méline és Rowier a mérsékeltok közül, Vaillant, Viviani és Gervais a szocialista pártból. Ellenben a kisebbséggel szavazott harminc nacionalista, a Méline-csoportnak egy része, monarkisták és klerikalizok és a miniszterek barátjai.

A Siéle a következőket mondja: Dupuy Auteuilben otlalom nélkül hagyta a köztársaság elnökét a tüntelők sértései ellen, Longchampsban pedig úgy látszott, hogy a köztársaság elnökét csak a század lovasság tudja megoltalmazni néhány száz klubember ellen. Könnyű lesz olyan tizenegy minisztert találni, aki hajlandó a következő lojális programot megvalósítani:

1. A semmitűszék határozatának lojális szentesítése, 2. intézkedések, amelyekkel megmutatják az összeesküvőknek, hogy a köztársaságot nem szabad összetéveszteni az anarkival.

A Libre Parole azt írja, hogy Dupuy azért bukott meg, mert az egész világot elárulta.

Cassagnac az Autoritében a következőket írja: Szerencsés utat, Dupuy ur! Örökké hálásak leszünk önnek azért a sok bajért, melyet ön a köztársaságnak okozott.

A Gil Blas sajnálja Dupuy bukását és azt mondja, hogy Dupuy alig lesz pótolható.

A Radical így nyilatkozik: A Dupuy-miniszteriumot koncentrációs mozgalom bukta meg s ebből az következik, hogy helyébe csak koncentrációs miniszterium léphet.

Clémenceau az Auroreban a következőket írja: Ez a dolog valahára el van intézve. Mindenki örül, hogy olyan ember lép a kormány élére, aki nem játszik a törvénnyel, miként Dupuy.

A Figaro ezeket írja: A Grand-Prix volt a narancshéj, amelyen Dupuy elcsuszott. Az a bot, amelyet báró Christiani Loubet ellen emelt, Dupuyt ölte meg. Ami a tegnapi esti eseményeket illeti, lehetetlen volt az igazat megtudni, hogy vajjon kik ellen léptek föl a rendőrök. Republikánusok és konzervatívok egyaránt panaszkodtak bántalmazásuk miatt és mindannyian szemére lobbantották a kormányt, hogy szokatlanul és aránytalanul nagy övintézkedéseket tesz. De viszont, ha elmulasztotta volna ezeket az intézkedéseket és ha ennek következtében rendezavarás lett volna, akkor valószínűleg azzal vádolták volna, hogy a rendetlenkedőkkel egyetértett. Dupuyt minden egyes alkalommal titkos szándékokkal gyanúsították. Ez történt akkor is, mikor Dupuy azt indítványozta, hogy a Dreyfus-ügyet vegyék el a semmitűszék büntetőtanácsától s tegyék át a négy egyesült tanácshoz; senki sem tudta, vajjon Dupuy ezzel a Dreyfus-pőr revízióját vagy ennek ellenkezőjét akarja-e. Aztal sincsenek tisztában, vajjon Dupuy tegnapi esti intézkedésével megakart-e oltalmazni Loubetet vagy rossz csinyt akart-e ellene elkövetni. Dupuy azért bukott meg, mert senkinek sem volt hozzá többé bizalma.

Dreyfus új pöre.

Carrière ezredes, a rennes-i katonai törvénytiszkekhez kiküldött kormánybiztos, a Gaulois egyik munkatársának azt mondta, hogy a katonai törvénytiszkek nem fog vizsgálatot indítani, hanem csupán az 1894-iki vizsgálat és a semmitűszék által gyűjtött adatok alapján fog itélni. A törvénytiszkek meg fogja idézni mindazokat, akik 1894. óta hadügyminiszterek voltak s meg fogja tőlük kérdezni, hogy miért ragaszkodnak oly szívósan Dreyfus bűnösségéhez.

Delombre egyik szoréján számos képviselő annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a Dreyfus-ügy lebonyolítását sokan a Dupuy-kormány bukásától várják. Az összes szocialisták és a radikálisok közül sokan azt kívánják, hogy Bois-défère és Mercier tábornokok ellen is indítsák meg

az eljárást s azt hiszik, hogy Dupuy nem ment volna odáig, azért éltek az alkalommal és Vaillant képviselőnek a rendőrség magatartása miatt beadott interpellációja kapcsán bizalmatlanságot szavaztak a kormánynak. A Dreyfus-ügy lebonyolítása mindenestre legnagyobb akadálya a válság megoldásának.

A *Matin* szerint *Tavernier* vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki először *Du Paty de Clam* ezredesét. *Beaurepaire* bejelenti az *Écho de Paris*ban, hogy legközelebb be fogja bizonyítani Dreyfus bűnösségét s bizonyítékait ebben a lapban fogja közzétenni.

(Picquart fölmentése.)

Páris, június 13.

A vádtanács elrendelte a *Picquart* és *Leblois* ellen való eljárást megszüntetését, mert a vizsgálat és a semmitőszék döntése a Dreyfus-ügyben a vádlottak ellen nem szolgáltatott elegendő bizonyítékot.

Páris, június 13.

Picquart ellen a haditörvényszéknél még fennforog egy vád, amelyben azzal vádolják, hogy egy kémkedési ügyre és a postagalamb-törvényre vonatkozó titkos aktákat *Leblois* ügyvédnek át szolgáltatott.

Christiani elítélése.

A múlt vasárnapi auteuili botrány hőse, báró *Christiani*, aki *Loubet* elnökre bottal támadt, ma állott a fenyejtő rendőri bíróság előtt, amely hamarosan elbánt vele. A tárgyalás, amelyet nagy közönség hallgatott végig, nem tartott sokáig.

Christiani az elnök kérdésre kijelentette, hogy a merényletet rendkívüli felindulásában követte el. Tettét nem követte el megfontolt szándékkal. Kéri a rendkívüli körülmények figyelembe vételét.

A vádat a főügyész maga képviselte. Beszédében hangsúlyozta, hogy *Christiani* olyan erővel ütött az elnökre, hogy a bot eltört és csak ennek köszönhető, hogy az ütés nem találta arcán az elnököt. *Christiani* előre megfontolt szándékkal cselekedett.

A terhelő tanúk azt vallják, hogy *Christiani*, ki nagyon izgatott volt, azon volt, hogy botja találja az elnököt. A mentő tanúk, köztük *Broglie* herceg és gróf *Laborde* azt erősítik, hogy *Christiani* nem foglalkozik politikával, nagyon szereteméltó és szelid természetű ember és tetteivel nagyon meglepte a tanukat.

Az ügyész végül a vádlott szigorú megbüntetését kéri a köztársaság első hivatalnokai ellen elkövetett merényletért.

Lavalée védő azt mondja, hogy *Christiani* a legújabb események okozta nagy izgatottság hatása alatt cselekedett s azért épp oly becsületes és tisztességes ember marad, akire a törvény egész szigorú nem alkalmazható.

Felőrág tartó tanácskozás után a törvényszék kihirdette az ítéletet, amely négy évi fogságra szól.

Christiani nyugodtan hallgatta végig az ítéletet.

A tárgyaláson nevezetesebb incidens nem történt, s a hatóság különben sem tett valami kiváló óvintézkedéseket.

HIREK.

A tábornok lova.

Egy régóta elfelejtett nóta, amelytől valamikor visszhangzott az utca, valami furcsa ócskasággal zeng újra fülemben. Mint mikor a vén zenélő óra egyszerre csak ismét megszólal... A *Paulus* nótaja a „brav' général"-ról.

Pedig mindössze csak az történt, hogy Párisban egy lovat eladtak a lóhusherkedőnek. Egy lóval kevesebb és néhány száz lóhusherkedővel több, — ennyi az egész, és ime az én párisi újságíró kollégám mégis érdemesnek tartotta, hogy erről az eseményről a magyar sajtót is értesítse. Nem is világrengető hír, csupán az események ingyencei számára való, akik apró-cseprő dolgokban megtalálják a nagy mozzanatok tragikomikumát.

Kiköltöztél tehát ebből az árnyékvilágból, te fekete paripa, aki valamikor a Longchamps mezején *Boulanger* tábornok alatt délepc, nehéz spandyl lépésben, amelyre külön betanítottak, haladtál, mialatt a nap bálványa a nép üdvizsgálása közepette megtartotta a hadi szemléjét. Oh azok dicső napok voltak tele mámorral és nagysággal és hiába

gunyolták a te gazdádát orfeum-tábornoknak, mégis csak boldog volt ő akkor!

Aztán jött a bukás. Gazdádaddal együtt te is rossz sorsra jutottál, te érdekes paripa! Ő Brüsszelbe szökött, te meg beálltál komflilónak. Huztat az a hitvány bérkoosit és második gazdád bizonyára ekként ajánlotta magát a járókelőknek:

— Lovam *Boulanger* tábornok ex-paripája! Tessék!

A legnagyobb részvétre méltóak azok az emberek, akik a népszerűség magaslátóról bukának le. És csudálatos, hogy éppen ezekkel szemben aztán a legkegyetlenebb a nép, amelynek azért van szüksége bálványra, hogy sárral dobálja, majd ledöntse. Irtóztató az a guny, az a gyűlölet, amelyben *Boulanger* tábornoknak bukása után része volt. Még halottaiban is neveléses. Neve fogalom lett.

Pedig valamikor hatalmas volt és dús-gazdag. Az asszonyok bálványozták. A dicsőség mámorea övezte körül. És aztán minden, de minden másként lett.

Most, hogy a lovának a tragikomikus vége ismét eszembe jutja, valami fáradt, rokonszenves, szenvedő arccal lép elélem az alakja. Tessék elképzelni, hogy valová váltak volna az ő álmai, amegyek valamikor a saint-cyri iskola padján fogamzottak meg először agyában, — mennyire dicsőítőnk akkor az ő zsenijét. De hát nem sikerült neki, ám mégis nagyot álmodott, nagyra vágyott. Hol van az az ember, aki ne lett volna valaha életében *Boulanger*? Ki meri elmondani, hogy miket álmodott nagyratörő szive örült-ségében? A nagyási hóbort közös titka az embereknek. Nekem is. Neked is. Neki is.

Mekkora gyűlöletet kelthetett föl az emberekben, hogy halálával nem engedte ki őket. Olyan szépen halt meg...

Volt neki egy szeretett asszonya. *Madame Bonnemain*, aki tüdővésztes volt. Nagyon imádták a tábornokot az asszonyok és ő is az asszonyokat! De csak *Bonnemain* asszonyt szeretete. Mindig neki adta a csókját, ha idegen ajkra is lehelt. Az ilyen emberek behuny szemmel esőkolóznak, kérem. Mikor mindent elveszített, ehhez az ő édes asszonyához menekült, akinek hektikus arcán leste a drága élet izzó alkonyát. Milyen kín lehet nézni a szerető haldoklást Brüsszelben, a szerelem városában, ahol az ember orrát csiklándozza az életvidám szerelem fluiduma és ahol az ember után-utfélen, vendéglőben, kávéházban, a boulevardokon és a villamoson, és a *Cambre-erdőben* és a *Cambre-erdő* minden padján csupa szerelmes párt lát. Oh ti hatalmas tölgyek a *Cambre-erdőben*, látok-e még annyi szerelmet és annyi biciklit?!

Bonnemain asszony meghalt. Ott állt sirjánál az elzúllott tábornok, előtte a meghalt szerelem, mögötte a dicsőség. Ézen a határmezgyén lőtte magát főbe az ixellesi temető orgonáinak balsamosillatában. Pedig még annyi asszony volt a világon, csak az az egy nem, akire gondolt, a mikor másokat csókolt. Miért nem szerettetek sohasem az ilyen boldogtalan, meghasonlott, szegény embert?

De hát sorsa tragikomikus, akáresak a lováé. Komflis-ló lett belőle, most meg lóhusherkedő. És ha megengedhetnének magannak azt a humort, amelyet az angolok szentimentális pillanatokban meg szoktak beszélni, azt is kérdeném:

— Mi lesz belőled még?

Gergely István.

Budapest, június 13.

— EUDAPESTI NAPLÓ. Június 15-én új előfizetés nyílik a *Eudapesti Naplóra*. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— *Stefánia* főhercegnő Magyarországon. Sopronból táviratozza tudósítók: *Stefánia* úgygy

trónörökösön ma délelőtt utazott Sopronon, *Sághra* ment a báró *Bornemisza* család látogatására.

— A kultuszminiszter levele. A tolnamegyei muzeum ünnepélyes megnyitása alkalmából dr. *Wasics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter gróf *Apponyi* Sándorhoz, a muzeum szervezőjéhez levelet intézett, mely így hangzik:

Nagyméltóságú gróf ur! Legnagyobb sajnálatomra nem lehettem jelen a szegzárdi muzeum ünnepélyes megnyitásán, de a megbízásomból ott megjelent államtitkárom részletesen ismertette előttem a muzeumot, mely a magyar közművelődés történetében jelentékeny szerepet van hivatva betölteni s a nemzeti érzés fejlesztésére és ápolására is kétségkívül a legjobb hatást fogja gyakorolni. Kedves és elmulasztatlan kötelességemnek tartom, hogy akkor, midőn muzeumot megnyitva a közönség számára átadták rendelkezésére, a legigazabb tisztelet érzetével felkeressem nagyméltóságodat, ki e jelentős intézmény létesítését minden dicsőre méltó pártalan áldozatkészséggel lehetővé tenni méltóztatott. Legyen szabad nekem mint a magyar kulturális ügyek ez időszaki vezetőjének, melyen érzett köszönetemet nyilvánítani nagyméltóságod előtt, e nemes tetteért, mellyel nagyméltóságod hálaára kötelezett minden magyart, akit nemzeti multunk lelkesíteni tud s a ki törhetlenül bizik hazánk dicsősége tovább fejlődésében. Fogadja nagyméltóságod őszinte tisztelem kifejezését. *Wl. ssics*.

Hasonlóképpen üdvözlő levelet intézett a miniszter *Wosinszky* apátlébánszhoz is a muzeum megnyitása alkalmából.

— *Eleonora* főhercegnő betegsége. Berlinből táviratozzák, hogy *Károly István* főherceg ma odaérkezett két leányával, *Eleonora* és *Renata* főhercegnőkkel. A főherceg az Oberheim-féle gyógyító-intézetben szállott meg, hogy ott műtétet végeztesse *Eleonora* főhercegisasszonyon. Az operációt *Sonnenburg* tanár hajtotta végre. A beteg ma már sokkal jobban érzi magát.

— Az irázzsakértők. Az operettalakok nagy hadserege a Zola-pőr alkalmával megszerződött három jó firmával, *Couard*, *Belhomme* és *Varinard*, a három jó madár, hogy ne mondjam: irázzsakértő följelentette Zolát rágalmazás miatt. Zola akkor azt írta róluk, ami most napnál világosabban be is bizonyosodott: hogy hazudtak, esaltak, amikor a borderót Dreyfus kezeirásának tulajdonították. A három operettalak meg is nyerte a pört; Zolát árverezték, s *Couard*, *Belhomme* és *Varinard* urak zsebreváltak a harmincezer frankot, és fűtőöröszre távoztak. Most fordult egyet a kocka. Zola a nyilvánvaló igazságot keresve tegnap megbizta *Collet* ügyvédet, hogy a három jómadártól pörölje vissza a pénzt. Az irázzsakértő urak már meg is szepentek, s fölkerített *Collet*-t, hogy intézze el velük békésen az ügyet. De ezuttal rajtuk a sor, és az igazat megvallva óriási szerencsésök lesz, ha csak a pénz visszaadására kötelezik őket. Mert előreláthatólag hívőrsre kerül ez a három jó fiu, aki oly elégtű, széles mosolylyal nézte, mint árverezik el a Zola butorát...

— *Kossuth Lajos* Tivadar a székelyekhez. A marosvásárhelyi *Kossuth*-szobor leleplezésére meghívták *Kossuth* Lajos Tivadart is, aki azonban nem jöhetett haza az ünnepségre. Elmaradását a következő levéllel mentette ki:

Nápoly, június 7.

Igen tisztelt bizottsági elnök ur! Fogadja, kérem, őszinte köszönetemet, hogy rólam megemlékezni méltóztatott s felejthetetlen atyám Marosvásárhelyt emelt szobrának leleplezésére meghívni kegyeskedett. Bár a nagy távolság és hivatalos kötelességem, amelyekből nem gyakran váhatok meg, nem engedik, hogy mint óhajtanám, személyesen ott lehessenek, szívvel és lélekkel azonban jelen leszek a székelység fővárosában. Ott, hol nemzetünk és fajunk e távol határon őrt áll a nagy nemzeti eszmék mellett örökké lelkesedő székely nép és tanúsítja ragaszkodását ama férfi emléke iránt, ki a sűrű hű örzője volt nemzeti függetlenségünk ideáljainak. Az elporladt földi alak éreben megörökítve, ott áll immár Marosvásárhely piacán. Alljon visszaemlékezése minden székely tüzely mellett, buzdítva a kitartásra, a reményre, hogy a jövő jobb lesz, mint volt a múlt s mint van a jelen. Fogadja, kérem, elnök ur és méltóztatásuk átadni a végrehajtó-bizottság tisztelt tagjainak, ismetelt köszönetemet és kiváló becsülésem nyilatkozatát.

Kossuth Lajos Tivadar.

— *Szilágyi Sándor* utóda. A *Szilágyi Sándor* halálával megüresedett egyetemi könyvtári igazgatói állást nemskára betöltik. A kandidáló bizottság már megtette a kijelölést, amely fölött az egyetemi tanács június 17-iki ülésében fog dönteni.

— A rektor egészséges. Dr. *Mihálkovics* Géza, a tudomány-egyetem rektora, mint örömmel értesülünk, annyira jobban érzi magát, hogy hivatalos teendőit maga végzi.

— *Házasság*. *Engel* Jakab, az ifjabb *Engel* Testvérek fővárosi börtkereskedő cég beltagja eljegyezte *Hecht* Malvin kisasszonyt, *Hecht* Mór fővárosi vállalkozó leányát Budapesten. — *Guttmann* Jenő, a *Közraktárak* tisztviselője eljegyezte *Braun* Rózát Budapesten.

— **Dupuy.** Dupuynek, a nagyészű professzornak, a köztársasági pártok tegnap felmondták a barátságot, s a miniszterelnök társaival együtt kivont a képviselőházból ezzel a végrendelettel:

— Átadjuk a hatalmat szerencsésebbeknek, de nem bátrabbaknak.

Mint a Figaro oly szellemesen mondja, egy naraneshéjon bukkott el a miniszterelnök, mert igazán csekélység volt az, mi vesztét előidézte. Hiszen nem történt a longchamps-i napon semmi, ami érthetővé tette volna a szocialisták nagy felháborodását. A rendőrség brutális volt? Mások sem volt külön, sőt vasárnap több sebet kapott, mint osztatott a rendőrség. Dupuy azon bukkott meg, hogy az autuelli futtatások napján zsebre tett kézzel nézte az okvetetlenkedő grófcskáák izléstelenségét, a longchamps-i napon pedig egész szuronyerdőt vonultatott fel, hogy tetszelegjen a köztársaság megmentőjének szerepében. Ezzel volt töltve tulajdonképpen a szocialista Vaillant bombája, amely elfujta Dupuyt a miniszterelnöki székéből. Néhány év előtt egy másik bomba népszerűséget szerzett az egykori iskolamesternek, olyant, hogy közel jutott Franciaország elnöki méltóságához. És sajátságos, aki ezt a puszító bombát levette a képviselőházból, amelynek akkor Dupuy volt az elnöke, annak is Vaillant volt a neve és mikor elszállt a bomba fojtó fehér füstje, Dupuy bámulatos hidegvérrel zugta be a halálra rémült terembe:

— Uraim, folytatjuk a tanácskozást!

Ez a nagy lélekjelenlét oly nimbuszt adott Dupuynek, hogy már a legközelebbi kormányválságot az ő miniszterelnöki kinevezésével oldották meg. Azóta is ez a mondanás többször megszerezte számára e méltóságot, a honnan most megint egy Vaillant bombája talán sok időre leszorította. Tegnap lakonikus kijelentése csak első részében találó, mert pályafutása szerencsés volt ugyan, de miniszterelnökségéhez a köztársasági elnökök balvégzete fűződik. Carnot-t meggyilkolták, Casimir Perier lemondott, Faure hirtelen meghalt, Loubet-et inzultálták miniszterelnöksége alatt. Bátoraságának csak az anarkista Vaillant bombája adott szárnyat, amelyet azóta sokszor megtéptek az események.

— **Eugenia császárné gyónatója.** Érdekes esküvő volt a minap a passyí polgármesteri hivatalban Monsignore Bauer, Eugenia császárné gyónatója egy esküvő a párisi nagy opera egykori ballerinájával. A főlegény ezelőtt hetvenöt esztendővel Budapesten született, mint zsidó szülők gyermeke és tiszteleire múltó kora elég kalandos események közt folyt le. Párisba ment ki tanulni, de abba hagyta tanulmányait, 1848-ban beállt önkéntesnek Cavaignac tábornok alá. Később a festészetre adta magát és sokat foglalkozott a fényképészet fejlesztésével. Majd áttért a katolikus hitre és fölvette a karmeliták osuháját, de ott se érezte magát jól és világi pappá lett és csakhamar úgy beszéltek róla, mint Franciaország legkiválóbb hitszónokáról. Legnagyobb sikereit azonban férfias szépségével érte el, természetesen a nők közt. Elegáns külső megjelenése sokban hozzájárult ahhoz, hogy 1866-ban a Tuillériák bőjti prédikátora lett. Egy évvel később Eugenia császárné megtette gyónató atyjának, majd udvari plébánosnak nevezték ki. Más telplomokban is prédikált s különösen Lengyelországról tartott szónoklati keltettek nagy lelkesedést. A német-francia háborúban is aktív részt vett, néhány évvel azután pedig azzal vonta magára a nyilvánosság figyelmét, hogy szinte tűntetve elhagyta a katolikus hitet is. Ekkor a kereskedelmi szakra adta magát, de utóbb az is nyitig volt hanyattot életére, amelyet most egy ballerina bájaival próbál megédesíteni.

— **Pécsi cigányok, pécsi honvédek.** Az egyik johírú pécsi cigánybanda primása, Rácz Gusztí Norderneybe készült, muzsikálni. Mint azt már a mi derék cigányaink szokták, a művelt nyugaton körülbelül magyar huszártábornoki egyenruhában óhajtottak megjelenni. Meg is rendelték a ruhákat, tele sujtással, arannyal, zsinórral, vitézkéssel... De kissé korán öltözködtek neki a parádának. A pécsi honvéd-tisztikar megkérte a rendőrkapitányt, hogy tiltsa meg a cigányoknak a huszártábornoki uniformis viselését. Ami meg is történt. Elkobozták a díszes ruhákat, és Rácz Gusztíék most egyszerű civilruhában csábitathatják a tengerparti hercegaszonyokat...

— **Olasó hitel az államhivatalnokoknak.** Egy könyv szerinti Budapesti oly szövetkezet van alakulóban, amely az államhivatalnokoknak fizetésüknek megfelelő kölcsönöket adna 1% kamat mellett. A kölcsön visszafizetése havi részletekben történne. A szövetkezet megalapításán, amely az államhivatalnokok anyagi viszonyain nagy mértékben segítene, előkelő pénzügyi kapacitások dolgoznak. A szövetkezetnek nyilvános működése, amely az egész országra kiterjedne, a legközelebbre várható.

— **Krausz, az eunuch.** A minap meghalt Konstantinápolyban a török szultán egyik főeunuchja, Hasszán bég. Amikor írásait fölbontották, kislült, hogy a főeunuch nem volt más, mint Krausz Hermann magyar születésű síkhaszú, aki 1880-ban 30.000 forintot megszkasztott és megszökött. Az a könyvatos újság, amely ezt újságolja, arról is tud, hogy Krausz magyar nyelven vezetett naplójában a következő paszszus foglalattik:

Budapestről Szerbiába szöktem s ott hamis utlevél alapján dísnőkereskedőnek adtam ki magam. Belgrádban megismerkedtem egy Gyorgyevics nevű gazdag földbirtokossal, kinek leánya annyira megtetszett, hogy feleségül akartam venni, de atyja gyűlölte a magyarokat s így el lettem utasítva. A leány azonban hajlott szavamra és sikerült őt megszököttem. Egyenesen Törökországba menekültem s miután pénzem volt, egy ideig gond nélkül élhettem. Egy este a leány nélkül mentem el valami üzleti ügyben. Visszatértemkor a leányt nem találtam többé. Ekkor éreztem csak, hogy mennyire szeretem. Minden pénzemet arra fordítottam, hogy megtaláljam. Ekkor tudtam meg, hogy kedvesem a szultán háremébe került. Mindenóra látni akartam s megbosszulni őt. Elmentem a szultánhoz s felajánoltam szolgálomat. Eunuch lettem. A háremben iszonyú csapás ért. Akiért lealáztam magam, nem élt többé, 3 nappal előbb halt meg tüdőgyulladásban, Isten büntetését láttam ebben elkövetett gazságomért és ezután csak arra törekedtem, hogy ajtatos életmódommal hibámat jóvá tegyem.

Hogy az egészről mennyi igaz, azt nem tudjuk. Annyi azonban szent, hogy egy eltemetett eunuch rovására még a könyvatos is megszállja a fantáziá...

— **Aranylakodalmom és lakodalmom egyszerre.** Temesváron egy nyolcvanasztendős öreg urnak most jutott észébe, hogy meg kellene házasodni. Ez az ideája támadt egy hetven esztendős nénikének is — s aztán elmentek az anyakönyvvezetőhöz és egybekeltek. Két hét múlva a templomban is megesküsztek egymással. Ezek után pedig ne tessék mosolyogni az öregeknek, mert nem hőbortos vénék házasaságáról van itt szó, hanem köteleességről. A két öreg együtt él már ötven esztendő óta. Férj és feleség ők, de pap nélkül s van is már vagy husz unokájuk. Úgy esett a dolog, hogy az öreg ur negyvennyolcban honvédnek állott s masirozás közben vagy talán éppen valami nagyon puszkapros nap után meglátta és megszerette az öreg nént. Pap akkor ritkaság volt. A plébános urak meg a káplánok egyformán katonák voltak, meg idő se igen volt bőven... Szóval a szerelmek csak úgy összeállottak s azután is csak halogatták az esküvőt — tegnapelőttig. Most azonban már rendes törvényes házasok az öregek.

— **A szegedi kard-affér.** A szegedi kard-affér valamennyi lovagias ügye, mint szegedi tudósítók táviratozza, befejezést nyert. A hírlapok Andor főhadnagy segédeinek kijelentésére rektifikáltak közleményeiket. Vasárnap Szegedre érkezett Pacor Vilmos altábornagy, kerületi honvéd-főparancsnok, aki a tiszteket személyesen kihallgatta s az összes ügyiratokat átnézte. A hadbíróság ma kezdte meg a tanúk kihallgatását, akiket a polgári hatóságok utján idéztek meg. A tanúk kihallgatása egész nap tartott. Bodnár Géza ügyvéd, dr. Bernát Géza orvos és Bíró Benő mérnök állítják, hogy az orfeumi énekesnők magaviselete botrányos volt. Bíró azt is megérősíti, hogy Engel a tiszteket felajánlotta a kifogásolt sértés lovagias uton való elintézését. A pincérek s a cigányok valamennyien azt vallották, hogy mind a három katonatiszt résztvevett a vagdakozásban. Engel Lajos a vérengzés áldozata, a kerületi honvédparancsnoksághoz terjedelmes jelentést adott be, amelyben a hadbíróság által való kihallgatását kéri.

— **Leonidász sirja.** Azt meséli egy athéni távirat, hogy a Thermopilék szorosánál megtalálták Leonidásznak sirját. Az athéni táviratoknak közös jellemvonásuk, hogy sohasem szavahihetők s a mostani annál kevésbé az, mert a lámiai múzeum igazgatójának autoritására hivatkozik. Ez az igazgató állapította meg a hivatalos görög távirat szerint Leonidász sirjának hitelességét. Mielőtt a szenzációs hírt elhinnék, megvárjuk az athéni német és francia régészeti intézet véleményét. Ha csakugyan találtak valami érdekeset a Thermopiléknél, akkor ez a két világhírű intézet nem fog késmi a szakszerű nyilatkozatával.

— **Petroleumivás.** Ilyen mánia is van már Párisban. Egy francia folyóirat ad hírt arról, hogy különösen a Bastille körül lakó munkások nagyban iszzák pálinka helyett a petroleumot. A folyóirat szerint az orvosok már régóta vizsgálják a petroleumivókat s úgy találják, hogy szervezetüket nem támadja meg annyira ez az ital, mint az alkoholistákét a pálinka. Nyugodtan alszanak s nem oly brutálisak, mint a szeszivók. A petroleum elvezése után is valami részegség-féle vesz erőt az emberen, de ellentétben az alkohol okozta részegséggel, nem vidám jellegű a petroleummámor. A petrolista szomorú és buta. Inkább csüszes, álmos, melankólia

vesz rajta erőt, mint kicsapongó vidámság. Végül azt mondják az orvosok, hogy a petroleum ivása kis mértékben nem veszedelmes, sőt némely betegségekben szenvedőknek használ.

— **A csap és a szabadjegy.** Ez nem valami aesopusi mesének a címe, bár így hangzik, hanem egy modern úri történeté. (Ugyis hívhatnók, hogy: *nemes bosszu.*) A fogaskerekű vasút igazgatója szabadjegyet kért a közúti vasutól. A közúti vasút nem adott neki szabadjegyet. Hogy miért nem adott, azt nem tudjuk. De hát a szabadjegy az övé — s annak adja, akinek neki tetszik. A fogaskerekű igazgató pedig méregbe jött azon az injurián, ami vele megesett s bosszuért lihegett. Meg is bosszulta magát. A fogaskerekű vasút állomását elzárta a villamos-vasút kalauzai és kocsivezetői elől a vízvezeték csapját. Azok a szegény emberek pedig abból a csapból oltották el a szomjúságukat, hogy aztán újra fölkapjanak a kocsi s — behozzák a városba a fogaskerekű vasút utasait. Még azok is ott ittak egy korty vizet, akik a Zuglitzetbe járnak. Azóta kilóg szegényeknek a nyelvök s ha inni akarnak, félkilométernyre kell menniök egy kis vizért. Szóval tessék annak az igazgatónak egy jegyet adni s aztán azután úgy csinálni meg a *tehenke-tejeske mesét*, hogy adok neki jegyecskét, ő ad érte vizecskét...

— **Egy község zendülése.** Facsetről írják, hogy a járáshoz tartozó Petrosza, Krivina és Korovica községek lakossága válságos zendülésben tört ki Grottkás Ernő petroszai földbirtokos ellen, mert a rozegei lakásokat a vitás legelő-területek használatából kizárta. E legelők használatáért a község és földbirtokos közt per folyik, de a községbeliek erőszakkal behatoltak a legelőterületre és az őket megzaboló csöszöket véresre verték. A főszolgabíró közbelépett ugyan, hogy a lakosságot fékezze, de nem tudta lecsendesíteni. E hirre Issekutz Aurél főjegyző is a helyszínre érkezett. A földművelési miniszternek is bejelentették az esetet, ki a dolog megvizsgálásának céljából dr. Németh József miniszteri titkár küldte a helyszínre, ki a mai nap folyamán el is utazott Petroszra, hogy megindítsa a vizsgálatot.

— **Amin nagyon természetes.** Furcsa volna, ha valaki még csodálkoznék is az alábbi eseten. Az autuelli verekedés alkalmával, amikor Loubet elnököt a royalista ficsurok megverték, Georges Martin rendőrkapitány az elnöki tribün közelében tartózkodott. Amikor aztán vége lett a zürzavarnak, azon vette magát észre, hogy a látcsőve hiányzik. Nem meg az aranyláncát is ellopják, nem is szólvá az aranyórájáról, amelynek szintén csak hült helyét találta zsebében. — Ugyan kitől lehet manapság biztonságban lopni, ha csak nem egy rendőrkapitánytól? Hisz más ember fölön csipi a tolvajt...

— **Hó, dér és jég.** Liptószentmiklósról írják, hogy a Liptómegyét övező hegyeket és fensíkokat vastag hóréteg borítja. A júniusi tél különösen az erdőbe kihajtott állatokban tett nagy kárt. A juhnyájákat és marhaszordákat a hirtelen beköszöntött zord időjárás valóságos megzabolta. Egerből jelentik, hogy ott reggelre fagyott s a dér is nagy károkat okozott. Eperjes környékén az éjjel havazott, pusztintán a fogarasi hegységben, ahol még jégeső is gysztított. Aradvármegyében télalakban járnak, akkora a hideg. Kolozsvárról, Váceről, Nyiregyházaról, Pocsajról és Kisztebenről szintén fagyokat jelentenek. Tasnádon a jég tönkreverte a szőlőket, még másnap is lapátal lehetett összehányani a jéget a szőlőoldalokban. Bedő táján a jég elpusztította a vetéseket.

Az országos meteorologiai intézet jelentése szerint ma reggel több helyütt esett az eső; számottevő esőmennyiséget azonban nem igen mértek. Az éjjeli hőmérséklet a Kárpátokban még igen alacsony volt, Arvaváralján és Boffalun 2°, de ma reggel a hőmérséklet emelkedése tapasztalható.

— **A dunavecei új főszolgabíró.** Pestmegye közgyűlésén ma töltötték be a Halász Sándor halálával megüresedett dunavecei főszolgabírói állást. A választásban az volt az érdekes, hogy az állásra Földváry Mihály országgyűlési képviselő is pályázott, aki azonban megbukott. A megye tisztikarának jelöltje Csikay Imre dunavecei szolgabíró volt, aki mellett, az alispánnal élén, leszavazott vagy nyolcvan tisztviselő. A tisztikar állásfoglalása okozta, hogy Földváry Mihály országgyűlési képviselő, akinek tegnap még szazhus főből álló pártya volt, Csikayval szemben kisebbségben maradt. Beadtak 282 szavazatot, amelyből 162 szavazatot kapott Csikay Imre dunavecei szolgabíró, 65 szavazatot Földváry Mihály és 57 szavazatot Rudnyánszky Laszlo abonyi szolgabíró, Gerbely Laszlo kun-szent-miklósi szolgabíró, a negyedik pályázó visszalépett.

— **Női mentő-tanfolyam.** A budapesti önkéntes mentő-egyesület a nyári évad alatt is rendez női mentő-tanfolyamot, mely június 15-én, csütörtökön délután 5 órakor kezdődik a mentő-egyesület dísztermében. A tanfolyamra, melynek vezetője dr. Vinyó György mentő-egyesületi főorvos, egész a kezdélig lehet jelentkezni az egyesület palotájában.

— **Szeplős lett a róna.** Magyarországra itt-ott rászállott az átok. Egyenesen az égből jött, a magasból, ahova reménységgel és aggodalommal szokott fölpillantani az, akinek a föld adja az élnivalóját. Tehát az egész ország, az egész nagy szántóvető állam, amelynek még a Tudományos Akadémiája is olyan vállalkozás, hogy megéri a jó esztendő meg a rossz esztendő. Hát még a boltjai, az ipara, a vállalkozásai... És most mindenbe beleültött az átok. Félve bontják föl a telegramokat, amiknek az a hivatásuk, hogy az asztalainkra összehordják a világ mai napjának eseményeit, hogy vajjon nem havat jelentenek újra. Amit a tél elmulasztott, azt a nyár igyekszik kipótolni, a helyett, hogy a jövő decemberre bizná azt, hogy helyrehozza a mult mulasztását. Mindenfelől azt jelentik, hogy lehellott a hó. Jött a felleg, olyan fura színű, hogy nem is nyári, komoran bámult föl reá a nép s omlott belőle a hideg fehér pihe. Nem valami jámbor könnyű hó, kuriozumképpen egy kis nyári havazás, hanem fagyos, rideg pusztító hóesés. Nyomán iszonyt szenvedett a vetés. A mi drága szép vetésünk, amiről még csak egy héttel ezelőtt is büszkeséggel beszélünk. A mi vingó zöld tábláink páratlanul állottak Európában. Ez az esztendő valósággal anyagi fellendülésnek, áldásnak ígérkezett annál is inkább, mert kőröskörül másfelé teljességgel nem voltak ilyen fényesek a kilátások. S egyszerre szeplős lett a magyar vetés szűzsej képe. Vége nincs hála Istennek még semminek, ha megszűnik az időjárás rosszakarata s bolondos nyári hó helyett egy kis egészséges, meleg eső áztatja föl az itt-ott dermedésnek indult földet. Talán meg se érezzük ezt a javaink ellen intézett támadást, — de szeplős lett a róna. Beteges májfolta a testen... S hideg van... Az aztán mindenféle, egyformán. Itt is, a szobában, kár, hogy elfogyott a szén, eltűrne a hátunk egy kis melegt. Kívül a városban a szép szabad természetben azonban egyszerűen kuruc a helyzet. Budapest körül a nyaralók fűtenek s a kinek a téli kabátja nincs naftalin meg kapadohány közé téli álomra temetve, az előveszi, s abban sétál a természet ölében. Szóval: igaznak bizonyul a tapasztalt, ugynevezett legöregebb embereknek az a megfigyelése, hogy az enyhe télre felemás, téli-nyári kánikula következik. S a szegény kávéházak megcsinálták a sok gyönyörűséges kertek a járdára s minden oleanderük meg zöldsgük elpusztul. És senki se ül ki dideregni a ponyva alá. A zöld koszmák pedig belekékülnek a hidegbe... Nem jó idő. Nem.

— **Megtámadott tanítóképzés.** Egy fővárosi lapban legutóbb oly közlemény jelent meg, amely megtámadja a dévai m. kir. állami tanítóképző-intézetben uralkodó szellemet. E vádakra most bosszu nyilatkozatban válaszol az intézet igazgatósága és adatokkal mutatja ki alaptalanságukat. Tény, ugymond, hogy a minisztérium a mult évi képesítő-vizsgálat eredményét, mint legelső sorban magam is, oklevelekben felszámítva csekélynek találta s felvilágosítást rendelt az okokra vonatkozólag. De nem áll, mintha a tanári kar akár csak távolról is a növendékek egy részének román-anyanyelvűségét állította volna oda a csekély számbeli eredmény okául, amikor a valóság ellenkezőleg az, hogy a tanári kar maga a csekély számbeli eredményt a román-anyanyelvűséggel semmi kapcsolatban sem álló rendkívüli jelenségnek minősítette és annak találta és minősítette utóbb a minisztérium is!

— **Potomságok.** Az aradi Nemzeti Szövetségnek az a kegyeletlen ideája támadt, hogy a tizenhármak vesztőhelyének földjéből amuleteket csináltat. Hogy menjen szerie az a föld, s emlékezzünk a régiokról. Első sorban természetesen magyar iparosokkal akarták elkészíttetni az amuleteket s ajánlatot kértek több vállalatól is. A válasz azonban minden cégtől az volt, hogy ilyen potomsággal nem érdemes foglalkozni. Tehát külföldre kellett menni. S ott kapva-kaptak a jó üzletre és a magyar pénzen, amelyet sok egyéb magyar pénzekkel együtt itthon lehetett volna tartani, hacsak egy kicsit élelmesebbek volnánk, mint a mi nyakunk vagyunk.

— **Titokzatos gyilkosság.** A nápolyi Hotel du Globe fogadó két vendégét, mint Nápolyból jelentik, 11-ikén vérbé fagyva találták meg szobájukban. A vendégek kiletét pontosan még nem határozták meg, mert úgy látszik álnevet használtak utjukban. Megérkezésükkor ezt írták be a vendégkönyvbe: „Kieciskowski Ottó és neje, németországi turisták; születési helyük: Magyarország.” Pénteken este a fogadás összeállította a számlájukat, amelynek a kifizetését másnapra ígérte a fiatal férj. Szombaton, amikor a fogadás be akart nyitni a szobába, zarva találta az ajtót. Hosszas, hiábavaló zörgést után az ajtót feltörték. Az ágyon átlót szivvel fektült a fiatal szőke asszony, az asztal mellett a padlón, ugyancsak vérben, a férj. Azt hiszik, hogy a férfi szíven lötte az asszonyt, azután maga ellen fordította a fegyverét. Zsebében egy utlevelet találtak. báró Leopold

Andrian-Werburg nevére kiálltva. Azt már megállapították, hogy ez az utlevél nem volt a jogos tulajdonosa, mert báró Werburg jelenleg Bécsben tartózkodik. Kieciskowski a télen egy ezred-irodában volt napidíjas és ő reá bízta Andrian-Werburg báró utlevélnek a kiállítását. A báró ugyanis egészsége helyreállítására végett Olaszországba akart utazni. Amikor az utlevél a kezében volt, akkor megváltoztatta szándékát és Velencébe ment üdülni. Az utlevelet ekkor visszaküldte az ezredirodába. Ezzel az utlevéllel ment Kieciskowski Olaszországba. A nápolyi osztrák-magyar konzul táviratban tudatta a római osztrák-magyar követséggel Kieciskowski gyilkosságát s öngyilkosságát. A távirati jelentés szerint abban az utlevélben, amelyet Kieciskowski zsebében találtak, sok javítás és törlés volt, ennél fogva a nápolyi hatóságok rögtön rájöttek, hogy a Globe fogadó szencziójának a szereplőjé másnak az utlevél használták. A meggyilkolt nő fehéromiája M. B. betűkkel van jelezve, több nápolyi lap jelentése szerint e betűk valószínűleg egy bizonyos Bothier Madelaine-re vonatkoznak, aki Budapestre való és akinek a címére a Globe-szállóba, Nápolyba levél érkezett.

— **A jegyespár fényképe.** Mai számunkban emlékeztünk meg arról az érdekes kis regényről, amelynek színhelye az orosz cári udvar, hősnője pedig Iлона nagyhercegnő. Amig úgy volt, hogy a nagyhercegnő felesége lesz Maximilián badeni hercegnek, az összes berlini könyvkereskedő és optikus-kerakatokban látható volt a főrangú jegyespár fényképe. Olyan fénykép, aminőt a jegyespárok szoktak csináltatni: a menyasszony egy karosszéken ül, mögötte áll a vőlegény. Most felsőbb rendeltre az összes ilyen fényképek eltűntek. Aranyért se láthatni többet. Vége a regénynek, vége a fotográfiának...

— **Orvvadások bosszúja.** Lichtenstein Alajos herceg ilytyói erdejében, mint aradi tudósítónk táviratozza, vasárnap orvvadászok agyonlőtték a herceg udvari erdejét, Mattl Mátyást. A szerencsétlen erdész csak pár hónapja van Ilytyón, ahova a herceg éppen azért hívta le, mert az erdőben nagyon elszaporodtak az orvvadászok. Mattl rövid idő alatt réme lett az orvvadászoknak s bosszu esküdtek ellene. Törvüket vasárnap délután hajtották végre, amikor éppen az erdőben rendes utját végezte. Három golyó érte egyszerre, egyik a mellkasán furdott keresztül, még pedig oly szerencsétlenül, hogy Mattl néhány perc alatt meghalt. A lövések egyike töltényfáskáját érte, amelyben a patronok felrobbantak s a lövegek többől leszakították jobb karját. A harmincegy éves áldozat holttestét estefelé találták meg az erdőn keresztül menő emberek, kik a borzalmas leletről jelentést tettek az uradalmi intézőségnek. A szerencsétlenül járt erdész rokonszenves, barátságos ember volt s mindössze két hónapja nős. A gyilkosokat ma már kézrekerítették. Kaprónai lakosok voltak ezek, kiket a birksí csendőrség nyomozott ki és tartóztatott le. Az orvvadászok beismerő vallomást tettek s azt sem tagadták, hogy összeesküdtek az erdész élete ellen. Csukay Sándor radnai főszolgabíró rögtön tudatta az esetet az aradi királyi ügyészséggel, honnét Meszlényi Antal királyi alügyész utazott ki Ilytyóra. A törvényszéki boncoltat holnap tartják meg Popovits Péter radnai királyi jarasbírósi albiró és az orvosok közbenjöttével Soborsinban, hova a holttestet elszállították.

— **Háboru a dekolletázs ellen.** Angliában Fife hercegnő nagy háborút indított az ellen a szokás ellen, hogy a színházban és bálokban megjelenő hölgyek igen kevés szövetet használnak a ruházódáshoz. Fife hercegnő azzal okolja meg ezt az akció, hogy a közseméruet sértik a kivágott ruhák. De a londoni rossz nyelvek egyebet mondanak. Azt mondják, hogy Fife hercegnő vállal korántsem gömbölyűek, s a nyaka a legjobb akaratnál sem nevezhető teltnék. Így hát nagyon érthető, hogy nem óhajta bájait mutogatni.

— **Marlette.** Martos Ferenc lapunkban folyó regényében, a hétfőről keddre huzódó folytatások közt tévedés következtében pár sor kimaradt. Ez a kihagyás értelemszerű. A kimaradt sorok a regény hősnőjének férjéhez történt közeledését, s a kettőnek szerelemben való egyesülését tartalmazták. Ez a magyarázat azután világossá teszi a folytatólagos részeket.

— **Haláloszások.** Haris György, a budapesti görög konzul bátyja, nyugalmazott kuriai bíró tegnap délután fél négy órákor meghalt nyolcegy éves korában. Az elhunytat ma nagy részvét mellett temették el a Deák Ferenc-utca 12-ik szám alatt levő gyászházból. — Övezgy sárospataki Szabó Károlyné, született makfalvi Dózsa Karolina e hó 11-ikén 76 éves korában Makfalván meghalt. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Közéleti gyilkos.** A zürichi rendőrség közövényben értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Kleinhenne Berta zürichi 38 éves varrónőt szombaton délelőtt lakásán meggyilkolta találtak. A tettes

akinek eddig nem tudták a nyomára akadni, megfojtotta áldozatát és azután egy vasszerszámmal összezsuzta a fejét. A jelek arra mutatnak, hogy a gyilkos dulakodás közben magát is megsebezte és ruháit is összeverte.

— **Elfogott tábornok.** A párisi szerkesztőségekben tegnap az a hír terjedt el, hogy az orleansi herceget Nizzában letartóztatták. Ezt a hírt ma hivatalosan megcáfolják s a Nizzában letartóztatott ember — mint egy párisi távirat jelenti, Gillet olasz tábornok, sanjosei születésű gazdag főtiszt. Tegnap abban a pillanatban fogták el, amikor a határon szemügyre vette a francia erődítéseket. A letartóztatás alkalmával különféle tervrajzokat találtak nála francia erődítésekről. Gilletet, akinek Alpes Maritimes-departementben villája van, egy idő óta gondosan megfigyelték. A tábornok tagadja, hogy kémkedni akart s azt mondja, hogy csak mint turista jött Nizzába, azok a tervrajzok pedig, amelyeket nála találtak, éppenséggel nem titkosak.

— **Szocialista nyomtatványok a kaszányában.** A legvérmesebb szocialista álom mindenekelőtt a kaszányakát szeretné meghódítani. Micsoda veszedelmes nagy erő lenne a kezükben egyszerre. Vagy micsoda gyönyörűség lenne az, ha a katona, amikor egyszer összeült-közésre kerül a sor, nem löne rá a tömegre. A nagy hódítás azonban csak lassan-lassan halad, folyton hajótörést szenved azon a nagy éberségen, a mivel a kaszányak hangulatát figyelik az arra hivatottak. A napokban a przemysli landwehr kaszányában ruthén és lengyel nyelven írott szocialista nyomtatványokat találtak. Egy landwehrt letartóztattak, a bűnös papirokat, kilenc lakat alá tették s nagy vizsgálatot indítottak, hogy kinyomozzák azokat a zsványokat, a kik az általános gyakorlat ellenére nem kiloptak valamit a kaszányából, hanem beloptak valamit a kaszányába. Szóval: a hódítás nem megy simán.

— **Hatan...** Hatan akartak ma megválni a fővárosban életüktől. A halál azonban, mintha haragudnák, ha emberi kéz avatkozik a munkájába, egyiknél sem jelent meg. Az életuntak közül három csalódott szerelmes, mind a három leány, egygyel a nyomoruság unatta meg az életet, egy betegségében vágyakozott a pihenés után, egy pedig a büntetés elől való félelmében kísérlette meg az öngyilkosságot.

Krakovitz Mari napszámosnő öszevesztett a vevő vadázásában élő Balog Sándor ökrhajtással s elkéseregettségében a lakásán megmérgezte magát. A mentők csekély sérüléssel a lakásán hagyták. — Török István fuvaros felesége, Kosár Mari gyógyíthatlan betegség miatt tegnap este Kórház-utca 20-ik szám alatt levő lakásán gyufaoladatot ivott. A szerencsétlen asszonyt a mentők az első segély után lakásán hagyták. — Illés Mari cselédleány szerelmi bánatában a Kálvária-téren lugkó-oldaltal megmérgezte magát Sulyosán megebesülve a Rókus-kórházba vitték. — Beck Teréz cselédleány tegnap este szerelmi csalódása miatt a Hajtsár-ut 28. sz. alatti kertélyiségben forgó-pisztolyal mellette lötte magát. Esméletlen állapotban szállították a Rókusba. — Egy rendőri ma reggel a IX. kerületi kapitánysághoz akarta előállítani Schlacker Antal zirci születésű nőden kömvességet, aki lakótársat meglopta. Utközben Schlacker a Viola- és Bokréta-utók sarkán hirtelen kirántotta zsebéből éles zsebkését és még mielőtt a kiserő rendőri megakadályozhatta volna, átmettselte a nyakát. Most a Rókusban ápólják. — Epstein Iona ma délen a Lövvölde-tér 2-ik szamu ház első emeletéről az udvarba vetette magát. A fiatal leány mindakét karját összetörte. A mentők sebeit bekötötték és szállí lakásán hagyták. Tettének oka szerelmi bánat.

— **Csontvázak a csatornában.** Rejtélyes leletr bukkantak ma reggel a Múzeum-köruton dolgozó csatornakészítő munkások. A múzeum előtt csatornát ásták, amikor több emberi csontvázat és csontdarabokat találtak a földben. A csontvázat megindította a nyomozást, hogy kiderítse, miköppen kerültek a csontvázak oda.

— **A furdó évad nemcsak a hirlapok kiadó-hivatalainak hoz jelentéseket az előfizetők nyári tartózkodásáról, akik kedvenc napi olvasmányukat megszakítás nélkül óhajtják élvezni, de bőven ontja a tudakozódásokat is minden kigondolható irányban. Egyik kényelmét, másik élvezetét akarja biztosítani, legtöbben azonban az egészségtől gondoskodnak mindenekelőtt. A Királybörzso Góliát sörének hívei is bizonyosságot kívannak szerezni afféll, hogy nem lesznek kénytelenek nélkülözni kedvelt italukat üdülési helyükön. Az érdeklődők megnyugtására tudomást szerztünk arról, hogy a Királybörzso vezető-sége intézkedett, hogy a különösen közkedveltségű Góliát sörre az ország minden furdó- és üdüli helyén eredeti töltésben a legjobb minőségben kapható legyen.**

— **Haro és háboru.** A hágai békekonferencia leg-súlyosabb argumentuma kétségkívül az, hogy a nép és vezetői megismerjék a háború borzalmait, rettentő pusztításait emberi életben és emberi javakban. A legutóbbi háboru, melyet teljesen modern fegyverekkel küzdöttek meg: a spanyol-amerikai háboru volt. Ennek lefolyása, végeredmény ismeretes, részletei azonban, melyek épp olyan megrendítőek, mint amint nagyszerűek, messze túlhaladják azokat a leírásokat, melyek róluk a haditudósításokban megjelentek. E részleteket vasárnap délelőtt 11 órától fogva 28 csodálatosan finom felvétel után órási vetítésben fogja bemutatni a Magyar Kerkén-Társaság, melyet a Hódoló diazfelvonu-

lása" látogatói díjmentesen tekinthetnek meg. A spanyol-amerikai háború képei után a gyönyörű svájci képeket is bemutatják.

(x) Legjobb minőségű és szintartó harisnyák és sportruházatok legnagyobb választékban Hegek Adolfnál IV., Szervita-tér 8. A vadszínház.

(x) A Margitsziget. A fővárosi ember egész héten várva-várja a vasárnapot, ezt az egyetlen napot, amikor tisztább levegőt akar szivni és valamit látni szeretne a természet pompájából. Ezért telik meg előkelő közönséggel napról-napra a Margitsziget, mert itt egyesül a természet minden csodája. Csupa szín és csupa illat a budapesti Duna-ágnak ez a gyöngye, valóban áldása Budapest székes fővárosának.

(x) Ötven év óta a legkedveltebb és legelterjedtebb dr. Spitzer kipróbált arckenőze (csakis zöld cédulán levő aláírással valódi). Bővebben olvasható dr. Kovács Ernő gyógyszerárának mai hirdetésében.

(x) Az állatkertből. Tegnap érkezett egy remek orosz lánprág egyenesen Afrikából az állatkertbe, ahol ezekkel együtt már nyolc szebbnél-szebb orosz lánprág van. Ugyancsak e napokban érkeztek egy pár tigris, párduc, majom és egyéb érdekes állat, amelyeket Triestben személyesen választott ki és vásárolt meg az állatkert igazgatója. A közönség által annyira kedvelt majomként már a napokban benépesítik, ami eddig a folyton tartó hűvös idő miatt nem történhetett meg.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Nyilatkozat.

Alulírottak kijelentjük, hogy a most megjelent Várocs Mihály „A családok hőhőre” című regény szerzőjét „A magyarok Zoltája” címmel a szerző tudta és beleegyezése nélkül hírdetjük, amit a szerző tiltakozására többet nem fogunk használni.

Tisztelettel

Örtel és Radics
könyvtárolóhivatala
József-körút 77-79.

Vese, húgyhólyag, húgydara
és kövszénybántalmak ellen, továbbá
a légző és emésztési szervek hurutos
bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatás!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen,
Budapestben, főraktár Édeskúty L. urnál.

A legmélyebb fájdalomtól sújtva, szomorodott szívvel
jelentik alulírottak forrón szeretett atyjuk, illetve ipjuk,
nagy- és dédatyjuk,

Helfer Adolf ur

gyászosa elhunytát, a ki f. hó 12-én est 7 órakor Isten-
félő, jámbor életének 81. évében rövid szenvedés után
jobbélre szenderült.

A drága boldogultnak hűlt tetemét szerdán, f. hó
14-én délután 2 órakor a temetőből (VI., Szercezen-utca
8.) a Kerepesi-úti inkréta temetőbe kísérik és örök nyu-
galomra helyezik.

Béke hamvaival!

Helfer Miksa fia, Helfer Miksáné Weissbach Jozefa menyő.
Dr. Kelemen Miksáné Helfer Laura, Esler Miksáné Helfer Ro-
zália. Öv. Stenjeróné Helfer Zsófia. Demik Sámuelné Helfer
Ilka leányai. Dr. Kelemen Miksa. Elek Miksa. Demik Sámuel
vejei. Augenstein Dávid, Augenstein Sámuel, Augenstein József
sógora. Augenstein Dávidné Spatz Róza, Augenstein Sámuelné
Jonás Hermin, Augenstein Józsefné Steiner Katalin sógornői
s számos unoka és dédunoka.
Gyászszokorok szives melőzését kérjük.

FŐVÁROS.

(*) Vizsgálat egy előjáró ellen. Egy fővárosi
lap azt írta ma reggel, hogy Mátyr József VI. ker.
előjáró nem tudott elszámolni a szegénypénzekkel.
Az ügyre vonatkozólag Halmos János polgármester
egy esti lap tudósítója előtt a következőket jelen-
tette ki:

Vasárnap este névtelen följelentést kapott, hogy
Mátyr előjáró hűtlenül kezeli a szegénypénzeket. A
polgármester hétfőn reggel megbizta Rózsavölgyi Gyula
alpolgármestert, hogy a vizsgálatot azonnal indítsa
meg. Az alpolgármester még délelőtt Koritsanszky
Gyula számtanácsos kíséretében kiment az előjáró-
sághoz s ott a könyveket megvizsgálta. A könyveket
és számadásokat a legnagyobb rendben találták. A pénz-
szekrényben 569 forinttal kevesebb készpénz volt,
mint a mennyinek a könyvek szerint lennie kellett volna,
de az előjáró takarékpénztári könyvet adott elő s kijel-
entette, hogy nem bízik a pénzszerény biztonságában,

azért tette a pénzt a takarékpénztárba. A polgármes-
ter kijelentette, hogy Mátyr azzal, hogy a pénzt a
maga nevére takarékpénztárba helyezte el, szabálytal-
anságot követett el, de a szabálytalanság oka, hogy
a szegénypénzek kezelése nincsen szabályozva s minden
előjáró másképp intézi ezt a dolgot. A polgármester
eből az alkalomból a szegénypénz kezelést egysé-
gesen szabályozni fogja. Az ügyre vonatkozólag
Mátyr József előjáró a következő nyilatkozat
közlésére kér fel bennünket:

Nagytekintetű Szerkesztőség! A mai Magyar
Hírlap ellenem közpénzek hiányosa elszámolása
miatt vádat tesz közze. Tisztelettel kijelentem,
hogy a vád nem igaz, mert a közpénzek kezelé-
sében hiba nem merült fel. Idézet lap ellen a tör-
vényes intézkedéseket folyamatba teszem. Mátyr
szekesfővárosi VI. kerületi előjáró.

(*) Jelölés. A fővárosi törvényhatósági bizottsá-
ga 21-én tartandó közgyűlésén választja meg az I.
kerületi tiszti orvost. Ez állásra az I. kerületi
bizottsági tagok ma tartott értekezletükön egyhangu-
lag dr. Janovics Sándor kerületi orvost, ezidő szerint
helyettesítő tiszti orvost jelölték. Az ugyanakkor be-
töltendő II. osztályú tanácsjegyzői állásnál pedig
dr. Csomay Gáspár fogalmazó személyében állapod-
tak meg.

(*) A jogügyi bizottság ma délután ülést tar-
tott, Lung György tanácsos elnöklése mellett; előadó
Antal Gyula tanácsjegyző volt.

Tárgyalták és elfogadták Faller Ferenc tanács-
osnak, az adóügyi ügyosztály vezetőjének a javasla-
tát, arra vonatkozólag, hogy a fővárosi adóhivatali
nagyüzemű díjnoki állások egyszerűsítéséért miként szer-
vezzék át rendszeres hivatalnok állásokká. Faller
tanácsos elfogadott javaslatához képest, az eddigi
156 állandó adóhivatali hivatalnok helyett 214
lenne s viszont a díjnokok létszáma 107-ről 47-re
csökkenne. Az eme szervezéssel járó költségtöbblet
évente 35,906 forint 17 krajcárra rug. A bel-
ügyminiszter leiratot intézett a fővárosihoz, a kö-
vetelt törvénykezési költségek ügyében. A bizottság
javasolja, hívják föl a számvénységet az idevonatkozó
összes adatok beszerzése végett. Végül
nyugdíjügyeket intéztek el.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Népszínház. A Népszínházban ma este adták
Márkus József és Fejér Jenőnek Betyárvilág című ope-
rettjét, amelynek mulatságos szövege és dallamos zenéje
mind több közönséget hódít magának. Az operettet,
amelynek ez volt ebben az évadban az utolsó elő-
adása, nagy közönség nézte, amely az egész estén
ki nem fogyott a hangos derűltségből. Z. Bárdy
Gabi sok tapost s egy szép virágokértét kapott
Tjánijaért; a fiatal primadonna épp oly szépen éne-
kelte, mint játszott a muszka akadémikus leány-
feleségét. Hangos kacagásokat fakasztott Németh Csi-
csakovja s nagy hatással adta Szirmai az atlasát.
Csatai Zsófi Totyinka volt ma este is s vele együtt
jókedvűen játszottak Tollagi, Ujváry, Lubinszky, Vidor
és Gazi Mariska, a ki nyílt jelenésben is tapost
kapott kedves játékáért. A Betyárvilág a jövő évad-
ban is műsoron lesz.

** Fővárosi Nyári Színház. Klenovits György,
a budai szinkör vendége, ma este az Arany és sze-
relemben lépett föl. Ferdinandot játszotta; ez a sze-
rele is tehis-tele van a romantika dagályosságával,
nehéz föladat vár tehát a személyesítőjére, ha a ju-
niusi hűvös est nanguatába sikeresen akarja boállitani.
A Fővárosi Nyári Színház vendégművésze
tudatában volt annak, hogy mai szerepe alkalmas az
ugynevezett sokoldalúság fitogtatására. A sokoldalúság
csábítására még sem hallgatott, természetes
akart lenni és az is volt. Ehhez az egészséges nor-
mához annyira ragaszkodott, hogy kerülve kerülte a
patetikus föllobbanásokat még ott is, ahol Schiller
instrukciói talán a leghatározottabban megkivánták.
Ez a kis hiba mit sem vont le tömérdék kvalitásai-
ból, mert a hőszerelemek gyakran tapasztaltatják,
hogy a pátosz az alpátosztól csak egy ácsbaj-
szál választja el. Nem így Klenovits. Tulzá-
sokba soha sem ragadtatja magát, nyugodt, át-
gondolt játékában kiválóan érvényesül megnyerő
organuma. A gyakorlat még fog tehetségén egyet-
mást csiszolni, annál is inkább, mert egyéb je-
les oldalai mellett megvan az az érdeme is, hogy
gondolkodik. Ma este különösen az utolsó fölvonás-
ban mutatott be kiválóan finom alakítást, — igazán
kár, hogy gróf Festetics Andor, a Nemzeti Színház
igazgatója kapuzárás előtt hazasiott. — A roman-
tikus szomorújáték ma meglepetést is szerzett a köz-
önségnek Lujza személyesítőjében: Jesók Ariadne
ebben a szerepben valóságilag remekelt, a szerelem
szüvedéseit finoman átértezte és meglepő műniasziro-
zással lehel életet szentimentális kerserveibe. Krémer
Jenő a földvarmester pipogyaágának kedvességéi-
vel sok józan derűltséget keltett. Szilágyi Berta, Sán-
dor Emil, Szakács, Hevesy, K. Pataki Irma szintén
jól látszottak. A parókás világot a korbü diszletek

és az ügyes rendezés eléggé szemléltették. A köz-
önség a vendégművészt és Jesók Ariadnánál élén
a többi szereplőket minden fölvonás után több-
ször lámpák elé hívta. (H-u.)

** Sarah Bernhardt a Vigszínházban.
Sarah Bernhardt az idei őszön, minden valószínű-
ség szerint, vendégzerepelné meg Budapestben és
pedig ezuttal a Vigszínház színpadán. A világhírű
francia tragika, mint megbízható forrásból értesü-
lünk, a tervebe vett vendégjáték szerint, három
estén át játszanék a Vigszínházban és pedig
október első napjaiban. Első este Sardou Tosca-
jában, második este A kaméllás hölgyben lépne
fel, harmadik este pedig Hamlet szerepében mu-
tatkozna be a budapesti közönségnek.

Megemlítjük egyuttal, hogy Sarah Bernhardt,
mint Londonból táviratozzák, tegnap kezdte meg több
hétre terjedő vendégzereplését, Toscában. A harma-
dik fölvonásban ragadta el legjobban a közönséget.
A walesi herceg, aki szintén a nézők között volt,
meglátogatta Sarah-t öltözőjében, gratulált játékához
és kijelentette, hogy lázas izgatottsággal várja Hamlet
előadását.

** A Vigszínház színésziskolájának vizsgálata.
A Vigszínház színésziskolája vasárnap, június
18-án, délután tartja nyilvános vizsgálati előadását,
amely alkalommal az iskola növendékei Gyöngyi
Izónak, Irma öröksége című 3 fölvonású színművé-
ben mutatják be készségüket. A színművet a kö-
vetkező szereposztással adják: Bertei gyáros —
Kóhalmi, Irma, neje — Gerőfi Ilona. Arányi butor-
gyáros — Endrődi, Róza, neje — Győri Matild. Kár-
mán ügyvéd — Novák Árpád. Kerner magánzó —
Vágó, Révfi író — Somló, Schöner — Ujvári. Ilon —
Budás Margit. Gergai doktor — Keresztes. Gergainé
— Horváth Etta. Szobaleány — Sugár Matild.

** A népszínházi primadonnák utolsó fellépése.
Hegyi Aranka nyári szünetének megkezdése
előtt holnap, szerdán lép fel utoljára A görög rab-
szolga Iris szerepében. — Z. Bárdy Gabi ugyanebben
az előadásban lép fel utoljára s Antonia szerepét
játssza. — Küry Klára csütörtökön a Toledad cím-
szerepében fejezi be az idei fellépéseit.

** Százézer lra Perosinak. Romból írják,
hogy egy gazdag amerikai, aki csak nemrégiben
tért át a katolikus hitre, százézer arany lírát adott át
Perosinak abból a célból, hogy Romában egyházi
énekiskolát alapítson, amelyet ő maga igazgasson.

** A görög rabszolga ötvenédeszer. Johnes
Sidney népszerűvé vált operettje, A görög rabszolga,
holnap, szerdán, kerül ötvenédeszer színpadra a Népszin-
házban. Az operette első előadása 1899. március 4-én
volt s így a darab három hónap alatt érte meg
ötvenedik előadását. A jubiláris előadásban az első
előadás szereplői vesnek részt. A jubiláris előadás
ötletéből s a színházi igazgatóság az operett következő
kis szerepstatisztikáját állította össze:

Aspasia szerepét Küry Klára 45-ször, Bárdy Gabi
4-szer játszotta, Iris Hegyi Aranka 38-szor, Blaha Sári
11-szer, Antóniát Bárdy Gabi 19-szer, Blaha Sári 7-szer,
Szelepesényi Linka 20-szor és Thurzó Ilona 2-szer játszotta,
Csatai Zsófi, Solymossy Elek és Raskó Géza valamennyi
előadásban részt vettek. Heliodorus Németh 35-ször, Kovács
Mihály 14-szer és Archiast Szirmai 30-szor és Kenedich
19-szer játszotta.

** Miss Mary Halton Budapestben. Miss Mary
Halton, a nálunk is ismert angol szubrett ma Buda-
pestre érkezett és este végignézte a Vigszínházban
Trilby előadását. Az angol szubrett már holnap visz-
szautazik Bécsbe.

** A Dalos-színház, mióta a Fauszt-paródia
műsoron van, naponta zsúfolásig megtelik s a köz-
önség szívesen tapsolja a főszereplőket, ugymint
Fenyvesi Ernát, H. Csillag Amáliát, Horváth Arnoldot
stb. Legközelebb a Szép Heléna kerül színpadra, Páris
szerepében Fenyvesi Margittal.

** A budai szinkörben szerdán és csütörtökön
Jókainak évtizedek óta pihenő dramája: Dalma kerül
színpadra a következő szereposztással: Dalma — Nagy
Ella (mint vendég), Elemér — Szakács, Oidamur —
Hevesy, Disabul — Sándor, Halilla — Jesók, Kuglaj —
Pataki, Fellengur — Fűréd, Rhabonban — Faragó.
Pénteken lesz az első francia operette-utjónás, a
Megázott Amor, melyet Párisban 1889-ben adtak elő-
ször a Theatre des Nouveautésben. A bemutató előadás
íránt nagy az érdeklődés.

** Az operaház előadása otthon. A m. kir. Operá-
házban holnap (szerdán) este az orosz ballet-társulat
közreműködésével a Krakói lakodalmak és a Kalóz című
balletek kerülnek színpadra. A Telefon Hírmondó az előadást
közvetlenül fogja s így az előzetek otthon is végighal-
gathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a
kagylókön.

MŰVÉSZET.

□ Magyar képek Münchenben. A müncheni
Glaspalast kétezer kiállított műtárgya közt — mint
müncheni levelezőnk írja — ezuttal csak tizenegy mű-
képvésli a magyarságot. László Fülöp három arc-
képet küldött: Stumm Ludovika báróné, Hohenlohe-
Schillingsfürst Sándor herceg és a weimari nagyher-
ceg képmását. Valamennyi tipikus László-kép. Nádler
Róbert ilv című életképet küldött: Magyar parasztlány.

virágokkal. Wagner Sándor, akadémiai tanártól arcképet látni. Berény Rudolf, Frankfurtban élő magyar festő, két arcképet állított ki. Cseuz Károly az Ügyvédnél című genréket küldte. Fábán Miksa litografiát állított ki. Máli Keresztélyt két kép, a Tavaszkor és a Birkanyáj az Ammer-tónál című tájképek képviselik. Az egyetlen magyar szoborművet Járay Aladár küldte Schleswigi partok címmel.

□ **Művészettörténeti tanfolyam.** A közoktatásügyi m. kir. miniszter a folyó tanév nagy szünidejében tudvalevőleg középiskolai tanárok részére művészettörténeti tanfolyamot rendez. E tanfolyamra a miniszter a következő tanárokat vette föl:

Bausz József esztergomi, Berecz Sándor szentesi, Both István zilahi, Csepreghy Kálmán fumei, Dénes Ferenc löcsei, Janicsak József eperjesi, Kalocsai Endre csurgói, Kárpáti Kelemen szombathelyi, Koronczy Imre székesfehérvári, Lanko Albert aradi, Madzar Gusztáv makói, Nemeth József nagybányai, Pap András marosvásárhelyi, Perényi Adolf tomesvári, Pogány Kornél debreceni, Reibner Márton pozsonyi, Schürger Ferenc ungvári, Silléi Péter békési, Simon Béla pécsi és Stuhmann Gusztáv kassai középiskolai tanárokat.

□ **A békés művészetek díszlete.** Spanyolország egy szívvel-lélekkel ünnepelte a napokban Velasqueznek, a hatalmas festőnek emlékét, születése századik évfordulójának napján. A porba omlott, koldussá lett Spanyolország, miután a fegyvert kiverték a kezéből, a béke hőstét ünnepelte a nagy géniusz jubileumán. Az ünnepek során a madridi kormány bankettra gyűlt, amelyen Pidal miniszter Spanyolország jövőjét a béke jegyében aposztrofálta. Azt mondta, hogy maradjanak a spanyolok mindenkor hívek a békés művészetekhez, mert ezzel hódíthatják meg a spanyolok újra a világot.

HADÜGY.

× **A görög hadsereg reformja.** Athénből jelentik, hogy a görög hadsereg vezérkart kap, ami eddig nem volt, mert a sereget csapatokként külön dirigálták. Ezenkívül katonai akadémiát is állítanak föl s iskolázott tisztekkel látják el a haderőt. Katonai akadémia eddig szintén nem volt Görögországban.

Honvédelem.

— Petrich Ferenc honvédszázados feljegyzései. —

Ismerteti: **Hentaller Lajos.**

Petrich Ferenc öreg barátom, s volt képviselőtársam a napokban igen kedvesen lepett meg. Honvédelemnek nevezetesebb eseményeit jegyezte fel, s küldte el nekem. Fogadja érte itt is meleg, hálás köszönetemet. Fontos reánk nézve annak a nagy kornak minden legapróbb mozzanata. Készséren fontos Petrich Géza feljegyzése azért, mert ő mint százados szolgált Kmetty György hadtestében, s épp a Kmetty-féle XV-ik hadtest az, melyről leghézagossabb feljegyzéseink vannak.

Petrich megjegyzi, hogy ő rendes naplót abban a korban nem vezetett. Épp ezért csak nagy vonásokban emlékszik meg némely helyen a legfontosabb eseményekről. De főleg fontosak Petrich feljegyzései a Görgey táborában folyt szellem és a karakterek jellemzése miatt, de meg azért is, mert Budavár ostromáról eddig ismeretlen részleteket közöl, lévén ő Ó-Budán beszéllésolva.

Kmetty György tábornokot szótlan, de komoly, lelkiismeretes, igazi hazafias, demokrata katonának írja le, ki hiú-hót nem tudott csapni, vagy mint ma mondanánk: nem csinált reklámot magának. Pedig tényleg a későbbi karsti hős hadi tettei olyanok, hogy sokkal érdemesebb volna azok részleteivel foglalkozni, mint sok máséival, kiket a hír nagyon is szárnyra kapott.

De átadom a szót magának Petrichnek:

Május 16-án bocsátotta ki gróf Batthyány Lajos és Baldacci Manó a felhívást a „rendes nemzetőrség” felállítására. En egyike voltam a legelsőeknek, kik Szegszárdon a 8-ik zászlóaljhoz beállottak; úgy, hogy a zászlóalj kiegészítését, mint toborzó főnök már én eszközöltem a megye népesebb mezővárosaiban.

A zászlóalj szervezésével Tolnamegye területén Perczel Miklós későbbi ezredes és főispán volt megbízva. A 8-ik zászlóalj Tolna, Baranya, és Somogy lelkés fiaiból alakult meg nagyhirtelen s a három megye önkéntesoi Pécsen gyülekeztek, ahol Vitális őrnagy volt a parancsnokunk.

Még alig gyakoroltunk pár napig, máris levonultunk Eszék alá. Eszéket be akartuk venni! Nem sikerült! Agynok nem volt. Csakis lőtávo-lon kívül érintkeztünk a várbeliekkel, mert ágyu nélkül ostromról szó sem lehetett. Hát biz mi, egy napi táborozás után, újra visszatértünk éjjeli szállásunkra, Dárdára.

Néhány napig újból a fegyverforgatásban gyakoroltuk magunkat, azután táborba szálltunk a rákok ellen, Ó-Kér alá. Itt én csak apró csatározásokban vettem részt. Egész életünk előőrsi szolgálatakból állott, és éjjeli támadások visszaverésében tetlett el, mert amikor a rákok elleni döntő ütközetre került a sor 1848 nyarának a végén, akkor engem a Vasmegegyben alakult új, negyvenötödik zászlóaljhoz neveztek ki tisztnak. A zászlóalj Ujházy őrnagy vezetése alatt gyakorolták be, de utóbb Ányos János lett a parancsnokunk, akinek vezetése alatt Pesten beosztattunk Kmetty dandárába, illetőleg Görgey feladmai seregéhez. Görgey seregéhez Vácra csatlakoztunk.

A téli hadjárat eseményeit nem írom le. Nem is tudnám! Azt azonban konstátalom, hogy aki abban részt nem vett, annak fogalma sem lehet arról a szívósságról, amit a fiatal honvédsereg, áthatva a hazafias lelkesedéstől, a rossz élelmérés és kegyetlen téli időjárás mellett kibírt. Elöl-hátul ellenségtől voltunk körülveve. A visszavonulás alatt folytonos csatározásaink voltak, melyekben hol egyik, hol másik csapatnak volt folyton osztrályrésze.

Rám vonatkozólag a téli hadjáratban a legnevezetesebb és szerencsés esemény Volkmár és Kluknó tájának történt. Volkmáron ugyanis Kmettynek hírel hozták kémei, hogy a szomszéd községben éjjelre osztrák, van beszállásolva. A Vilmos-huszárok egy csapata ezt megtudva, éjjel egy altiszt vezetése mellett rá tört az ellenségre s egy csomó lovat zsákmányolt. E miatt azután másnap az osztrák Kmettynek Volkmáron levő csapatait készült megtámadni. Kmetty csatákészben várta az ellent, de annak erejét nem tudván, engem küldött ki kémszerűen századommal és egy szakasz Vilmos-huszárral.

Kluknón át a hegyek között kigyózó utakon vonultam végig, hogy tájékozást szerezzek az ellenség számáról és hollétéről.

Ezt kipuhatólandó, melyen benyomultam a hegyek közé. Ott pár órai várakozó pihenőt rendeltem csapatomnak, a huszárokat pedig szétküldtem kémszerűen. Sehhol tábori zajt nem hallván, a délutáni órákban visszahúzódtam Kluknóra. Amidőn a plébániához tudakozódás végett beszóltam, — a plébános képéből kikelve rohant elém, s az isten szerelmére kért, ne tegyük szerencsétlenné magunkat és a községet. Erre azután hirtelen elmondta, hogy miáltal mi a hegyek közt voltunk, az osztrákok szálláscsinálói ott jártak, s nagy csapat tüzér és gyalogos részére szállást rendeltek.

Kétségbe esve kért, vonuljunk ki a községből. Biztosított, hogy az osztrákok nem tudják, miként erre jártunk. Magunkat az elfogatás veszélyének, s az oknélküli véraldozatnak nem akarván kitenni, csapatomat a templomhegy alatt elnyúló völgyön vezényeltem el Volkmár felé akkor, midőn az osztrákok vezényszavát már hallottuk a templomhegy terén. A Kluknó és Volkmár közé fekvő völgy vízerei erősen be lévőn fagyva, én torony-irányban haladtam egyenest Volkmárnak, úgy, hogy mire az ellenség észre vett bennünket, mi már csatlakoztunk Volkmáron levő táborunk előőrsi csapataihoz.

Más baj nem történt, minthogy Kluknón három lenyergelt huszárlovat az ellenség elfogott. A huszárok azonban, akik éppen abrakolni akartak, elbujtak, de másnap hajnalban jelentkeztek. Igaz! hogy gyalogszerben.

Kmetty már azt hitte, elfogtak az osztrákok; nagyon megörült, midőn visszatértem jelentetem. Ez esemény január vége felé történt. Ezt megelőzőleg lettem főhadnag, zászlóalj-parancsnokom pedig századosi ranggal Niczky Pali volt.

Nem hagyhatom szó nélkül azt a katonai szellemet, ami akkor Görgei táborában divatozott. Elmondok egyet-mást arról, amit én mint katonája, a subordináció mellett, szűk körömben megismerhettem.

Nézetem szerint Görgei már Vácra 1849. január hó 4-én a feladmai hadsereghez intézett kiáltványával megkezdette művét. Ezt leginkább a téli hadjáratban érlelte meg. A tisztikarban kottériak alakultak. Görgeit környezete, leginkább volt osztrák tisztek, bálványozták. A téli hadjárat fáradsalmas visszavonulása alatt, apró csatározások közben a bányavárosokban a könnyelműségig természetellenes dáriódok, tüntető mulla tozások s korteskedések napirenden voltak! Görgei kegyencei a civilből lett honvédtiszteket „táblabíráknak” gonyolták. Nem lehet tehát csodálni, ha a tüntetőleg Görgei mellett folyó korteskedés következtében a „Görgei melletti” és „Görgei ellenes” hangulat a szerint érvényesült egyik vagy másik zászlóalj és csapatban, amint azt a parancsnokok és tisztikar szelleme megteremtették.

Mi, Kmettyvel együtt sohasem voltunk Görgei-imádók. Az akkori kortes áskálódásokat gyanus szemmel néztük.

Ily könnyelmű hangulat mellett visszatartó volt Görgei zsarnoki természete. Ezt a

bálványozók szigorú katonai fegyelmek tüntették fel. Pedig hát semmi tettét sem vette hazaszeretet vagy az események intézői iránt köteles bizalom, s az igyekezet, hogy ezeket támogassa. Ellenkezőleg! Az előre tervezett, mindent megsemmisítő s utból eltávolítani hajlandó hiúság, melyet semmi nemesebb emberi fogalom nem vezérelt. Ettől az érzelmtől volt Görgei Arthur áthatva!

Az apró csatározások, a végtelen nélkülözés s szabad ég alatti táborozás által elcsigázott és megalapított hadsereget különösen a jó altisztikar és anyag tartotta össze. Ez lelkesítette, ez vitte ki, hogy dacára az általam felsorolt veszedelmes kinövésnek soha nem esüggött, hanem az egyedül döntő befolyással levő branyickói ütközet után az osztrákok kereteit áttörve, hadseregünk ujult erővel és bámulatos lelkesedéssel küzdött tovább hazánk alkotmányáért.

Nem részletezem a Görgei és Dembinszky közötti surlódásokat; mellőzöm azt a körülményt, hogy a kápolnai csata talán azért lett elvesztve, mert Kmettynek a dandára alintézkedés folytán csak a bevezetett ütközet után érkezhetett a csata színhelyére. Ez nem ide való! Ezekről kötetek lehetne írni Görgei ellen és Dembinszky mellett s megfordítva.

Hat héttel azután, hogy a kápolnai csatából megkötöttünk, Gödöllő felett, a Bagi erdőben küzdöttünk, s onnan Vác környékén a Dunán átkelve nyomultunk Budavár ostromára.

Május 4-én, az ostrom első napján Ó-Budán keresztül a vízi-városban levő, s a várba vezető vízvezetékét védő palizádókat rohanta meg dandárunk. Ki volt adva a jelszó, hogy Kmetty csapatainak a palizádókat mindenáron be kell venni. Ha a gépezet elpusztul, a várat fel kell adni, mert víz nincs! Véres fejlet bentünkét Hentzi vissza. Százhetven és néhány bajtársunk hullott el. Ostrom után Görgei személyesen tekintette meg a vízművet védő palizádókat, s a helyszínén győződött meg, hogy azt rohammal bevenni lehetetlen. A palizádók ostromát beszüntette, s Kmetty dandárát Ó-Budára rendelt, — a várbeliokat éjjel-nappal, hol valódi, hol csel-támadásokkal kellett zaklatniuk.

Már az ostrom első napján megszállottuk a vízi-város majdnem összes házait. Ezután néhány házfalt áttörve, a vízmű védelmét puskatűzással nehezítettük. Éjjelenként pedig erős őrsjáratokkal nyomultunk fel a vár falai alá, s így a vár őrségét védelemre szorítva, a véderőt kifárasztottuk s megoszlásra kényszerítettük.

Az első napi rendkívüli véraldozatot a vízi-városi oldalon az ellenség köztünk igen sok kárt tett, jól kiszámított bombavetéseivel.

Különösen az első napokban nagyon tapasztalatlanok voltunk. A támadások alkalmával a vezetők csapataikat a golyók elől földött helyeken tömegekbe állították. A bomba ivalkban emelkedvén, — felülről megtört hajlással esik le, — nem csoda tehát, ha tetőket s épületeket tört keresztül. A várbeliek grúlhelyeinket meglátva, pontos számítással dobták közénk lövegeiket, s volt reá eset, hogy egyes bomba, mely tömegbe csapott le, s idejében pattant szét, 15—20 embert ölt meg, vagy tett harc-képtelenné.

Tizenhat napi folytonos ilyenmő csatározás után, — amidőn a vár krisztinavárosi oldalán már rohamrések voltak löve, — május 21-én éjjel után a vár minden oldalán be lón a támadás szüntetve.

Szinte szokatlan, bágyasztó volt a halálos esend! Az ágyuk bőmbőléséhez, puskaropogáshoz, csatazajhoz és tűzhöz szokott embereknek azonban pár óra mulva ágyulövés adott jelt az általános támadásra.

E győzelem felszázados évfordulóját ünnepelte most a nemzeti kegyelet. Az ostrom általánosan ismert. Van azonban néhány oly jelenség, melyhez hasonló még nem láttam, nem éreztem, — mely örökké feledhetlen előttem, 74 éves öreg előtt.

Hogy a várat, melyik oldalon, melyik helyen vette be a honvéd előzőr? nem tudom. Nem is vitatkozom e felett. De az bizonyos, hogy Kmetty dandára a vár fokáról jelzett és felhangzó győzelmi riadalom alkalmával a Pest felőli oldalon, a sáncok alatt volt. A palizádóknál pedig akkor, midőn Alooh tűzerezedes a hidfőt fel akarta vettetni, s magát égette össze.

Már ekkor mi, közvetlen a palizádók mellett levő házakon keresztül törve, — a palizádók belől voltunk, s kezdünk tért foglalni. A robbanás iszonyu rázkódásának pillanatában mindenki mintegy megkábult. Ott a helyszínén néhány percre a csatazaj megszűnt, s helyette néma, halálos esend következett be. Ez annál természetesebb, mert már az ostrom alatt elterjedt a hír, hogy a palizádók környéke alá van aknázva, mert végső esetben az ostromlót levegőbe akarják röpíteni.

Igy azután a védők a mi betörésünk által, — a robbanás hatásának befolyása alatt; mi pedig a légberöplés valószínűségének hatása

vált. *Török Sándor* a Kuriahoz semmisségi panaszt nyújtott be, amelyben elmondja, hogy neki sem az idézést, sem az esküdték névsorát nem kézbesítették, hogy ő *Eötvös Károly* volt a vallott ügyvédjének s ez nem jött el, hogy bejelentett tanuit mellőzték stb. A kir. Kuria azonban *Sebestyén Mihály* előadása mellett a semmisségi panaszban felsorolt okokat nem fogadta el s a panaszt elvetette.

TÁVIRATOK

A hágai konferencia.

Berlin, június 13. Egy angol lap irányzatos jelentést közöl *Zorn* tanárnak Hágában a harmadik bizottságban e hó 9-én mondott beszédéről, amivel szemben a *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* konstátálja, hogy *Zorn* tanár a következő nyilatkozatokra szorítkozott:

Az az eszme, hogy az államok viszállyait állandó bíróság döntse el, már sokat foglalkoztatott és talán nincs is hiány bizonyos nagyságnak, de veszélyeket is rejt magában, melyek bizonyos körülmények közt inkább a háború, mint a béke ügyét szolgálják. Meggyőződése szerint a német kormány ezeket a veszélyeket tulnyomóan nem fogja tekinteni és nem fogja elfogadni az állandó bíróság eszméjét. Ellenben talán el fogja ismeretni Németország az eredeti orosz tervezetet, melyben a XIII. cikk esetről-esetre, a vizsgálódó felek megállapodása szerint alekintandó választott bíróságról van szó. Ezért forma szerint indítványozza az orosz javaslat XIII. cikkének helyreállítását, szövegezési változtatások fenntartásával.

Berlin, június 13. Politikai körökben beszélnek, hogy a német kormány a hágai konferenciának azzal a határozatával szemben, amelyvel elvetette Németország képviselőinek az indítványát, nyilatkozni fog és ismételt hangszólyozni fogja, hogy a konferenciáról felvett jegyzőkönyvet teljes szövegükben közzé kell tenni.

Hága, június 13. Az albizottság, a mely a genfi konvenciónak a tengeri háborúra való kiterjesztése kérdésével foglalkozik, tegnap *Hassers* tanár elnöklésével értekezletet tartott. *Renault* (Franciaország) előterjesztette a szerkesztőbizottság tervezetét. Ez 10 cikket tartalmaz, a melyeket nagyrészt elfogadták. A határozat megszabja, hogy azok a járművek, melyeket katonai kórház gyanánt használnak, vagy láthatólag arra vannak szánva, hogy sebesülteknek, betegeknek és hajótörötteknek segítyt hozzanak, valamint azok a járművek, melyek magánosok, vagy nyilvánosan elismert mentőtársulatok költségén segélynyújtásra vannak felszerelvek, respektáltassanak és a lefoglalástól mentesek legyenek. A VI. cikkhez az amerikai *Mahan* módosított indítványt fog benyújtani, amely arra vonatkozik, hogy hozzanak határozatot azoknak a hajótörötteknek és sebesülteknek a jogi állásáról, akik véletlenül egy semleges hatalom hajóján találtak menedéket. Elfogadták továbbá, hogy a Vörös Kereszt zászlajára vallási jelentőség nélküli jelzés tételességképpen. Ennél a pontnál Törökország és Sziam képviselői tettek nyilatkozatokat.

A cár a finn parasztokért.

Helsingfors, június 13. Itteni lapok jelentik, hogy *Miklös* cár a finnországi szenátus 1896. évi elszámolásáról való jelentéséből azt látta, hogy a finnországi parasztok 34%-ának nincsen földje. Tekintetbe véve a parasztok szomorú helyzetét, megparancsolta a császárnak, hogy a költségvetések összegeinek feleslegéből alapot teremtsenek és különleges rendszabályokat dolgozzanak ki abból a célból, hogy a parasztok számára földbirtokot vásároljanak. A szenátust megbízták, hogy ebből a célból külön bizottságot küldjön ki.

Olasz tábornok francia fogságban.

Róma, június 13. A Stefani-ügynökség jelenti: *Billeta di San Giuseppe* tábornok, a kremónai dandár parancsnoka, Piacenzában, ahol a dandárparancsnokság székel, szabályszerű szabadságolással Nizzába utazott, ahol családai birtoka van. Egy kirándulás alkalmával a francia csendőrség kémkedés gyanúja miatt letartóztatta.

Transvaal.

Pretória, június 13. *Kruger* elnök törvényjavaslat alakjában a volksraad elé terjesztette a választói jogról szóló indítványait. A javaslat megokolása sürögés szükségnek mondja azt, hogy a teljes választói jog megszerzésének mai föltételeit módosítsák. A törvényjavaslat abban tér el a bloemfonteini javaslatoktól, hogy a választói jog megszerzéséhez megkívánt minimális jövedelmet 200 font helyett 100 fontban állapítja meg és hogy az alattalvó eskü lefételénél megkívánt lemondási záradékot törli. Azonkívül még néhány kisebb engedmény van a törvényjavaslatban.

London, június 13. Az alsóházban *Chamberlain* államtitkár kijelentette, hogy ma terjesztik elő az utlanderek kérvényére adott választ tartalmazó kétkönyvet. Az angol kormány megvárja *Milner* kormányzóznak az értekezletről szóló részletes távirati jelentését, mielőtt további utasításokat küld neki.

A spanyol helyzet.

Madrid, június 13. A szenátusban *Almenas* folytatta a tábornokok ellen a mult ülésen kezdett támadását s különösen a hadügyminiszter ellen kelt ki. *Sivela* miniszterelnök annak a reményének adott kifejezést, hogy a Filippini-szigeteken elfogott spanyolok nemokára kiszabadulnak. *Polavieja* hadügyminiszter visszautasította *Almenas* támadásait. A vita további folyamán *Primo di Rivera* tábornagy becsületlen embernek nevezte *Almenast*, aki erre odakiáltotta *Primo di Riverának*:

— *Őn az, aki ezt a nevet megérdemli!*

A veszekedésnek végül az elnök vetett véget.

Madrid, június 13. A kamara *Sivela* miniszterelnök indítványára heves vita után elhatározta, hogy *Morayta* választásának érvényesítéséről szavazással dönt. Az egyik jegyző kihirdeti, hogy a választás érvényes, mire nagy zavar támad a teremben. Az elnök fölteszi a kalapot s kimegy a teremből. Az ülés újra megnyitása után a kamara 165 szavazattal 34 ellenében elvet egy indítványt, amely az elnökséget a *Morayta* választása ügyében föltett kérdés miatt megrója. A republikánusok és a szabadelvűek a többséggel szavaztak. Nagy föltűnést kelt, hogy sok kormánypárti képviselő nem volt jelen a szavazáson.

A *Heraldo* a kamarában történt dolgokról írva, azt jelenti, hogy a hadügyminiszter hívei a kamara folyosóán hevesen kiékeltek *Sivela* miniszterelnök ellen. *Vega de Armijo* állítolag azt mondta, hogy az elnököt, ha ki nem megy a teremből, tetleg bántalmazták volna. A *Heraldo* azt mondja, hogy a mai nap a kormányra nézve véztes volt, sőt kormányvaltságot is emleget. Ez a hír azonban még megerősítésre szorul.

Olasz képviselőház.

Róma, június 13. A képviselőház mai ülésén *Massi* milánói radikális képviselő az ülésterembe léptek a szélsőbaloldali tagjai hosszantartó tappsal és „Eljen Milano!” kiáltásokkal fogadták. A tüntetés a milánói községi választások eredményével van kapcsolatban.

A napirendnek néhány belügyi intézkedésre vonatkozó tárgya után az elnök kérve kéri az ellenzékét, hogy hagyják abba az obstrukciókat. Azt mondja, hogy meggyőződése szerint ezzel kötelességét teljesíti. Ha kéresemre nem halgatnának, az ország dolga volna eldönteni, hogy kit terhel a felelősség. (Viharos ellentmondás a szélsőbaloldalon. Hosszantartó tetés a többi padokon.) *Pelloux* miniszterelnök hangsúlyozza, hogy a parlamentnek ily hosszú ülésezése ellenére a politikai intézkedéseknek még egyetlen cikkésem fogadták el (Közbeszólások a szélső baloldalon) és hogy a módosítások száma és egyes szónokok nyilatkozatai arra a szándékra mutatnak, hogy az ellenzék meg akarja akadályozni a parlament funkcionálását. (Ugy van! a jobboldalon.) A képviselőháznak és a kormánynak joga, hogy ennek az elviselhetetlen állapotnak véget vessen. Ó egyelőre nem tesz indítványt.) Közbekiáltások a szélső baloldalon, de elő akarja készíteni a Házat, hogy mindenki abban a helyzetben legyen, hogy az esetleg elkövetkező eseményekért a felelősséget viselhesse. (Tetszés a jobboldalon és a centrumban.) Tiltakozás a szélsőbaloldalon.) A miniszterelnök indítványozza, hogy a költségvetési provizóriumra vonatkozó törvényjavaslatot tűzzék a holnapi ülés napirendjére, mely kérdésben a szélsőbaloldali, amely ellenzi ezt az indítványt, névszerinti szavazást kér. A szavazás során az indítványt 272 szavazattal 52 ellenében elfogadták.

Sichel radikális képviselőnek a politikai intézkedésekre vonatkozó javaslatai ügyében mondott obstrukciós beszéde után és miután a képviselőház tárgyalás alá vette azt az indítványt, hogy az ülések ezentul 8 óráig tartanak, az ülés minden fontosabb mozzanat nélkül véget ért.

Jameson betörése.

London, június 13. A *Jameson* betöréséért való kárpótálás kérdéséről ma kétkönyvet adtak ki. A kétkönyv szerint *Chamberlain* gyarmatügyi miniszter március 6-án azt írta a *Chartered-Company* nyak, hogy a morális és intellektuális kárért nem követelhető kárpótás. Május 10-ikén kelt válaszában a *Chartered-Company* ismétli azt az előterjesztést, hogy a kérdést bízzák választott bíróságra. Ez a javaslat azonban csak az anyagi károkról szól s kihagyja a johannesburgi zavargásból támadt vesztéseket. Erre *Chamberlain* május 13-ikán azt táviratozta *Milner* fokföldi kormányzóznak, hogy a *Chartered-Company* javaslatát becsületesen tartja s nagyon örül, hogy Transvaal hajlandó a javaslatot elfogadni.

Sztrájk.

Berlin, június 13. Az építőmunkások között kiűtött a sztrájk. Tegnap kétezer kőműves gyűlést tartott. Elhatározták, hogy béremelést követelnek, még pedig óránként 60 pfennig helyett 65 pfenniget. Ezzel szemben ma a munkaadók kimondották, hogy a béremelést követelőköt elbocsátják.

Pusztító vihar.

New York, június 13. *Wisconsin* és *Minnesota* államokból jelentik, hogy ott nagy forgószél pusztított. Legnagyobb kárt okozott *New Richmond*, *Hudson* (*Wisconsin*) és *Hastings* (*Minnesota*) községekben. *New Richmond*ban állítolag százötven ember pusztult el.

A pestis.

Alexandria, június 13. Szombat óta négy újabb *pestis-megbetegedés* fordult elő egy halálessel. Az eddigi megbetegedések száma 27, a halálozásoké 6.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 13. A bécsi tőzsdetaucus elhatározta, hogy a torontáli helyiérdekű vasutak részvénytársaságnak azt a kérését, hogy e részvénytársaság elsőbbségi kötvényeit a bécsi tőzsde hivatalos árforlyamjegyzékében jegyezzék, pártolólágg terjeszti elő a pénzügyminiszternek.

Berlin, június 13. (Gabonapiac.) A lanyhább amerikai jelentések rosszul hatottak a hangulatra, úgy, hogy buza és rozs 1—1½ márkával hanyatlott. Zab ártartó. Az idő esős.

Berlin, június 13. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom. Négyezszázalékos magyar aranyjárdék* —. —. *Magyar koronajárdék* —. —. *Osztrák hitelrészvény* 224.10. *Osztrák-magyar államvasut* 152.50. *Déli vasut* 30.75. *Északnyugati vasut* —. —. *Elbavölgyi vasut* —. —. *Orosz bankjegy készpénz* 217.05. *Buschtehadi* —. —. *Orosz bankjegy* 216.40. (Ultimo.) *Lombard* —. —.

Frankfurt, június 13. Árfolyamok májusra. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény* 223.70. *Osztrák-magyar államvasut* 152.30. *Déli vasut* 30.60. *Osztrák arany* —. —. *Olasz járdék* 95.—. *Laura-kohó* 264.—. *Harpeni* 204.10. *Discont* 196.70. *Alpisi* —. —. *Bécsi bankgyeuleset* —. —.

New York, június 13. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* júliusra 81.7/8, szeptemberre 81.3/8, decemberre 82.7/8. *Tengeri* júniusra 40.—.

Chicago, június 13. *Buza* júliusra 76.1/2. *Tengeri* júniusra 34.3/8.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

B... cs. *Budapest*. Uralni azonosítható ezzel: urának vallani és csak nüanszbeli különbség választja el ettől, hogy hódolni. Annak adunk igazat, aki úgy állította föl a tételt, hogy az alattvaló ural a föllebbvalótól. Az ellenvelemény meggyőzése céljából még egy példával és idézettel világítjuk meg votumunkat. Nem a hegy uralja a völgyet, hanem megfordítva. *Petőfi* szerint „az a boldog hegy ott uralkodik királyi széke dicső magasán”. Viszont a hegyet „hódolattal övezi körül a felhő tömjénfüst gyanánt”. Hódolni és uralni szomszéd fogalmak, uralni és uralkodni ellentétek.

K. A. Kissé zavaros a kérdése. Mert A.-nak felesleges kijatszania, ha már eleve van. Ha pedig tévedett, de a kijátszott kártyával mégis együtt volna az „501”-e, akkor okvetlenül 6 nyert, mert ellenfele a quintet csak akkor írhatja föl, miután már ráadott a másik játékos kártyájára.

Boldogtalan ismerős. Azt a cikket félreértette; nem vétele a férjet. De sejtelnem sincs róla, — pedig szeretném tudni, — hogy kiesoda ön.

S. V. Szécsény. A postáskisasszonyok igazva volt. Szabály, hogy husz-filérest csak 9 darabot, koronát csak 50 darabot, egy forintosokat azonban korlátlan mennyiségben tartozik elfogadni a postahivatalt bármikor. De van egy másik szabály is, mely kisegíti a zavarból azokat, akik ötvennél több koronát akarnak valami kisebb postahivataltal feladni. A postás ugyanis köteles huszonnégy óran belül terminust adni, amikor azután korlátlan mennyiségben tartozik elfogadni a kérdéses pénznemet.

Hajduszebeszlői előfeszítő. Egyszer már megírtuk s most ismételiük, hogy annak a bányászárságnak az ügye még mindig vizsgálat alatt van a büntető törvényeséknél. A részvények nem érnek ma már egy krajcárt sem, kiltatás sincs reá, hogy még valaha értéket képviseljenek.

Katonarvosnövendék. A katona-orvosnövendéki stipendium ügyében hozzánk intézett kérdésére egyszer már válaszoltunk. Ha fáradságot vesz magának s megkeresi, egyik előző számunkban meg is fogja találni. Arra nem vállalkozhatunk, hogy azt a választ ide újra leonyomtassuk.

Torontáli Antonius. Méltóztassák az Országos m. kir. zene-akadémia titkárságához (VI. Andrásey-ut 67.) fordulni, ott bizonyosan nyilvántartják ezeket a pályázatokat. Felvilágosítást adhatnak esetleg a Rózsavölgyi, Mérey-Béla, Nádor Kálmán, Harmóniá zeneműkereskedések is.

KÜLÖNFÉLEK.

† **A szerénységről.** Egy angol lap olyan kérdést vetett föl, amely csakugyan általános érdekű, s alig van értelmes ember a világon, aki ne foglalkozott volna már vele. A kérdés az: érdemes-e szerénynek lenni? Ki ne töprengtet volna ezen legalább egyszer az életében, s száz ember van, aki megpecsételte a sorsát egy pillanatban, a mikor arraszánta el magát, hogy az életében szerénységgel fog előre törekedni. A kérdésre sok válasz érkezett az illető laphoz, s azok közt egyikben a következőket mondja:

Az üzleti világban gyakran megfigyeltem, hogy tehetséges emberek, akármibe kezdenek is, nem juthatnak előre, míg más, sokkal csekélyebb szellemi képességű emberek tulszárnyalják őket és csakhamar magasabb állásokba jutnak. Kutatni kezdtem, hogy ez az anomália honnan ered és azt tapasztaltam, hogy az az ember, aki nem boldogul, szerény és tartózkodó volt és minden föltűnés nélkül végezte munkáját, a másik, szerencsésebb pedig minden alkalmat megragadott arra, hogy magának reklámot csináljon. Az előbbi iránt főnökei alig érdeklődtek, míg a másik magára vonta a figyelmet és rövid idő múlva őt tartották a legjobb munkásnak. Egy másik esetben megfigyeltem, hogy egy fiatal segéd, a ki később lépett be egy nagy szállító üzletbe, mint a többi alkalmazott és csak nagyon közepesen dolgozott, pár hónap alatt valamennyit tulszárnyalta. Ez az ember nagyon ügyes volt és nagyon jól tudt beszélni, be tudta magát bizelegni főnökeinek kegyeibe, a legnagyobb vevők előtt pedig úgy tűntette föl magát, mint aki bizalmi ember; fontoskodott, de nem otromba módon és csakhamar ő volt az iroda legismertebb személyisége. Ismételve emelték a fizetését és minden tekintetben kitüntették, míg végre üzletvezető lett. Értett hozzá, hogy az üzletet nagy hangon, a legnagyobb pompával képviselje. Ez tetszett, míg az óvatossá, meg-huzódó, félreálló szerénység nagyon nyomoruságos hatást tett. Ezért hát az én véleményem, hogy ne rejtsd az ember a gyertyáját, ha csuán csak egy gyertyácska volna is, a véka alá, hanem inkább olyan helyre állítsa, ahol mindenkinek a szemébe tűnik. Ússe az ember a reklám dobját, míg képességeit és erőnyeit mindenki visszhangoztatja.

† **Az ember súlyváltozása.** Bouchar megfigyelte, hogy az emberi test sulya minden tíz percben változik a nélkül, hogy az ember valami táplálékkal hozzájárulna ehhez a változáshoz. Virchow, a század egyik legnagyobb orvosa, azt tartja, hogy a test e súlyváltozásainak az oka a beszívott levegő és a fehérryén kölcsönhatásából keletkezik. Vannak erős tüdőj emberek, akiknél egy óra alatt a test sulya fél kilogrammal is megváltozik a nélkül, hogy valamit ennének. Az állatvilágban a test súlyvál-

tozása még erősebben lép föl, különösen a jó futó állatoknál. Bouchar most nagyban tanulmányozza a test súlyállapotának ezt az ingadozását, mert remélhetőleg ebben rejlik a kövérség és soványságra való hajlam alapoka, úgy, hogy ha Bouchar kitanulmányozza a súlyváltozás okait, az orvosi tudomány könnyen gyógyíthatja a tulságos kövérséget és a soványságot. De csak ha az állatokon szerzett tapasztalatokból szereznek némi fölvilágosítás, utbagazításat ezen a téren, akkor kerül csak sorra az ember gyógyítása a kövérség és soványság ellen.

† **Párisi cégtáblák.** Az *Aurore* bokrétába költött néhány párisi cégtáblát, amelyek némileg elütnek a sablontól. Egyben biztosít mindenkit, hogy ezek a cégtáblák csakugyan megvannak Párisban.

Egy korcsma cégtábláján ez olvasható:

NE HAGYJÁTOK MAGATOKAT MEGCSALNI
MÁSUTT! CSAK IDE JÖJJEK!

Egy festőműhely táblájára ez van nyomtatva:

KEZTYÜK RÖVIDLÁTÓK SZÁMÁRA!

Egy suszterműhely ajtaján ez ékeskedik:

*Cipész, ad éltel, italt és tisztán borotvát hátul a
fasorban.*

† **Franciaország játékbarlangjai.** Grandeur et décadence des Français címen kiadott Gaston Routier egy könyvet, amelyben irtalmatlanul neki rontott a játékszenvedélynek, amely nemcsak Párisban, hanem a környéken pusztít óriás mértékben. És ebben a szociális bajban látja hazája morális silyedésének az okát. Éppen azért megfoghatatlannak tartja a kormányznak az ólnézést azok ellen a szipolyok ellen, akik a különböző klubokban garázdálkodnak és sorba tönkre teszik az embereket. A hivatalos statisztikában ezek a klubok három osztályba sorozódnak. Az első osztályba azok tartoznak, amelyeknek tulajdonosai négyezer frank bért fizetnek és azonkívül még nyolc ezer frank különféle illetéket. Van ilyen vagy százharminckilenc, az állam négy millió franknál is több jövedelmet huz tőlük. A második osztályba kétszázhatvanhat klub tartozik, s ezek összesen egy millió frankon felül fizetnek adót. A harmadik osztályba mindazok a klubok tartoznak, akik éventint kétezer franknál kevesebb bért fizetnek s illetékek fejében háromezer franknál kevesebbet. Egész Franciaországban 4579 ilyen klub van, s azoktól két milliónál nagyobb jövedelmet huz az állam. Ugy hogy Páris is beleszámlálva, a 4984 játéklub az állami és városi pénztárakba összesen 400.000 frank adót szállít. Routier kiszámította, hogy a versenytereken és a játékbarlangokban

évről évre nagyobb összeget játszanak el, mint amennyibe a hadsereg és a tengerészet kerül. Néhány esztendővel ezelőtt a *Figaro* megállapította, hogy a nagy párisi kluboknak napinyeresége hatezer frankot is tesz, az összes párisi klubok pedig átlag kétezer frankot nyerneek naponkint, évenkint pedig 73.000 frankot. Nagyon mérésélt számítás szerint a párisi klubok egy öt esztendő alatt 160 milliót nyeltek el. Routier azt tartja, hogy Páris egy évben nagyobb összeget visz a játékszalokhoz, mint amennyi szükséges ahhoz, hogy a francia flotta a világ legerősebb hajórajává legyen. Hazafias aggodalommal figyeli a játékdüh elfajulását, de a hatóságok úgy viselkednek, mintha vakok volnának. A rendőrségtől alig kell tartaniok ezeknek a kluboknak, amelyek különben kényelmesen kijátsszanak minden tilalmat és törvényt. Azt a tilalmat például, hogy nem szabad haszárjátékokot játszani, úgy játsszák ki, hogy tíz, husz, száz és ezer frankos játékpénzsekkel játszanak, amelyeket aztán a pénztárnál beváltak.

† **Házi vadak.** A francia Kongó területnek Carnotól elnevezett katonai állomásának olyan specialitása van, amely bizonyos, hogy páratlanul áll a világon. Az ottani telepeseek hogy, hogy nem, ugy-látszik szórakozásból összefogdosnak kicsiny vadállatokat, hogy fölneveljék őket. Egy részük elpusztult, több közülök megszökött, de azért sok megmaradt a házak körül, úgy hogy idők multán egész tekintélyes menaszéria növekedett fel a telepen s a derék vadak most szeliden éldéglének az emberek között. Van ott például egy vad-disznópár, amely el-elsétálgat az utcán, elfogadja a táplálékot az emberek kezéből és úgy kullog utánuk, mint a kutya. Látni aztán sakált, ichneumon, egész sereg majmot, sőt egy fiatal tigrist is. Egyik sincs bezárva, csak éppen a sakál van egyelőre megkötözve, de még neki is megadják majd a teljes szabadságot, mihelyt biztos jelét adja, hogy megokosodott, s nem fog galibákkal csinálni. És ami különösen figyelemreméltó, ezek a vadak nemcsak egymással, hanem a kutyákkal és a macskákkal is a legnagyobb egyetértésben élnek. Csak éppen az indiai disznókat kellett elkülöníteni. Az állatsereglet legérdekesebb tagja egy sárgás-barna majom, amely a legnagyobb ambicióval tölti be egy juhász-kutyának hivatását. Elviszi az ürünyáját a legelőre s ha valami makaes ürüt pillant meg, neki ront, beleharap a lábába s úgy kényszeríti engedelmességre. Rendesen azonban a vezérüri hátán ül és onnan uralkodik alattvalói fölött, olyan méltósággal, amelyre csak egy sárgás-barna majom képes. Az ő szolgálatait különben meg is becslilik, annál is inkább, mert az ottani kutyák ugyan hűséges háziállatai a gazdáiknak, de a nyájörzséhez ép-penséggel nem értenek.

REGÉNY.

MARIETTE.

(27)

— REGÉNY. —

Irtá: MARTOS FERENC.

S vajjon más férfi nem éppen úgy tett volna hasonló helyzetben? Okozhatom-e őt, ki maga is rabja szenvedelmének? Nem magam vagyok-e romlásom oka? Gyöngének, tudatlan-nak, védtelennek nevelt a társadalom, mint minden nőt, hogy ne legyen tegyverük s könynyebben eshessenek gyönyörtadó zsákmányául a férfivilágnak. Legyen a nő ártatlan, — hogy ne ismerje a bünt s vakon dőljön veszedelembé; legyen vallásos, — hogy higgyen a esabító sutogásnak; legyen szelid, — hogy ne viaskodhassék a támadó ellen; legyen gyöngé, — hogy a férfiak legsatnyábbja is leigázhassa; legyen élhetetlen, — hogy másokra legyen utalva. Mikor fog már egyszer kezét a világ minden asszonya, hogy széttörjék az évezredek igát? Hány áldozatra van még szükség?

December 1.

Repül az idő s közeledik a vég. Erőm oly gyorsan fogy, hogy szinte megdőbent. Nem merék tükörbe nézni s férjem szeméből látom, mennyire ijedt ő is. Végrendeletemet megírtam. *Há-lalom után tizennyolc esztendővel botantam föl.* Ez áll a borítékján. Gyermekemhez szölok benne, s elmondok mindent. Tizennyolc év í Por és hamu... gyűlölség, vád, szerelem, eloszlik addig minden. Különös, mily nehéz a toll is... csaknem kihull reszkető kezemből

Dr. Orbán orvosi följegyzéseiből.

1899. február 15.

Az ébredő természet különös hatással van betegemre. Élénksége, jókedve visszatért, olykor vágyakozást érez nagy sétákat tenni a rügyező fák alatt, ki a rét felé, hol világoszöld vetések kigyóznak. Máskor hiúsága ébred, hirtelen tükröt kíván, s haját csigákba szedi, úgy, amint leánykorában viselte. Majd hszosan leereszti s úgy jár-kel a szőnyegen, haját, mint aranyos seprőt. huzva maga után.

Az a komolyság, mely a téli hónapokban rabvája tette, kezd tűnődni. Kevesebbet beszél rögeszméiről, amelyekhez még az utolsó hetekig oly makaesul ragaszkodott, a nők elhibázott neveléséről, társadalmon kívül való állapotokról s a bosszuról, amit a jövendő nője fog állani a zsarnok világon, mely ma csupán a férfiaké. Főleg ez az utóbbi homályos még előttem, vajjon mit ért alatta s hogyan szerzte? Beszédében mindig volt bizonyos rendszer, kétségtelen. Szülői, nagyszülői egyáltalán nem terheltek. Férjét, úgy tudom, szereti. Boldognak tudja magát. Szeme, ez a különös, változatos szem, megmagyarázhatatlan színeivel, hol végtelen holdogságot, hol sötét kétségbeesést sugároz. Jókedve hirtelen esapdos át buskomor szótlanúságra. Titkos győtrelem rágódna lelkén? Hiába kérdezem őt, nem felel. S magam, amikor változó lelki állapotának tüneteit egybevetve, világos képet szeretnék rajzolni erről a kedves, szép asszonykáról, aki arra látszik teremtve lenni, hogy magának és másck-nak eddessé tegye az életet, az egymásnak el'lent-mondó jelenségek zűrzavarából sehogy sem tudok kibontakozni. Képe most is előttem lebeg, amint világszék ponyvolájában, selyempapucsban, haj-sátrát hosszan lehullajtva, jár a szobában, mosolygva. Rettogva gondlok a közeledő napokra, melyek leszedik arcának rózsáit, mosolygása helyébe a fájdalom eltorzulását, a hervadást és talán a pusztulást hozzák... Minden erőmet megfeszítem a természettel való nagy küzdelemre,

melyben oly sokszor jártam el már jó sikerrel s mely most mégis megmagyarázhatatlan aggodalommal tölt el.

Február 25.

A válságos idők megkezdődtek. Már tegnap láttam, hogy ideges gyöngesége félelmesen növekszik, ma nem tudott többé lábra állani. A kertre nyíló kis szobájában, árnyos ágyacskájában ott fekszik most Mariette, bágyadtan, erő-telen. Csodálatos nyugalom, érthetetlen boldogság kifejezés tükröződik megnyult arcán; hó-fehér homlokát, sápadt ajkát mintha fényesség lebegné körül. Szeszélyeit már nem érezeti környezéssel; keveset szól, kivánsága alig van; ferje naphosszat ágya mellett ül, kezét kezében tartva.

A mikor egy pillanatra távozott mellőle, Mariette hirtelen hozzám fordult:

— Doktorom, mondja őszintén, hány napom van még?

— Édes, rossz kis betegem, — szóltam, rosszul pástálva meghatottságomat, — hogyan mondhat ilyen boldogságot? Maga nem is beteg, hiszen ez természetes állapot és csak örülnie kell neki.

— Azt én jobban tudom, doktor. Az ön tudománya csak a test szövetét ismeri. A lélek szöveve ismeretlen és azt nem is tudja meggyógyítani. Felsőbb, magasabb rendű hatalom végzett így, s ön nem tehet ellene semmit. Ne haragudjék azért rám, kérem. Hiszen én nem tpeh-tek róla, hogy meg fogok halni.

— Ha ön így beszél, rögtön távozom és nem jövök vissza többé.

— Ezt úgy sem hiszem, hiába mondja. Látom a gondolatait, doktor. Oh, olyan éles a szemem mostanában. Azt gondolja magában, ugy-e: milyen kár ezért a csinos fiatal asszonyért?

— Azt gondolom magamban: ha mindjárt nem hallgat el, lakatot teszünk a szája-cskájára. Máris közeledik a lát, földolog a nyugalom.

— A nyugalom!... sóhantott, halkán s me-

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A m. kir. államvasutak szállítási bevételei az ideiglenes összeállítások szerint a múlt hónapban a személy- és podgyászszállításoknál 2,015,000 forintot és a gyors- és teheráru-forgalomnál 4,093,400 forintot tettek ki, összesen tehát 6,708,400 forintot, ami az előző év május havi végleges bevételeihez képest 179,186 forinttal kevesebb. Ez a különbség egybiránt a végleges leszámolás után alkalmasint el fog enyészni. Az év eleje óta május végéig volt a bevétel 34,897,998 forint, 1,654,983 forinttal több, mint tavaly.

A máramarosi sóvasút-részvényszerűség ma délután tartotta dr. Chorin Ferenc országgyűlési képviselő elnökölte alatt rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen, melyen a részvényesek teljes számmal jelentek meg, a kereskedelmi minisztériumot dr. Halász László miniszteri titkár képviselte, a jegyző-könyvet pedig Krieger Miksa igazgató vitte. Az elterjesztett évi jelentés szerint a lejárt üzletév eredményei általánosan kielégítőek. A személy- és áru-forgalom örvendően emelkedett. A sóforgalom szintén kielégítő. A m. kir. kincstár által szerződésileg biztosított évi 64,000,000 kilogramm legkisebb mennyiséget mindhárom sószállító vonalon 21,634,905 kilogramm haladta felül. A tiszta nyereség a múlt évi 7624 forint 38 kr. áthozta az együttes 146,776 frt 81 kr. A jutalékok és beruházások levonása után az 1897. évre kisorsolt 229 drb. elsőbbségi részvény beváltására 22900 frtot, a forgalomban levő 1238 400 frt névértékű els. részvény 4 1/2 %-os osztalékára 55,728 frtot, a törzsrészvény beváltási alap alapszerű javadalmasára 7135 frtot, a törzsrészvények 3 1/2 %-os osztalékára 771,700 frt n. é. törzsrészvény után 27,009 frtot fordítanak. A fennmaradó 15,434 frt 21 kr pedig új számlára viszik át. Az elsőbbségi részvények 9. számú szelvényét 4 frt 50 krajár, a törzsrészvények 9. számú szelvényét pedig 3 forint 50 krajárjával július 1-étől beváltják. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és az igazgatóságának s felügyelő-bizottságának a felmentvényt megadta. Ezután megejtették a választásokat. Az igazgatóság tagjai lettek: Dr. Chorin Ferenc (elnök), Bührlen Herman, Gecheandner Albert, Krieger Miksa, Lányos Leó, Müller Frigyes, Rády Andor (új), Wagner Vilmos és Weiss Fülöp. A felügyelő-bizottságba beválasztottak: Wabny Alajos, Szikora Vilmos, Zechentmayer József és Okolicsányi Béla (póttag).

A Magyarországi Gyufagyárosok Egyesülete vasárnap tartotta évi közgyűlését Budapesten. A közgyűlésen szóba hozták azt a szomorú körülményt, hogy az ausztrál gyufagyárak országunkat gyártmányaikkal elárasztják és dacára annak, hogy a magyar gyufagyárak a belföldi szükségletet teljesen fedezhetnék, az osztrák gyártmányú gyufák behozatala sok százezer forintot rug. Ezt a helyzetet a közönség megváltoztatná, ha mindenütt magyar gyufát követelne, mert a magyar gyufák árai ugyanazok, mint az osztrák gyártmányuaké.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Ambros Teréz kereskedőné Csikmadarás, Goldberg Ábrahám kereskedő Krakkó, Engel Lina kereskedőné Beregszász.

rőn tekintett ki a kertre. Aztán hirtelen össze-rázkódott, végtelen keserűség, fanyarság torzította el az arcát, szemét lehunyta s így maradt csaknem egy percig, a míg férje újra belépett a szobába. Akkor már mosolygott rá, szeliden.

Március 1.

Ereje napról-napra fogy, színe halványul, csak szeme tüzel, baljós sugárzással. Eljett napot ott töltöttünk, ágya mellett. Lesem szíve dobogását, tüdőjét, lélegzetét. Megfeszítem erőmet, hogy belássak lelkéig, hol gondolatai fészkelnek, mert sejtem, ott van a vész csirája. Mily gyöngye, puha test, s mily vasakat lappang benne. Először villant meg fejében a gondolat: Mariette el akar pusztulni. Lehetetlen másképp magyarázni, miért fogy ereje így rohamosan, igaz ok nélkül, hiszen a válságos percek még nem jöttek el. Szegény férje, nem sejtí, mily veszedelem tárogat reánk a közel jövőben. Ha közölném vele aggodalmimat, úgy hiszem, megörlönné. S ez a halvány, légies fiatal asszony, ki már inkább szellem, mint húsból és vérből való lény, erőtelen szép fejét bágyadtan nyugtatva a párnán, mely nem fehérebb, mint arcának színe, úgy látszik, mintha olykor mélyen rejtett, jól titkolt guynyal nézné küzdelmemet, melyet az ő élete megtartásáért folytatok a tudomány fejeveivel. A proféták s mártírok halálós nyugalmat tükrözik fényes homlokán. Férje örvendő kiált fel: ez a nyugalom a gyógyulás jele!... A gyógyulás, — mormogom utána, mely kétségbeeséssel, haragos váddal és szemrehányással nézve a beteg szemébe, mely e pillanatban merev, zavaros, érthetetlen.

Március 5.

Kétségtelen, hogy az egész betegség ürügy a halálra. Hiába kérlelem hiába szólok hozzá parancsolva, hiába festem a pusztaságot, mely utána marad, ha kisiklanék kezünkkel, — szeliden ingatja fejét, s alig hallható suttogással feleli,

Marcus I. (Izidor) kereskedő Bukarest, Popovitch Magdalena vegyeskereskedőné Bécs, Hoffmann Gyula üvegárukészítő (hagyaték) Josefthal, Braunstein Vilmos ruhakereskedő Georgsvalde, Makray László kereskedő Szolnok.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 16.50 forint pénzben, 16.75 forint áruban. — Bécsben az irányzat szilárdabb. A kontingentált készáru eladva 17.90 forint pénzben, 18. — forint áruban. Zárlat 18. — forint pénzben, 18.20 forint áruban.

Budapesti sertés-konsumvásár. A franciavárosi petróleum-rakodónál lévő székes-tővárosi sertés-konsumvásár árjegyzője 1899. június 10-én. Készlet 1096 darab. Feltöltött 21 darab. Összesen: 1117 darab. Eladott 247 darab. Maradt 870 darab. — Napi árak: 140—180 kgr. sulyban 44—45 krajárig, 320—380 kgr. sulyban — kraig. Öreg nehéz páronként 400—550 kilos — krajcsrig. Malacok 38—40 krajárig kilónként. A vásár hangulata lanya volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek: 8162 darabot, ebből a vasár elején felhajtottak: 2950 darab fiatal sertést, 5523 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 8473 darabot. Az irányzat lanya.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 38—40 kr, kivételesen 41— krajáron, középminőségű sertés 36—38 krajár, könnyű sertés 33—35 krajár, fiatalisertés 38—46 krajáron.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 13.

Mérsékelt kínálat és jó vételkedv mellett 18,000 métermázsza buza került a forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaművekben a forgalom gyenge volt és az árak változatlanok maradtak.

Eladott:

Buza. Tiszta vidéki: 100 mm. 80 k. 9 frt 87 kr. 150 mm. 79.5 k. 9 frt 80 kr. 100 mm. 79.5 k. 9 frt 85 kr. 100 mm. 79.6 k. 9 frt 82 1/2 kr. 100 mm. 79 k. 9 frt 70 kr. 100 mm. 79 k. 9 frt 65 kr. 200 mm. 78.5 k. 9 forint 72 1/2 kr. 50 mm. 79 k. 9 frt 60 kr. 150 mm. 78 k. 9 forint 60 kr. 100 mm. 78 k. 9 forint 55 kr. 100 mm. 78.5 k. 9 frt 70 kr. 100 mm. 78.5 k. 9 frt 70 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 45 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 80 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 65 kr. 300 mm. 77 k. 9 frt 75 kr. 550 mm. 77 k. 9 frt 75 kr. 650 mm. 77.5 k. 9 frt 80 kr. 2500 mm. 76.2 k. 9 frt 75 kr. 100 mm. 76 k. 9 frt 60 kr.

F e j e r m e g y e i: 900 mm. 79.5 k. 9 frt 75 kr. 400 mm. 78 k. 9 frt 85 kr. 500 mm. 78.5 k. 9 frt 60 kr. 100 mm. 77 k. 9 frt 65 kr.

P e s t v i d é k i: 100 mm. 80 k. 9 frt 82 1/2 kr. 200 mm. 79.5 k. 9 frt 85 kr. 100 mm. 79 k. 9 frt 72 1/2 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 67 1/2 kr. 200 mm. 79 k. 9 frt 67 1/2 kr. 150 mm. 79 k. 9 frt 75 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 65 kr. 100 mm. 77.5 k. 9 frt 75 kr.

F e l s ő m e g y a r v i d é k i: 150 mm. 76 k. 9 frt 50 kr. 100 mm. 76 k. 9 frt 50 kr.

B á c s k a i: 1980 mm. 74 k. 9 frt 37 1/2 kr. 220 mm. 74 k. 9 frt 30 kr.

R a k t á r i: 2460 mm. 75.3 k. 9 frt 32 1/2 kr.

— Nem értem, doktor, mit akar tőlem.

— Akarom, hogy éljen! — kiáltok rá, keserűen. — Azt hiszi, nem látok már lelkébe? Azt hiszi, nem értem elváltozásának kulesát? Erthetetlen rögeszméinek valamelyike rág lelkén, az fosztja meg erőitől, amelyekre a jövődől pillanatokban nélkülözhetetlen szüksége volna. Miért kellene önnek jobban szenvedni az anyaságot, mint bármely más asszonynak? Semmi ok nincs erre. Lelkében, akarataiban a baj csirája. Az égrem kérem, szedje össze magát, akarjon meggyógyulni, — máskülönben nem állók jót semmiről.

Szemét tágra nyitva, merőn nézett szemembe:

— Olyan boldog voltam, — suttogta, — hogy ezért most bűnhődöm kell. A szerelem aranykorát keresztüléltem, ne sajnáljon hát, doktor. Ez a bűnhődés nekem gyönyörűség s talán — megváltás.

— Bűnhődés... megváltás... minő kifejezések ezek?

Szeme sötétlen megcsillant s ajkát dacosan összevonta. Nem felelt több kérdésemre.

Március 15.

Mig künn az éledő természet virul, sarjad, rügyet fakaszt, levelet hajt, melegen süt a nap s minden búbjával bekészöntött a tavasz, — itt benn három nap óta élet-halálharcot vív ártatlan, szép betegem. Három nap, három éjszaka nem váltottam ruhát s most, hogy megtörtöm verejtékes homlokom, halálósan fáradtan érzem magam. Milyen jó volna odafelelni a szép haldokló ágya elé s vele suhanni át a megsemmisülésbe. Mintha bennem is változás eset volna: ime, a kór tüneteit akarom feljegyezni s magamról beszélek. Ma reggel nyolc órakor született meg a gyermek: erőteljes, szép leány. Vajjon fog-e életben annyit jót tehetni, hogy jóvá tegye ezt az egy hibáját? azt, hogy született? Anyjának életével váltott utlevélet a földre: méltó utazás lesz-e az árra, melynél becsebbet királyok királya sem fizethet? Még él az anya. piheg.

Szerbiai: 2000 mm. 75.2 k. 8 frt 10 kr, 2000 mm. 75.2 k. 8 frt 05 kr.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 300 mm. 7 frt 15 kr, 200 mm. 7 frt — kr, 200 mm. 7 frt — kr.

Zab: 100 mm. 5 frt 90 kr, 100 mm. 5 frt 87 1/2 kr. Kétségfeszítés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektolitereként és kilogrammonként.

Buza (6)	75 k.	9.06	0.10	75 k.	8.10	9.20	77 k.	8.90	0.30
bánási	75 k.	9.30	0.40	79 k.	8.41	0.85	80 k.	9.00	0.70
titvárdi	75 k.	8.40	0.60	78 k.	8.15	0.27	78 k.	8.40	0.50
pestvidéki	75 k.	9.06	0.10	76 k.	8.15	0.25	77 k.	8.85	0.46
felelmegyel	75 k.	8.40	0.60	78 k.	8.85	0.65	80 k.	9.70	0.80
bácskai	75 k.	8.10	0.15	78 k.	8.30	0.30	77 k.	8.35	0.45
román	75 k.	8.4	0.85	78 k.	8.81	0.65	80 k.	9.70	0.80
szorb	75 k.	8.20	0.25	78 k.	8.25	0.35	77 k.	8.40	0.50
bolgár	75 k.	0	0	79 k.	0	0	80 k.	0	0
78 k.	0	0	79 k.	0	0	80 k.	0	0	
79 k.	0	0	78 k.	0	0	78 k.	0	0	
79 k.	0	0	81 k.	0	0	80 k.	0	0	
79 k.	0	0	77 k.	0	0	80 k.	0	0	
79 k.	0	0	81 k.	0	0	80 k.	0	0	

Dél egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza októberre	8.90—8.92—8.85—8.88—8.86
Rozs októberre	6.88—6.84—6.89
Zab októberre	4.60—5.59
Tengeri júliusra	4.60—4.58—4.60
Tengeri augusztusra	4.69—4.67—4.69
Tengeri májusra 1900.	4.82—4.84—4.81
Repece augusztusra	13.17 1/2

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza júniusra	9.15 pénz	9.25 áru
Buza októberre	8.92	8.93
Rozs októberre	6.92	6.93
Zab októberre	0	0
Tengeri júliusra	4.60	4.62
Repece augusztusra	12.85	12.95

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.84—8.85
Rozs októberre	6.84—6.85
Tengeri májusra 1900	4.79—4.80
Tengeri júliusra	4.59—4.60
Zab októberre	5.58—5.57
Repece augusztusra	13.10—13.20

A budapesti értéktözsde.

Franciavárosban ismét megsokalták, hogy a mostani minisztérium oly soká állott a kormány élén s beállott mindenki előtt váratlanul egy kabinet-krisis, mely ugyan Európa politikájára nagy kihatással nem bír, de elegendő expedienst volt arra nézve, hogy az értéktözsde magatartását, mely amugy is a közeledő saison mordera való tekintettel inkább a pesszimizmusra hajlitsa. — Az előtözsde tehát a tegnapi zárlati áron alul indult s folytatólagosan elalanyhult. A zárlat esendes.

lélegzik, talán már eszméletre is tért; huszonegy órája van még az életre. Arra is kevés, hogy kényelmesen meghaljon az ember.

Vége a tetetésnek, a férj is mindent tud már. Ott fekszik most Mariette ágya előtt és hangosan, ziháló mellett, sir.

Március 16.

Körülláttuk ágát, melyben csöndesen, fehéren pihen. Arcán szenvedésnek nyomai nem látszott többé; a betegség nagyon megviselte bár, hiszen arca beesett, ajka vértelen, de az egész kifejezés, a nyíl, derült homlok, a mélységes, gyöngéd s nyugodt tekintet inkább pihenőre, mint haldoklóra vall.

Mély csöndesség van a szobában, emberfölötti erővel uralkodik magán a férj, csak hátul sirdogál a komorna, egészen halkan.

Végre megszólal Mariette. Átlátszó ujjait megmozdítja. Odahajunk ajkához.

— Megérkezett Soeur Angélique?

— Tegnapi táviratoztunk neki, hogy jöjjön rögtön, mert ön látni óhajtja. A kolostorból az a válasz érkezett, hogy utnak indult. Rövid idő múlva itt kell lennie.

— Rövid idő múlva... sóhajt, alig hallhatóan, — ki tudja, nem lesz-e már későn?

— Ne nyissam ki az ablakot? Győayörű tavaszi alkony van odakünn.

— Ah, igen... nyissa csak, édes doktor. Hát tavasz van künn?

Ibolyg, orgonavirág illata száll be, langyos, mámoros szellő szárnyán; csicseregve suhantak, cikáltak az ablak előtt szerelmes fecské-párok; távolabb, a rügyező gesztenyék alól galambok bugása hallatszott.

— Oh, be szép, — sikoltott fel, — vigyenek ki a szabadba! Látni akarom a mezőt, a virágokat, a napot, még egyszer!

Fel akart emelkedni ágyában, de hátra esett, erőtelenül. Bágyadtan mosolygott.

A helyi piac forgalom nélküli és inkább gyengének volt mondható.

A déli tőzsde külföldi mérsékelt jegyzékre nyomott hangulatban folyt le. Az árcsökkenések még inkább akcentuálódtak.

Valuták- és ércváltókban nem igen volt üzlet. Az előtőzsde kedvtelen.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.50-389.25. Osztrák hitelrészvény 359.30-359.70. Osztrák-magyar államvasuti részvény 358.40-359.40. Jelzálogbank részvény 250.50. Villamos városi vasút részvény 221.25-223. Déli vasút 69.70-70.25. Közúti vasút 379.75-380. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 329.00-332. forinton.

A déli tőzsde hangulata nyomott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.00-388.50. Osztrák hitelrészvény 358.80-359.40. Osztrák-magyar államvasut 357.60-358.40. Leszámitolóbank részvény 269.50. Rimamurányi vasúti részvény 307.00-307.50. Déli vasút 68.75-69. Közúti részvény 379.00-379.50 forinton.

Az utőtőzsdén az irányzat csekély üzlet mellett gyenge maradt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 358.50-359.00. Magyar hitelrészvény 387.50-388.00. Osztrák-magyar államvasut 357.50-357.75. forinton.

Déli tőzsde zárlat: Osztrák hitelrészvény 358.60 forinton.

Leszámitoló árfolyamok: Magyar általános hitelbank 389.00, Osztrák hitelintézet 360.00, Magyar aranyjárdék 113.00, Magyar koronajárdék 97.00, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 101.00, Magyar jelzálog hitelbank 243.00, Magyar leszámitoló bank 259.00, Rimamurányi vasúti 309.00, Budapesti közúti vasp. részj. 381.00, Déli vasút 85.00, Osztr.-magy. államvasut 358.00, Budapesti bankgyeuleslet 95.00, Első magyar iparbank 174.00, Hazai bank r. t. 113.00, Pesti m. kereskedelmi bank 1436.00

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság. a) Magyar Államadósság. Aranyjárdék 119.50, Koronajárdék 97.00, Kézüti vasúti kötvények 120.25, Államvasuti aranykölcsön 120.10, Államvasuti adóskölcsön 101.00, Vaskannadésos 85.50, Magyar nyeresévkölcsön 100.50, Egyes. papírjárdék 100.50, Egyes. ezüstjárdék 100.50, Aranyjárdék 119.75, Bolgár vasúti kölcsön 110.50

Persze, még gyöngye vagyok erre. No majd, ha megerősödtem. Ugy-e, doktor, meg fogok én még erősödni? Oh, már is jobban érzem magam, úgy, mintha semmi bajom sem volna... Könnyűnek, vidámnak... csak még gyöngye vagyok egy küssé... Férfjeeském! -- Mariette? -- Jöjj ide, ülj az ágyamra, egészen közel hozzám, így... Maradjon csak, doktor, önnök mindent szabad látni és hallani... Csókold meg a homlokomat. Ugy-e, férjjeeském, ígéréd, ha én meg találnék halni, gondját veieled a... gyermeknek? -- Tudod, Mariette, hogy nem élnelek túl. Megrázza fejét, nagy komolyan: -- Nem, nem férjjeeském. Éppen ezt nem akarom. Ígéréd meg, hogy élni fogsz, az ő érdekében... Ki viselné gondját, ha mindketten itt hagynék szegénykét, egyedül? Ígéréd? -- Ha úgy kívánod, legyen. Megígérem, hogy kísérletet teszek az életben maradásra. De miért gyötred magad rémképekkel? Hiszen még előttünk az élet, az ifjuság, a szerelem. Meg kell gyógyulnod, Mariette.

Igen, igen, meg is fogok gyógyulni... Hallod, hogy csicseregnek a fecskék? Jó estét, jó estét, Mariette! Várunk a lugasba, körskörül már nyílnak a jácintok és rózsák... miért nem jöttök csokolózni? Hallod? -- Oh, Mariette! -- No légy oly szomorú, férjjeeském... Szerezzük egymást, vígan, bohón. Oly rövid az élet s a szerelem. Alig fogtuk meg s máris, hess! kiröppent a kezünkből... ott száll, a nap sugarán, hová? Meddig? Ki tudja? Hirtelen észszerezont. A nap odakünn eltűnt a szomhatár alján. -- Este van... s Soeur Angélique még most sem jő. (Vége következik.)

Más kölcsönök. Budapesti fővárosi kölcsön 95.00, Záloglevelek és kölcsönkötvények. Budapesti intézetek kibocsátása. Belvárosi lakarkép, zalogl. 100.00, Egyes. főv. társaság zalogl. 100.00, Egyes. főv. társaság zalogl. 90.00, Kézüti vasúti kötvény 101.50, Földhitelintézet zalogl. 100.50, Földhitelintézet (5%) 58.25, Földhitelintézet (3%) 85.50, (Helyi) déli vasúti kötvény 98.75, Helyi érdekl. vasúti kötvény 99.00, Helyi érdekl. vasúti kötvény 97.75, Jelzálogbank zalogl. 102.00, Jelzálogbank zalogl. 100.00, Jelzálogbank zalogl. 97.75, Jelzálogbank közs. köt. 100.00, Jelzálogbank közs. kötvény 97.00, Jelzálogbank közs. kötvény 100.00

Elsőbbségi kötvények. Adria-telebányai kötvény 100.50, Közúti vasúti vasút 97.00, Kassa-odobergi 98.00, Kassa-odobergi 98.00, Bankok részvényei. Bankgyeuleslet 94.00, Első m. iparbank 172.00, Flunet hitelbank 62.00, Fővárosi bank r. t. 112.50, Hazai bank r. t. 113.00

Takarékpénztárak részvényei. Belvárosi 109.00, III. kerületi 118.00, Lászlóvárosi 80.00, Budapesti takp. és zalogl. r. társ. 82.00

Biztosító társaságok részvényei. Bécsi biztosító társ. 210.00, Bécsi élet-és járadék-biztosítási intézet 200.00, Első magy. által. 307.50

Gőzmalmok. Concordia 250.00, Első budapesti 190.00, Erzsébet 250.00, Luiza 190.00

Bányák és téglagyárak részvényei. Brassói bánya 108.00, Budapesti téglap. és mészgy. 108.00, Erzsébet téglap. 78.00, Egyszerű kőszén. 120.00, Felsőmagy. bánya 102.00, Kézüti téglagyár 68.00, Kassa-odobergi 24.00

Vasművek és gépgyárak részvényei. Ganz-Danubiusi gépgy. 140.00, Danubiusi 92.00, Ganz 200.00

Kőnyvnyomdák részvényei. Athenaeum 300.00, Franklin 270.00, Kosmos 90.00

Külföldi vállalatok részvényei. Aik. wagg.-kölcs. 568.00, Bpesti villamos. 152.00, Első magyar terebély 1280.00, Első magyar száll. 270.00, Első magy. száll. 225.00, Első magy. spódiom 142.00, Gschwindt szeszgy. 491.00

Közlekedési vállalatok részvényei. Adria tengeralh. 228.50, Bpesti kőszén. 240.50, Ideigl. részv. 90.00, évr. jegy 250.00, villam. vas. 222.25, évr. jegy 90.00

Sorsjegyek. Saslitz 6.75, osztr. felülb. 6.90, nyer. jegy 1.70, Bécsvárosi 183.00, Budapesti 64.00, osztr. felülb. 66.00, szász 2.40, osztr. felülb. 2.50

Pénzmekek. Vert arany 5.80, 20 frank arany 9.54, 20 márkás 9.54

Külföldi váltók (átra). Amsterdam 90.40, London 120.90, Német piac 58.92

Határidőre kötött értékpapírok. Aranyjárdék 119.40, Koronajárdék 97.00, Magy. hitelbank 88.00, M. ip. és ker. bank 101.00, Magy. jelzálogbank 250.00

A budapesti terménytőzsde. A terményüzletben a szezonzerü hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 40.00-46.00 forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 28.00-30.00 forint, Vörös erdélyi... Vörös bányási 30.00 forint, Középszemű 32.00-34.00, Nagyszemű 36.00-40.00, Diázónászi: budapesti 48.50-49.00 forint, vidéki

frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki városi 4 darabos 43.00-43.50 forint, 3 darabos 46.00-46.50 forint, füstölt 49.50-50.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség... 120 darabos 9.75-10.00 forint, 100 darabos 11.25-11.75 forint, 85 darabos 14.00-14.50 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.80-8.90 forint, 100 darabos 10.25-10.50 forint, 85 darabos 13.50-13.75 forint. Szilva: szlavóniai 14.50-15.50 forint, szerbiai 13.00-13.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde. Bécs, június 13. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Buza őszre 8.96. Rozs őszre 7.11-7.13. Tengeri május-júnusra 4.83-4.85.

A bécsi értéktőzsde. Az előtőzsdére Dupuy bukása nem volt nagyobb hatással, Rossz Berlinre nyomott a hangulat.

A déli tőzsde Berlinre gyengült. A zárlat változatlan.

Bécs, június 13. (Magyar értékek zárlat.) 4% aranyjárdék 119.35. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.00. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 101.00. Magyar keleti vasúti állami kötvény 120.10. Magyar leszámitoló bank pénzváltóbank 249.00. Rimamurányi vasút részvény 306.75. Magyar koronajárdék 96.95. 4%-os Magyar földterh. kötvény 96.20. Magyar hitelbank részvény 389.25. Magyar nyeresévkölcsön sorsjegy 160.50. Kassa-odobergi vasúti részvény 136.10. Magyar kereskedelmi bank 1420.

Bécs, június 13. (Osztrák értékek zárlat.) 4% papírjárdék 100.70. 4% osztrák aranyjárdék 119.75. 1860-iki sorsjegy 139.20. Osztrák hitelsorsjegy 202.50. Angol-osztrák bank 152.25. Bécsi bankgyeuleslet 275.50. Osztrák-magyar bank 924.00. Déli vasút 68.75. Dunagőzhajózási részvény 438.00. Dohányrészvény 142.75. Császári és királyi arany 5.69. Német bankváltók 58.90. 4% ezüst járdék 100.30. Osztrák koronajárdék 100.45. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézet részvény 358.75. Unionbank 320.50. Osztrák Länderbank 240.50. Osztrák-magyar államvasut 357.50. Elbavölgyi vasut 283.25. Alphei bányarészvény 236.20. 20 frankos arany 9.55. Londoni váltóár 120.50. Bécsi Tramway 478.00. Az irányzat nyomott.

Bécs, június 13. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 358.50. Magyar hitelrészvény 387.50. Angol-Osztrák bank 152.00. Union bank 320.50. Länderbank 240.75. bankgyeuleslet 275.00. osztrák-magyar államvasut részvény 357.37. északnyugati vasut részv. 249.50. elbavölgyi vasut 263.50. dunagőzhajó részv. 438.00. alphei bányarészvény 236.20. májusi járdék 100.75. osztrák koronajárdék 96.95. magyar arany 5.69. magyar koronajárdék 96.95. német birodalmi márká májusra 58.96. júniusra 58.00. török sorsjegyek 64.80. rimamurányi vasúti 306.50. déli vasut 68.75. dohányrészvény 143.25. Napoleon d'or 9.55. Lombard 69.00.

Külföldi értéktőzsdék. Berlin, június 13. (Tőzsdei tudósítás.) A bányászati értékek percentszámra való hanyatlása következtében a tőzsde az egész vonalon gyöngén indult. A bohúni részvények osztalékáról szóló ellentmondó hírek elkedvetlenítették a spekulációt. A lapok jelentése szerint a jövődelem csak 15% lesz, épp úgy, mint tavaly. Tényleg nagyobb eladásokat tett a spekuláció, ami az ultimo prolongációnak előhírnöke. Belföldi járdékek gyöngültek egy 30%-os szász kölcsön küszöbön lévő kibocsátása miatt. Külföldi járdékek aránylag ártartok. Bankok gyöngék, vasutak elhanyagoltak. Amerikaiak állandók. Magánleszámitolási kamattal 37%.

Bécs, június 13. (Zárlat.) 4% aranyjárdék 119.35. 4% osztrák aranyjárdék 101.60. Elbavölgyi vasut 263.50. Magyar koronajárdék 96.75. Osztrák-magyar államvasut 357.37. Kassa-odobergi vasut 136.10. Bécsi váltóár 109.45. Magyar vasúti beruházási kölcsön 102.60. Alphei bányarészvény 102.10. Disconto-Commandit 197.25. Általános villamosági Edison 230.50. Gelsenkircheni 205.70. Laurakohó 267.75. 4% ezüstjárdék 100.30. 4% magyar aranyjárdék 100.10. Osztrák hitelrészvény 224.10. Déli vasút 68.75. Károly Lajos vasut 216.40. 4% új orosz kölcsön 100.10. Török dohányrészvény 143.25. Olasz járdék 95.30. Magyar hitelbank 1420.00. Dynamit Trust 168.50. Harpeni 206.70. Az irányzat gyenge.

Hamburg, június 13. (Zárlat.) 4% ezüstjárdék 100.00. 1860. sorsjegy 139.20. Déli vasút 30.90. 4% osztrák aranyjárdék 101.00. Osztrák hitelrészvény 223.70. Osztrák-magyar államvasut 357.37. Olasz járdék 95.00. 4% magyar aranyjárdék 100.25. Az irányzat lanya.

Frankfurt, június 13. (Zárlat.) 4% papírjárdék 100.45. 4% osztrák aranyjárdék 101.55. Magyar koronajárdék 96.70. Osztrák-magyar bank 153.80. Déli vasút 30.90. Elbavölgyi vasut 263.50. Londoni váltóár 104.45. Bécsi bankgyeuleslet 137.80. Villamos részvény 275.00. 3% osztrák magyar aranykölcsön 58.50. 4% ezüstjárdék 100.05. 4% magyar aranyjárdék 100.00. Osztrák hitelrészvény 224.40. Osztrák-magyar államvasut 153.00. Északny. vasut 109.45. Bécsi váltóár 104.57. Párisi váltóár 81.10. Unionbank 320.50. Alphei bányarészvény 237.00. Az irányzat gyenge.

Páris, június 13. (Zárlat.) 3% francia járdék 102.30. Olasz járdék 96.35. Osztrák-magyar államvasut 357.37. Francia törleszt. járdék 100.65. 4% magyar aranyjárdék 101.00. Török dohányrészvény 311.00. Osztrák Länderbank 240.50. 3% francia járdék 102.90. Osztrák földhitelintézet részvény 1314. Déli vasut 154.00. 4% osztrák aranyjárdék 102.25. Otomanbank 584.00. Párisi bankrészvény 1125. Alphei bánya részvény 236.20. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése. Június 13. A sertésüzlet irányzata lanya. A) Hízott sertések ára: 1. A Magyar és Brandenburg nehez (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 42-42 1/2- arajcáig. Öreg kőbáp páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban 42-42 1/2 kraléridiz. Fialtal ne-

höz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban 44—44½ krajcárig. Fiala közép (párónként 251—320 kilogramm valóságos súlyban) 44½—45 krajcárig. Fiala könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 45—46 krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Közép (párónként 220—280 kilogramm súlyban) — krajcárig. — Könnyű (párónként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. — Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm felüli súlyban) 44—45 krajcárig. — Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 43½—44½ krajcárig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 45—46 krajcárig.

Szerda este 7 óráig: 1899. június 11. napján volt készlet 47.731 darab, 1899. június 12. napján felhajtott 137 darab, 1899. évi június 12. napján elszállított 483 darab, 1899. június 13. napjára maradt készletben 47.385 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 13. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 6-gyallai Konkolyalpitványi csillagvizsgálón az obszervatori állásra dr. báró Harkányi Bélát, a II. adjunktus állásra pedig Szántó Ignát végzett végzettséggel nevezte ki. — A pénzügyminiszter Antalfy Andor felmérés felügyelőt központi felmérés felügyelővé, a m. kir. Államnyomda rendszerezett létszámban Domány Ferenc főtitkár osztályvezetővé, a lugosi pénzügyigazgatóság Székely József s.a.-ujbelyi állami végrehajtót pénzügyi fogalmazóvá, Kovács Ferenc budapesti lakost a központi díj- és illetékkiszabási hivatal mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számszikké, Rosieskó Cornelius kolozsvári lakost, a szegedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számszikké, a nagybányai m. kir. bányagazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Petricsek Kálmán selmecbányai lakost és Antalóczy Aladár nagybányai posta- és távirat-gyakornok-jelöltét pénzügyi számszikké, Reimholz Ádám lőthöfiválti segédtitkár lőthöfiválti tisztét, Jávorszky József maros-ujvári főbányahivatali mészasesküdtét a fehértemplomi sóhivatalhoz mászatisztává, a pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz Vertlen Károly végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazó gyakorlatokká ideiglenes minőségben kinevezte. — Az igazságügyminiszter Griesmüller Gyula karánsebesi törvényszéki aljegyzőt a győri törvényszékhez jegyzőkké, Török Géza győri kir. törvényszéki joggyakorlót a győri törvényszékhez és Habermann Gusztáv pozsonyi törvényszéki joggyakorlót a pozsonyi járásbíróihoz aljegyzőkké, Ludwig Antal dunaszerényi járásbíróihoz irnokot a miskolci járásbíróihoz segédtelevizelővé, Schwanke Jakab nagykirályi járásbíróihoz díjnokot a fehérgyarmati járásbíróihoz, Tassy Lajos tabi járásbíróihoz televizelővé, Átalakító díjnokot a kaposvári törvényszékhez és Rosenberg

Salamon honvéd igazolványos aliszteret a szentgotthárdi járásbíróihoz irnokot nevezte ki. — A budapesti itélőtábla elnöke Engelthaler László végzett joghallgató ideiglenes minőségű díjs joggyakorlót nevezte ki. — A pozsonyi itélőtábla elnöke Riedler Gyula végzett joghallgatót és Korbonics György végzett joghallgatót díjjal joggyakorlókra nevezte ki.

Nemzeti tudósok. Boskovits Sándor magyar királyi csendőr, kiskiszlóki lakos Bányaira, Bretus István magyar királyi csendőr, belényesi lakos Bátorira, kiskorona Kohn Fera terekei illetőségű budapesti lakos Keményre, Steppinger László moéri illetőségű, ugróvári lakos Szemerere változtatott nevűket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. Ármányai, segédármányai és segédármányai állásra a koczakeméti orszós arváháznál június 30-ig; — három járásbírói állásra a budapesti járásbíróihoz 2 hét alatt; — három tenfelügyelői tolnoki állásra június 30-ig; — iskolaszolgálati állásra a zalaezer-szegi, kaposvári, szegedi és munkási állami főgimnáziumoknál július 10-ig; — három segédtenfelügyelői állásra június 30-ig.

Napirend.

Napló. Szerda, június 14. — Római katolikus: N. Vazul ea. — Protestáns: Vazul. — Görög-orsz: (június 2.) Nicefor pat. — Zsidó: Tham. 6. — A nap két reggel 3 óra 47 perckor. — Nyugszik este 7 óra 42 perckor. — A hold két reggel 9 óra 48 perckor. — Nyugszik este 10 óra 56 perckor.

A horvát miniszter fogad délután 4—5-ig. A Városi Hivatalban. Mikor a férj vadászni jár? című bohózat főpróbája délelőtt fél 11 órakor.

A reformátusok egyetemes konventjének ülése délelőtt tíz órakor.

A Garay János-társaság nyilvános szakfelő délután fél 8 órakor a Markó-utcai főreáliskola dísztermében. Nemzeti Múzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Sail-lag-utca 15.), nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Tavaszi nemzeti tárlat a múzeumokban, nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépő-díj 50 krajcár.

Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. (Ferenciek-tere 9. szám) nyitva délelőtt 9-től este 9-ig. Belépő-díj 20 krajcár.

Országos Képtár és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiában, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Teknológiai Iparműzeum nyitva délelőtt 6 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délután fél 7 órától fél 9 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

A Hódoló díszelőadás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt

0—1-ig. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás. Kereskedelmi-történelmi múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipari központi bazár, Kerespesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakos iroda és nyilvános szakkiállítás, Kerespesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig. Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, június 13.

A légnomás minimuma hirtelenül a Keleti tenger déli része felől került s a barometert eurázsiaierte jelenté-kenyen süllyesztette. Ezzel az idő Közép-Európában eső-zebbre fordult, a hőmérséklet azonban ezidőig nem válto-zott lényegesen.

Hazánk északi felében ma reggel szintén megindult az eső, az éjjel különösen az északi hegyvidéken és Erdélyben még hűvös volt (a hőmérő helyenként majdnem a fagypontig leszállott), ma reggel azonban délnyugat felől már emelkedőben van. Hátszeg vidékén 11—12-re virradóra erős derült, amely jelentékeny árákok okozott.

Küldés: Enyhe idő várható esővel.

Vizállás.

Június 12. 12. 13.		Június 12. 13.	
m. t. r.		m. t. r.	
Inn	Szendődj 2.16 2.—	Tisza	M.-Salgot 0.82 0.65
Duna	Pannou 2.70 2.54		Tatabánya 0.40 0.26
	Line 0.23 0.33		V.-Nemény 0.82 0.59
	Bics 0.29 0.18		Tokaj 0.75 0.79
	Pozsony 2.1 2.6		Tisza-Füred 1.44 1.24
	Komárom 3.14 3.06		Eszolnok 1.80 1.53
	Budapest 2.79 2.80		Csongrád 2.30 1.90
	Fara 2.99 2.44		Szendő 2.81 2.54
	Mohács 3.56 3.05		Tarján-Becse 2.69 2.75
	Gombos 4.72 4.20		Titli 4.47 6.—
	Tújvárd 4.49 4.32	Ondóva	Bátfa 0.45 0.40
	Fancsova 4.66 4.53		Topolya 0.50 0.42
	Orrova 4.27 4.83		Bodrog Zemplén 1.51 1.50
	Magyarfalva 0.88 0.79		Sajó 1.82 1.80
Morva	Zalona 0.60 0.60		Hernád H.-Németh 0.14 0.11
Vág	Trencsén 0.64 0.54		Martina 0.42 0.35
	Eszék 0.18 0.68	Berettyó	H.-Újfalu 0.10 0.10
	Sz.-Gothárd 3.80 3.30		Kőrös Csácsa 0.12 0.—
Rába	Sárvár 0.89 0.27		N.-Várad 0.11 0.—
	Győr 2.22 2.54		Belényes 0.50 0.42
Dráva	Pécs 0.— 0.—		Hód 0.18 0.10
	Zákány 0.— 0.56		Gurahona 6.30 0.20
	Boros 1.— 1.31		Borosjenő 0.02 0.05
	Eszék 2.— 2.77		Békes 0.72 0.60
Mura	M.-Szerdah 0.— 0.—		Gyroma 1.12 0.80
Száva	Zágráb 0.54 0.50		Maros Gy.-Fehérvár 0.05 0.06
	Eszék 1.90 1.60		Branyicska 0.— 0.49
	Mitrovica 5.96 4.30		Soborsin 6.50 0.—
Szamos	Deés 0.15 0.05		Árad 0.88 0.94
	Szászár 0.91 0.—		Makó 0.28 0.39
Kraszna	N.-Munkács 0.06 0.—		Temes K.-Kostály 6.48 0.44
Latorca	Munkács 0.06 0.34		Kiszert 0.87 0.85
Laborca	Homonna 0.— 0.—		Tomasvári 6.— 0.60
Ung	Ungvár 0.— 0.—		Beaskerek 0.74 1.03

Leuchs cimtárai
minden országból
ipar, kézmű és kereskedelem
részére, megrendelhetők
Leuchs & Co.-nál Nürnbergben.
Árjegyzék kívánatra ingyen.
Épp most jelent meg új kiadásban a
18. kötet cimtár

a magyar királyságról
(társországaival Horvát-Szalvország-gal).

Tartalmazza 1800 nagy oktáv oldalon a bejegyzett és be nem jegyzett kereskedők, gyárosok, iparosok, birtokosok, ügyvédek stb. címzeit a városokban, nagy- és kisközségekben. A hatóságokról valamint más nyilvános közegekről szóló adatok, mindenféle statisztikai közlemények áttekinthetőleg rendezve dus tartalmaz és megbízhatóan valamennyire nézve foglaltatnak benne.

Ára egy kötött példánynak 12 forint.

Budapesti megbízott:
Lukács János
VI., Ó-utca 42. sz.

Diskrét betegségek ellen.
Leg-és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlé különféle legelgyalog-tabb bántalmak, a vér infektív betegségei, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (impotentia) ellen paratlan sikerű gyógyhatásait főtán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR
HIRNEVES
HYDRÓ-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉ
Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében párala-nul áll, a modern kgyeia s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a korszaklató „Kataphorose” gyógymód alapján nagyszabású gyógytermekkel van berendezve és a legelő-dobb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyu-lást biztosít.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizetendő.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—3-ig. Levelekre díjmentesen válaszolunk.

Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimenet.

A legelőbb származása

VISZKÉTEKES SOMOR
mindent nem és faja ellen figyelemre méltó készítmény az

ICHTIOL-SALICYL
mely ezen bajokat alaposan gyógyítja!

Orvosok által is rendelve és ajánlva!

Tek. Erényi Béla gyógyszerész urnak Szabál-szálláson. A hozám kísérletet vérték beküldött, Uraságod által készített „Ichtol-Salicyl”-t a visz-keg minden nem ellen (tívar, börtök) teljes megelégedéssel használtam és mint legelőbb-zebb szert a viszkeg és sörör bántalmában szen-vedőnek a legelőbbben ajánlom. — Tisztelettel dr. Lányi László városi orvos, volt katonaförvos. Egy nagy tépely ára 1 frt 50 kr. Utasítás mellékelve.

Postai rendeléseket azonnal elintéz a készítő Erényi Béla Szabadszállás 4. (Pestmegye) kapható a főrak-tárban is: Török József Király-utca 12.

Jósolás kézből.
Több külföldi író nyomán írta:
Uj. Lónyay Sándoré.
Ara 1 forint.
Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában, József-körút 18.

EGYETEMES REGÉNYTÁR

a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyűjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzeke az Egye-temes Regénytár eddig megjelent kötetekinek.

Guida. Freskók... —50
Pekár Gyula. Lavina... —50
Pekár Gyula. Hata-lom... —50
Petelei. A fülemile. Elbeszélés... —50
Prevost M. A titkos kert... 1.—
Rákosi V. Téli regé... —50
Reade Charles. Titok... —50
Roberts Sándor. Lou... —50
Rovetta G. Az első kedves... —50
Rovetta. Egy leány miatt... 1.—
Thury Z. Ulrich fő-hadnagy... —50
Savage R. H. Hivatalos felelés... —50

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18. 2 frt terjedő megrende-lések csakis az összeg előleges beklüldése elle-nében teljesítenek.

Dr. MÜLLER főtörzsorvos-féle injekció és labdacok

a legjobb és leghatásosabb szerek új és régi huly-csébántalmaknál — hulycsőgyulladások és foly-lások. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt, kellemetlen utóbagok nélkül. — Pontos haszná-lati utasítás minden megrendeléshez mellékel-tetik. Egy adag ára, friss bajoknál 1 frt 60 kr., időlt régi bajoknál 2 frt 50 kr., postán küldve esomagolásért 25 krral több, postán nélkül.

A valódi készítmények egyedül megrendelés helye:
Szt.-György gyógyszerár, Wien, V., Wimmergasse 33.
Raktár:
Török Józsefnél Bpest, Király-utca 12.
Sziveskedők ezen hirdetéset kívánai és megőrizni.

Azok a szenvedő férfiak,
kik sok más szerrel való próbálgatás után használták a Dr. EGGER-féle
injectió Hamamelis Virginica-t,
meggyőződtek arról, hogy ezen szer felülmúlja hatásában a többi hasonló készítményeket, mint-hogy a belső bántalmakat, legelőbb idő alatt gyógyít.

Dr. Egger-féle Injectio ára 70 kr. Vidékre a pénz előleges beklüldése mellett bármentve 1 frt 5 kr., két leveg 1 frt 75 kr. Fő- és széküldési raktár:
Gyógyszertár a „NADORHOZ”, Budapest, VI., Váci-körút 47.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.
Böröggyász, börtölás, nemi- és huly-csőrvény bántalmak Képesített szakorvos.
gyógyít gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon úgy nőknél, mint férfiaknál mindennemű a nemi betegségek és nyengeségi állapotok elnevezése alatt összefoglalva bármily régi keleti bántalmakat, továbbá bármily börtöléséget és szépségihát a külföld által elismert legelőbb ki-tűnő módszereivel.

Lakik: Budapest, VII., Kerespesi-ut 14., I. em.
Rendel: délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.
Külön váróterem hulygek és urak részére.
Levelekre azonnali válasz.

Utazáson nagyon praktikus. — Róvid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva

Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. július 3-án).

Kalodoni
Elismert legelőbb
Fogtisztító szer.

A száj kibőlítése, csupán száj- vagy fogvízzel magában nem elegendő a fogak tökéletes megtisztítá-sára. Ehhez egy fogtisztítószert használatra skvont-entil szükséges.

Mindenütt kapható.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 14-én
Figaro házassága
 vagy: **egy napi bolondság.**
 Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Beaumarchais. Fordította Paulay Ede.
 Kezdeté 7 1/2 órákor.
 Csütörtökön Bernardo Montilla. Pénteken Hímfy dalai. Szombaton Kókai ház. Vasárnaptól kezdve szeptember 1-ig a színház zárva.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 14-én.
Krakói lakodalom.
 Ballett Kóchosy Felixtől. Zenéjét szerzője Stefany **A kalóz.**
 Ballett írták Saint-Georges és Maziller, rendezte Petipa Marius balletmester. Zenéjét szerzőtők Adam és Pugni.
Táncgyuleg.
 Kezdeté 7 1/2 órákor.
 Csütörtökön I. Lovasság szálláson. — II. A fűrészánya. — III. Táncgyuleg.

VIGSZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 14-én.
Az „Arany Kakas”.
 Boházot 3 felv. Írták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarorsította Fái J. Béla.
 Személyek:
 Szikra Julius Haraszthy H. Klárka Nógrády
 Fűrge Antal Hegedűs Dr. Gyúrfás Góth
 Dachsmayr Szathmáry Müller Tapolczai
 Erzi Kalmár P. Flóris Gyöngyi
 Liza Rostagni Trezka Sugár M.
 Horváth Gál Kermós A. Kazaliczky
 Kezdeté 7 1/2 órákor.
 Csütörtökön először A férj vadászni jár. Pénteken ugyanaz másodsor. Szombaton ugyanaz harmadsor. Vasárnap d. u. Irma öröksége. Este A férj vadászni jár.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 14-én.
A görög rabszolga.
 Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Han. Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte Sidney Jones.
 Személyek:
 Antonia Z. Bárdy G. Diomed Raskó
 Iris F. Hegyi A. Silvius Lubinszky
 Pomponius Solyomó Manlius Ujvári
 Heliodoros Németh Lullius Tollagi
 Aspasia Kúry Corlius Kiss M.
 Archias Szirmai Melanopis Csatai
 Kezdeté 7 1/2 órákor.
 Csütörtökön Tolestad.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 14-én.
Gyurkovics lányok.
 Életkép 4 szakaszban. Irta: Herceg Ferenc.
 Személyek:
 Gyurkovicsné Szilassy Liza Haller
 Katinka Róza Klári Váradi
 Sári Aranyossy Radványi Molnár
 Ella Gombaszögi Gida Rózsahegyi
 Mici Ráskai Horkay Fűredi
 Terka Galambos Sándorffy Szilágyi
 Kezdeté 7 1/2 órákor.
 Csütörtökön Robinzonok. Vasúti baleset. Pénteken Egyiptom gyöngye. Szombaton A gósák. Vasárnap d. u. A bolond. A Gyurkovics-lányok. Hoffmann meséi egy-egy felv. Este Aranylakodalom.

FOVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 14-én.
Dalma.
 Dráma 4 felvonásban. Irta Jókai Mór.
 Kezdeté 7 órákor.
 Csütörtökön Dalma. Pénteken Megázott Amor (1-ször). Szombaton ugyanez (2-ször). Vasárnap d. u. Romeo és Julia este Megázott Amor (3-ször).

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi június hó 14-én.
A halász szeretője.
 Kezdeté 7 órákor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.
 A mulató 16 fokra szellőztetve van.
 Kezdeté 1/29 órákor, vége 12 órákor.
A legszenzációsabb pikantéria az időnyben.
Egy boudoirjelenet a trapézon.
Miss Charmion
 által előadva A Kaliforniai Vénusz, azonkívül a nagy júniusi műsor kiváló nagy művészekkel.

BUTOR részletfizetésre!

Allami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyháziak, valamint más hitelképes egyének kezeltetéséről részletes feltételek mellett kapnak SZÁRVAZOTT SZÁRTMÁNYU ASZTALOS- és KÁRPÍTOTT BUTOROKAT.
Dósa Kálmán Bp. ut. Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em.
 A jegyzéket 25 kr. levéljeggyel beküldése ellen bérmentve küldi fenti cég B. osztálya. 5167

Hirdetmény.

Vagyonbuktott Körtvélyessy Antal budafoki bejegyzett kereskedő csodválasztmánya elhatározta a csodvágyonként leltározott és a csődleltár 1-143., 167-226., 236-309., 332-441. tételei alatt összeírt 1929 frt 72 kr. becsértékű nyers anyagok és kész kőtöltárak, továbbá a csődleltár 412-429. tételei alatt felvett benzintörök, gépek és a kőtöltárhoz szükséges szerszámok 2978 frt 90 kr. becsértékben és végül a csődleltár 430-432., 433-461. tételei alatt felvett 173 frt becsértékű butorok és házi eszközök külön-külön ajánlat utján eladását. Venni szándékozók felhívhatnak, hogy ajánlatukat 1899. június hó 24-ig aulirotti tőmeggondnoknál benyújtsák. Az ajánlat zárt borítékban adandó át és az ajánlatához fenti becsérték 10%-a készpénzben bántatpénzül csatolandó. Az a kinek ajánlata elfogadatik, köteles az ajánlott árat, ebbeli értesítés vételétől számított három nap alatt készpénzben tőmeggondnok kezéhez lefizetni és az árut átvenni, különben bántatpénze a tőmeg javára elvész.

A választmány fentartja magának az ajánlatok közt a szabad választást, avagy azok visszautasítását. A további feltételek aulirotti tőmeggondnoknál bármely hétköznapon délután 4-6 óra között megtekinthetők, mikor a felvilágosítások is nyerhetők.
 Budapest, 1899. június 8-án tartott választmányi ülésből.

Dr. Langheim Henrik, h. ügyvéd, közadós **Körtvélyessy Antal** csődőtőmeggondnok. Budapest, V., Nádor-u. 24. sz.

A Kőbányai Királysörfőző Goliát Malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb itató ital. Ajánlások: **Dr. Korányi, Dr. Kéty** budapesti, — és **Dr. Benedikt** bécsi orvostani tanár uraktól.

EGYETEMES REGÉNYTÁR

- a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyűjteménye. Egy-egy kötet 50 kr. csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzéke az Egyetem. Regénytár eddigi megjelent köteteinek.
- Letneff. Anjuta Orosz regény... 1.-
 - Lindau. Jung Helén. Elbeszélés... -50
 - Lindau. Lázban... -50
 - Margitay. Megölt lekek... -50
 - Mercedés. Noémi... -50
 - Nik szath. A lohinai fű. Elbeszélés... -50
 - Nik szath. A fészek regénye... -50
 - Nik szath. „Almanach” 1888., 1889., 1890., 1891., 1892., 1893., 1894., 1895., 1896., 1897., 1898., 1899-re... 1.-
 - Woeiler O. M. Az arany... -50
 - Mudrony S. Lideinó leánya... 1.-
- Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18. sz. 2 frt-ig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthetnek.

A Sárga Dominó.

Irta: **PRÉVOST MARCEL.** Fordította: **Dr. Bethlen Oszkár.** Ara: 50 krajcar.
 Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Most jelent meg!

Jukker-leány. Irta **PEKÁR GYULA.** Ara 1 frt 50 kr.
 Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Luser L. féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szorításcsipesz, szemes és a felp. valamint a sarok bőrkeményedés, továbbá mindenféle bőrcsúszás ellen, a hasi és a lábfejre is alkalmazható.
 Képesíti az újakat is a gőgysz. MEOLING-SÉCS. Csak akkor valódi, ha minden használat után az egész tapasz a mellette lévő papírral és alátétével el van távolítva, ezért is erre ügyelni kell.
 *** 1 doboz ára 60 kr. ***
 Vidékre 80 kr. előzetes beküldése mellett bérmentve.
Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszer. Budapest, Király-utca 12.

THEDO tanár-féle szakál-hagyma

Használat előtt. **szakál-hagyma**. Használat után. **ba jasz nővés** előidésére.
 Bámulatos gyorsan mozdítja elő a szakálnövést, úgy, hogy még 16 éves ifjak is rövid idő alatt teljes és erős szakált és bajuszt nyerhetnek használat folytán, mely tény ezér és ezr először irat bizonyítja.
Egy csomag ára 1 frt és 2 frt 10 kr.
 Vidékre csakis 1 frt 20 kr. vagy 2 frt 35 kr. előre beküldése mellett bérmentve. — Főraktár:
Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12. sz.

„AZ ANKER” élet- és járadék biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: **BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám** (Anker-udvar), a társaság saját házában.
Összes vagyon 1898 végén... 65 millió forint
Biztosítási állomány 1898 végén... 243 millió forint
Eddigi kifizetések... 103 millió forint
 A nyerevem részeseüléssel biztosítottak **A** osztályok szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.
B osztályok szerint (évenként emelkedő osztályok) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjak 9%, 12% és 15%-a fizettetett ki készpénzben.
Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
 Mindennemű haláleseti, életetesi és járadék biztosítás.
 Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökkégek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

Freilich M.

cs. kir. szab. sérvkötő-gyáros Lemberg, Grodecka 35 szám.
 Kezesség mellett biztos, gyökeres serély operáció nélkül és gyógyszerök nélkül veszedelmes és legidősebb sérben szenvedők számára. Kötőkészítésként is, az e unjonan feltalált szabadalmazott sérvkötőim által, a melyeket magamnak kell főiraknom. Eppen így a szenvedők is nyerneket oktatást a sérvkötőknek helyes sajtóközli felcsatolásában.
 Sok száz orvosi bizonyítvány és hálaírat megtekintésre rendelkezésre áll.
 A tisztelődij a baj minősége szerint számítatik ki. Prospektusok ingyen és bérmentve.
Fordítás a „Bomba” című brailai ujságból:
Freilich M. vagy egy csodaember.
 A fenti címmel hazánkfiától Eue D. Gagulescu urtól a következők sorokat kapjuk közlés végett a melynek szívesen adunk helyet lapunkban
 BRAILA, 1899. márc. 15.
 Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
 Nagy fájdalomra, már több mint tíz éve szenvedtem az iszonyatos herniában, egy oly betegségben, a melyt csak olyanok itélhetnek meg és kinjait csak azok ismerhetik, akik egyttal oly szerencsétlenek, hogy ugyancsak benne szenvednek.
 Kétségbeesésben nem retentem vissza semmiféle áldozattól és több orvosra bízam magamat, de a sokféle szedett orvosságok legnagyobb sajnálatomra semmiféle sikere nem volt.
 Mikor már a gyógyulásra való minden reményemet elvesztettem és már holtom napjáig elítéltem hittem magamat, hogy ettől a kínos bajtól nem szabadulok meg, egy lembergri ismerősömtől megtudtam, hogy lakik ott egy bizonyos Freilich M. nevezett ur, egy valószínű csodaember, kinek személyét és csak rövid ideig tartó kezelését az összes orvosok és tudósok megcsodálják.
 Mivelhogy veszténi való időm már nem volt, azonnal Lembergre utaztam, jelentkeztem Freilich M. urnak intézetében, melyet 6 maga igazgató és akárcsak csodálatoképpen minden legcsekélyebb fájdalom nélkül tíz nap leforgása alatt kökételesen meggyógyultam és most a legeslegjobb egészségemnek örvekedek, mintha csak sohase lettem volna beteg.
 Kötelességemnek tartom tehát, hogy Freilich M. urnak, a ki értette a módját, hogy megváltson engem kínos szenvedésemtől, szívőből való köszönetemet fejezzem ki azzal a hozzáadással, hogy étem fogtárgyi hálas levelek irányában s azt hiszem, jó cselekedetet tesz ezeknek a soroknak a közzétételével azokkal szemben is, a kik abban az iszonyatos herniában szenvednek és Freilich M. urról, egy olyan emberről, a ki csodákat tesz és már számtalan dicséretet kapott, nem tudnak.
 Soraim szíves közléséért fogadják, igen tisztelt Szerkesztő ur, melyet köszönetemet és nagyra-becsülésem őszinta kifejezését.
 Eue D. Gagulescu.

Ös-Budavára.

Szerda, 1899. június hó 14-én
A fényes június havi műsoron kívül Little Tich
 a világhírű angol komikus.
 Belépő díj este 7 óráig 30 krajcar, azontul 50 kr. Mérsékelt árú belépő jegyek a dohánytőzsdékben.

Minden szó egyezési beiktatás... betűkből 2 kr. Címmelet ellátott...

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére

a kiadóhivatalban

József-körút 18., valamint a következő dohányzószobákban:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemesek-féle tőzsde Pesti-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V. dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

G. I. G. Levél ment. 4454

Nagyvárad

urhölgy ismeretségi óhaját Váradon teljesen ismeretlen és oda fejezvényakozatra bevonuló tartalékos tiszt. Levelet Váradon asszony-címén a kiadóhivatalba kér. 4453

Ugy-ugy.

Miert nincs levél, sóvárogva várom. Örvendek, hogy rövidesen ismét kedves szemedbe nézhetek. Kérlek a furdőnél mindig 10. Szeretlek nagyon. Ugy-ugy.

Szöke szépség

hivatalnok ismeretségi keresi. Házasság nincs kívánva. Levelet 'szöke' jelleg alatt kér a kiadóban. 2359

Ozvegyek és árvák!

No már olyan özvegyek, kiknek férjük a gyomor katarrhusát gyógyíttatja s olyan árvák a kik barát nélkül tévelygnek, akarnak-e egy éltető szüret-hető külső uriemberrel megismerkedni. Pályázók írjanak 'Deris napok' jelleggel e lap kiadóhivatalába. 6728

Előkelő

családból 19 éves csinos, háziasan nevelt árvalány vagyok. Házasság céljából oly előkelő állású egyént keresek, ki boldoggá tudna tenni. Csakis komoly és fényképpel ellátott levelekre válaszlok. Levelet 'Nem homonyváadás 19' jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. 2363

Utítársul keresek

egy fiatal embert, ki kellőleg szórakoztatna Anglia, Franciaország, Olaszország, Spanyol-és Törökországban át teműd utamon. Teljes ellátáson kívül 40 ft fizetést és esetleg visszajövetelnek után állandó alkalmazást is kap. Ajánlatokat kérek '60 éves' jelleggel e laphoz. 3509

Menyasszonyok!

Véglegények A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netán akadályok aó való felmentések kioszközlése s a kihirdetések köztüli eljárások sok vesződéssel, pénz-és idő-pazarlással járnak. Legelőszérőbb tehát egy a fővárosi, mint vidéki házasságkötőnek az 'Országos Esketés Üggyvivőség'-hez VII. Kerepesi-ut 14. forduló, hol esekdy díjmentésny nap alatt minden elvégzettik.

Nevelőnő

keres 13 éves kisasszonyhoz csinos vidéki városba 300 ft évi fizetéssel, francia nyelv és zongoratanak is kívánlatok. Ajánlatokat kérek 'Bihar' jelleggel e laphoz, hol a cím is megtehető. 2339

Szépen

berendezett különbejárta utcai szoba furdőszobahasználattal junius 1-re 12 frt ért urnak vagy hölgynek kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2304

Házmaster

fiatal gyermektelen házaspár, káuciókban, épület-és műasztalos alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2345

Lapkihordók

azonnal fölvetetnek. Cím a kiadóban.

10 frttal lakótárs.

Keresetük elegendő alkoves külön bejárta szobába egy intell. ur mellé egy vagy két ur szobátársul havonta 10 frt lakbér mellett a szoba bármely percben elfoglalható. Cím a kiadóhivatalban. 2344

Jobb középkorú nő keresetük egy furdőbe utazó ur-hölgyhöz

mint társalgó-és ápolónő. Műszozárt értők előnyben részesülnek. Bővebb e lap kiadóhivatalában. 2351

Elveszett

a Nagy János-utca és Aréna-utnak Andrásy-ut fel vezető részén Gerszabek Etel névű szülőerköltsé bizonyítvány, keresztelvény és szülői beleegyezés. A becsületos megtaláló keretik, a néki ugyis értékű és nekem rendkívüli nagyfontosságú iratok, e lap kiadóhivatalában leadni. 2357

Ki volna

oly kegyes és segítene egy nagyszámú családja anyagi viszonyain 300 forinttal illő kamattal 50 ft negyedévi visszafizetés. Cím a kiadóhivatalban. 4443

Kiadó szoba

a Kerepesi-uton a Népszínház szomszédságában egy csinos, tisztított, két ablakos, tágas és világos, teljesen férőmentes szoba, tágas előszobával és külön bejárattal a lépcsőházból juttatva nagyon kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2251

Házuraknak!

Fiatal gyermektelen házaspár házmasteri állást keres. A férj épület-és műasztalos. Káucióképes. Cím a kiadóhivatalban. 2345

Jégszekerény

használat, de jókarban keresnek azonnali megvételre. Legalább 60-70 darab literes üvegek kell elférni benne. Ajánlatokat 'Jégszekerény' jelleggel közzveti a kiadó. 2352

Ügyes szabóné

ajánlkozni háza és házon kívül is méréselt díjazásért. Cím a kiadóban. 2341

Köhögésnél

rekedtságnél vegyen 30 krért Róthy-féle pemető-fülcukorkát.

Bármínó

csontbántalmak, hasogatások, szaggyatások, derékfájás, csusz, köszvényben szenvedők vegyenek 80 krajcárért Erényi-féle 'Nervint'.

Eladó

az Alföld egyik legnagyobb városában 23 éve fennálló jó forgalmukönyves papirkereskedés könyvnyomdával. Teljes biztosított mellett az üzlet azonnali készpénzfizetés nélkül is átvehető. Ajánlatok 'Szerencse' jelleg alatt keretnek. 4450

Villa

Békámegyeri tisztviselőtelepen vasuti megálló és fűtő 704 0/ területen, mely több parcellára is osztható, igen jutányos feltételek mellett 6000 forintért azonnal, ugy többféle telkek Budapest környékén, és egy földszintes ház Budán a császárfurdó mellett szintén kedvező feltételekkel azonnal eladó, továbbá egy általában jónak elősmért

fűszerüzlet

italmérésel és dohány-tőzsdével egybekötve, három nagy gyár mellett, hol állandóan nagy számú munkások foglalkoznak, kimagasló évi 32000 Ft forgalommal, kevés hitel, bármely családnak nemcsak biztos keresetet nyújt, hanem vagyont is szerzhet, házassági akadály miatt rögtön eladó. Felvilágosítást ad Wohl József társa ügyvédsége Váci-körút 6., l. em. 4452

Született angol

hölgy francia és angol lelkéket ad méréselt árért. Megkereséseket 'Albion' jelleggel e laphoz kér, hol esetleg címe is megtehető.

Valódi külföldi borok!!

A legjobb minőségű külföldi borok árusításának vállaltam el a fővárosi képviselőtest. Korcsárosok, vendéglősök, szállodások, kereskedők és magánfogyasztók a saját hasznukat látják, ha egy próba megrendeléssel kísérletet tesznek. Az árak jutányosok; a kitűnő minőség s a mai mostoha viszonyok mellett szinte potomon árban kaphatók a Valódi külföldi borok! A címet akár szóbeli, akár írásbeli kérdészköszödre megmondja a Budapesti Napló kiadóhivatala. 2348

Valódi külföldi borok!!

A legjobb minőségű külföldi borok árusításának vállaltam el a fővárosi képviselőtest. Korcsárosok, vendéglősök, szállodások, kereskedők és magánfogyasztók a saját hasznukat látják, ha egy próba megrendeléssel kísérletet tesznek. Az árak jutányosok; a kitűnő minőség s a mai mostoha viszonyok mellett szinte potomon árban kaphatók a Valódi külföldi borok! A címet akár szóbeli, akár írásbeli kérdészköszödre megmondja a Budapesti Napló kiadóhivatala. 2348

Villa

részletfizetésre, az Újpest-Palotai Állomás és a villamos vasút közvetlen közelében jutányos áron azonnal átvehető készpénzfizetés mellett. A 4 szoba, furdő és gyermekszobán kívül szép nagy gyümölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cím a kiadóban. 2340

Nevelőnők.

Több észak-és délnemethonai nevelőnő francia, angol nyelv-és zene ismerettel azonnali alkalmazást keres. Magyar oklev. tanítóknak, gyermektervezőknek és bönneok lelkismeretesen ajánlatnak

Szegheóné S. Luja

által most Budapest, Erzsébet-körút 30. II. em.

1000 koronát

adok annak, ki flamat egy jobb postamestertseghez segíti. Cím a kiadóhivatalban. 4434

Olcsó arany és ezüsteladás,

részletfizetésre is, valamint a legszebb ékszertárgyak u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiorák 16 ft., arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, brüsszök, 6 ft 50 kr-tól kezdve. 12 darab valódi ezüst órák 6 ft 25 kr., étkészesszervek 12 személyre 140 ft., 6 személyre 75 ft-tól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, lámpák és e szakmába való cikkek grammja 6 kr., minden darab hivatalos félmézzel van ellátva. Vesszünk zalognázi cédulákat. Grünberger A. Béla örökösai Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olvasóink figyelmébe!

'MIRJAM' Irta: Dr. KISS ARNOLD. veszprémi főorvosi. Remek nyelvzetelt rök számára írott magyar nyelvű zsidó

Imádságos Könyv.

ÁRA: Vászonskötésben 2 ft 50 kr. Bőrötés 3 ft 50 kr. Bőrötés, igen díszes csattal 6 ft. Csontutazatú kötés 3 ft 50 kr. Elefántcsont kötés, igen díszes 6 ft.

Jó könyvek

mélyen leszállított áron: Babos közhazsnu magyar-azótár kötve (2 ft) 1.50 Benedek Elek. A sziv könyve (1.80) 1.20 Betjáróljár történeti. 1. Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 ft) 1. Kossuthy Géza, nevezetesebb műveket I, II, III, IV. egybekötve (4.80) 2. Mihály Imre. Francia zászló alatt. Elmények és kalandok az Aqatoron (2 ft) 1.50, ugyanez kötve (3 ft) 1.50 Mokány Berci viselt dolgai (2 ft) 1.50, ugy anez köve (2.50) 1.40 Murger Henry, Bohémvilág (1 ft) 50 kr., kötve (1.50) 1.80 Sztanoy Miklós, Karamboljáték (2 ft) 1.50, kötve (3 ft) 1.50 Tóvölgy Titusz. Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.50, ugyanez kötve (2 ft) 1.50 Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 ft) 1.50 (A bekerített árak a volt bolti árakat jelzik) Megrendelhetők 'Budapesti Napló' kiadóhivatalában József-körút 18.

Mindenféle könyvárjegyzék

Kalauza, kivánatna bárkinék ingyen és bérmentve küldetik.

35 százalé

pénzfellet mindenféle csorszöggyre: Jász, Bazilika, mogyar, osztrák class vöröte-rezliozsoggyra olend komatokrak 3-6 hónapra

WOHL bankjelenben

osztályszöggyre felarúst Budapest, V. Diána-fürdő, 3-6 hónapra

Abbaz'a.

Csinos fekvés. Abbazia Központján, a Kungarten mellett, l. rangú ház, villamos világítás, hegyiforrás-vízvezeték. Furdő-évd június 1-től október hó végéig.

Legelőszob, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filléres könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr. Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versel, buknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és egy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.

Szerkeszti: Pósa Lajos.

- 1. Mikszáth Kálmán Huszár a teknőben és egyéb elbeszélések. Képekkel ... 25 kr. 2. Bárony István Jó az Isten. Elbeszélések. Képekkel ... 25 kr. 3. Bodonyi Nándor Metyi meg Kati. Mese. Képekkel ... 25 kr. 4-5. Madarassy László A kis hadsereg. Történeti elbeszélés. Sok képekkel ... 50 kr. 6. Pósa Lajos Haza. Szabadság. Hazafias költemény és szavalmányok. Képekkel ... 25 kr. 7. Fay J. Béla A kínai órák. Az aranytollu tyúk. Két mese. Képekkel ... 25 kr. 8. Margitay D. Illés gróf és Olga grófnéasszony. Képekkel ... 25 kr. 9. Mural K. Komédiás Palkó. Róka Pál surlangjai. Két tréfás történet. Képekkel ... 25 kr. 10-12. Jókai M. A medvék országában. Elbeszélés. Képekkel ... 75 kr. 13. Hetel Gábor. Mondák. Regék ... 25 kr. 14. Szalay Emil A zöld madár. Mese sok képpel ... 25 kr. 15. Bodonyi N. A katonai lelkész. Elbeszélés. Képekkel ... 25 kr. 16-17. Madarassy L. Harc az állatokkal. Elbeszélés. Képekkel ... 50 kr. 18. Magyar kultúrá Irtek tübben. Arcképekkel ... 25 kr. 19. Gyermekszínház Három egyfelvonásos szindarab ... 25 kr. 20. Gárdonyi Géza Tarkabarka történetek. Képekkel ... 25 kr. 21-23. Gaál Mózes. Mindent a hazáért. Történeti elbeszélés ... 75 kr. 24. Tábori Róbert Vidám törtételem. Vig elbeszélés képpel ... 25 kr. 25. Árpád népe. Képek hazánk ozredéses multjából. Irtek: Sebök Zs. Pósa L., Tábori R., Gaál M., Kemeceby J., Egri Gy., Tutsék A. Sok képpel ... 25 kr. Minden kötet külön is kapható. - A gyűjteményt folytatjuk. Megrendelésnél legelőszérőbb minden számért 25 kr., és 2 kr. portóra postautávonny előre bekülden, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 ft. Megrendelhetők: 'Budapesti Napló' kiadóhivatalában, József-körút 18.

Nagyon szépen

butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejárta, féregmentes és tiszta, egy két urnak vagy hölgynek azonnal kiadó. Vidékről jövőeknek is. Cím a kiadóhivatalban. 2290

Pénzszekrény, tresor-és vasipar részv. társ.

Szabadalmazott új rendszerű tűz-és betörésmentes acél pancél pénzszekrények tresor, safes-deposits, pancéliszobák különleges gyára. BUDAPEST, Károly-körút 9. sz.

VALÓ.

di francia különlegesek (gummi és halhályg, ugyszintén összes női övszerke) F. Berguerand filis legheirnévelőbb pályásig árostól legelőszérőbbben beszerezhetők: POLGÁR SÁNDOR-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50

Erzsébet-körút 50

Részletes képes árjegyzék ingyen, zárt borítékban. Ezen hirdetés beküldése esetén 10% engedmény. Kivétlenül a 'Budapesti Napló'-ból.

A 'Budapesti

árjegyzék'-ban nem jegyzett összes érkeppapírok és pedig vidéki takarékpénztár, valamint bank-részvényeket, továbbá vidéki malom és iparrészvényeket legelőszéróabban vesz, elad és azokra kölcsönt ad Fuchs H. váltóközség, Budapest, IV. k. Kecskeméti-utca 1. Egytem-tér.

Krónikus

viszketeg, bármínó sémbr, békítetes ek minden fajta, test-, kéz-, lábzáadás ellen legelőszéróabban ajánlható Erényi Béla szabadszállás gyogyászrész lehtold-Sally-készítmény, mely orvosilag ki van próbálva és legelőszéróabban találtatva a test bármely részén biztos eredményny használható. Ára 3 koronára, utastárs. Postán megrendelhető: ERÉNYI BÉLA Szabadszállás (Pest megye) cím alatt. Főváros: Török József gyogy-zertár Király-utca 12. sz.